

KERTÉSZ ERZSI
HAT SÉRTETT KÍSÉRTET

@ Orchard Literary Agency

ABSZOLÚT
KÖNYVEK

KERTÉSZ ERZSI

HAT SÉRTETT KÍSÉRTET

OROSZ ANNABELLA ILLUSZTRÁCIÓIVAL

KÖSZÖNTŐ

SKANZEN

A megjelenést a Skanzen támogatta.

ISBN 978-963-587-397-5
ISSN 2560-2888

Megjelent a Pagony Kiadó gondozásában 2023-ban.
www.pagony.hu

Szöveg © Kertész Erzs, 2023
Kiadás © Pagony Kiadó Kft., 2023
1114 Budapest, Bartók Béla út 15/a

Sorozatterv: Baranyai (b) András
Borító © Orosz Annabella, 2023

Felelős kiadó: Demény Eszter és Ürögdi András
Felelős szerkesztő: Kovács Eszter
Szerkesztette: Győri Hanna
Műszaki vezető: Pais Andrea
Tördelő: Egyed Anna

Produkciós munkák: Wunderlich Production Kft.
Produkciós vezető: Mészáros Gabriella
Nyomás, kötés: Gyomai Kner Nyomda Zrt.
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató
www.gyomaikner.hu

KEDVES OLVASÓM!

Ez a történet a múlt század elejére, egy képzeletbeli erdélyi városba kalauzol téged. Miközben megismered a helyszínt és az ott élőket, lehetőség nyílik arra, hogy részesévé válj egy izgalmas nyomozásnak!

De hogyan is kerülsz te ebbe a történetbe?

Már jó előre szólok: a látszat csal! Ennek a könyvnek ugyanis nem egy általam elképzelt tíz-tizenkét éves lány vagy fiú a főszereplője, hanem te magad! Na jó, beismerem, hogy egy-két apró tulajdonsággal talán felruházlak, de csak azért, hogy könnyebben induljon a kaland. Egy rövid ráhangolódás után viszont már tényleg minden csak rajtad múlik.

Ha vállalod ezt az izgalmas és nehéz szerepet, valódi detektívfeladatok várnak rád. Időről időre arra kérlek majd, hogy gyűjts árulkodó jeleket, vagy próbáld kitálcálni, hogyan is történtek a dolgok valójában. Ha ügyesen nyomozol, fényt deríthetsz egy csavaros bűntényre.

Kérlek, tekintsd mindezt játéknak! Előfordulhat, hogy nem lesz kedved listát írni a gyanúsítottakról,

vagy nem vágysz arra, hogy nyomozói szerepbe búj. Ebben az esetben olvasd úgy a könyvet, mint bármelyik történetet.

Az igazságra – ígérem! – mindenképp fény derül. De csak a legvégén...

Amennyiben a nyomozás mellett döntesz, készíthetsz magadnak jegyzeteket a könyv végében található detektívnaplóba. Ha nem szeretnél beleírni a könyvbe, akkor másold ki a lapokat, vagy használj egy jegyzetfüzetet.

Jó szórakozást, nyomozást és felfedezést kívánok neked!

Ha pedig szívesen barangolnál a könyvben megismert helyszíneken, látogass el a szentendrei Skanzen Erdély tájegységébe, ahol személyesen is megtapasztalhatod azt az izgalmas, sokszínű, XX. század eleji városi hangulatot és környezetet, amit a regényben is igyekeztem átadni.

Kertész Erzsé
2022. június

1. FEJEZET

KÍSÉRLETI LABOR

Elgondolkodva sétálsz hazafelé, és magadban azt latolgatod, milyen kedvező és kedvezőtlen kilátások várnak rád ma délután. Van némi házi feladat, az igaz, másrészt viszont egész délután tiéd a lakás!

Épp az imént vettél búcsút az osztálytársaidtól, akikkel egészen idáig élénk eszmecserebe bonyolódhattok. A beszélgetés témája Juli és Gergő mai történelem-kiselőadása volt. Izgalmas volt figyelni, ahogyan korszakról korszakra, földrésről földrésre ugráltak, egymástól távoli helyeket és időpontokat villantva fel az osztálytársaiknak. Meg kell hagyni, kreatívan álltak a feladathoz, és a tanárnő is nagyon megdicsérte őket. A sok hasznos információ mellett talán mégis a Gergő által kartondobozból épített időgép borzolta fel legjobban a kedélyeket.

Szünetben természetesen mindenki ki akarta próbálni a járművet. Igaz, Máté azt mondta, hogy nem

tökéletes, mivel létfontosságú kapcsolók hiányoznak belőle, Réka azt kifogásolta, hogy miért egyszemélyes, hiszen az ember így nem viheti magával a barátait egy pár napos időutazásra. Tóni pedig kifejtette, hogy az egész időutazás úgy, ahogy van, butaság; hiszen ilyesmi csak a könyvekben és filmekben létezik, és ez az egész idődolog sokkal kacifántosabb annál, mintsem hogy mi, hétköznapi halandók meg tudnánk érteni.

– Ott van például Stephen Hawking könyve – magyarázta Tóni –, *Az idő rövid története*, meg annak folytatása, *Az idő még rövidebb története*, amelyekből világosan kiderül, hogy...

Ezen a ponton azonban többen is lehurrogták Tónit, hogy ne okoskodjon annyit, aztán addig-addig utaztak az egyre rongyosabbá váló kartondobozban, míg becsöngettek a következő órára.

Ám az időutazás témája továbbra is ott zizegett az osztályban: a nap folyamán majdnem mindenki színt vallott arról, hogy melyik korszakba szeretne eljutni, és ott miféle kalandokban kíván részt venni.

Neked is volt egy-két ötleted, bár azt is kijelentetted, hogy az időgép kicsit elcsépelt dolog. A valóságban biztosan egészen máshogy zajlik egy ilyen utazás, és talán Tóninak is igaza van abban, hogy az idő nem egy számegyenesre hasonlító vonal mentén fut, hanem egészen meglepő, egyelőre még ismeretlen tulajdonságokkal rendelkezik.

Annyira elmerültél a gondolataidban, hogy közben haza is értél. A lakásban gyanúsan nagy volt a csend. Persze! Hiszen a nővérednek ma van zongorakonzertje, ahova a szüleid is elkísérték. A nővéred bizonyára épp most játssza azt a hosszú és unalmas darabot, miközben a hajába tűzött rózsaszín masni finoman rezeg a zene ütemére. Anyukád persze a szemét törölgeti, és még apukád is krákog – nyilván allergiás. Mi másért? Titkon örülsz, hogy neked nem kellett elmenned a koncertre. Emlékszel, tavaly is rémesen hosszú volt, ráadásul szigorúan tilos volt megjegyzéseket tenni a fellépőkre, a könnyező szülőkre és az unatkozó kistestvérekre.

Egészen felvidulsz a lehetőségtől, hogy ma délután egyes-egyedül tiéd a lakás! Persze anyukád semmit nem bíz a véletlenre: előbb-utóbb telefonálni fog, vagy megkéri a szomszédban lakó Ida nénit, hogy vessen rád egy pillantást: vajon minden rendben van-e? Ida néni nyugdíjas pedagógusként ráadásul nem áthatja ellenőrizni a házi feladataidat, és ha már ott van, nemcsak hogy kijavítja a hibákat, de el is magyarázza mindazt, amit szerinte nem sikerült megértened.

Miután tessék-lássék kezét mosol, és teszel egy kört a konyhában – vajon hagytak a pulton neked valami nem különösebben egészséges, ám nagyon finom ételt? –, szomorúan veszed tudomásul, hogy az uzsonna csupán a szokásos vajas kenyér paprikával. Desszertről

jobb, ha nem is álmodsz. Unottan gyűröd le a szendvicset, aztán úgy döntesz, hogy a tanulás még várhat egy kicsit. Először inkább átrendezed a tudományos céllal létrehozott kísérleti laboratóriumodat. Eközben legalább senki nem tesz megjegyzéseket a polcokon rothadó taplógombákra, értékes ásványként felcímkezett (mások szerint közönséges) folyami kavicsokra és a befőttésüvegben nevelkedő ebihalakra. Azt persze mindenki tudja, hogy élénk természettudományos érdeklődéssel rendelkezelsz, de a családot többi tagja sajnos nem lelkesedik a kísérleteidért, anyukád pedig makacsul ragaszkodik ahhoz, hogy legalább havonta egyszer selejtezz a kísérleti laborban – ami mellel nem más, mint a szobád. Bár (ha jobban megnézzük) tényleg jobban hasonlít egy helyes kis bunkerre, vagy egy valódi laboratóriumra... egy közepesen erős robbanás után.

Nagy sóhajjal vonulsz a szobádba, és igyekszel tudomást sem venni a holnapra megírandó fogalmazásról, amelyben valamilyen híres ember bőrébe kell képzelned magad, és egyes szám első személyben kell beszámolnod egy fontos és nagyszabású cselekedetéről. Arra gondolsz, hogy a híres emberek bizonyára sosem írtak ilyesfajta fogalmazásokat, és te magad sem vagy a szócséplés híve – sokkal inkább a tettek és tudományos kísérletek embere!

Az alkonyat lassan ereszkedik a szobára, de még nem gyújtasz villanyt. Szeretted ezt a kissé komor, őszies

hangulatot, mert még ha borongós is, azt jelzi: közelednek az ünnepek.

Kinyitsz egy dobozt, melyből váratlanul förtelmes bűz csap fel: sajnos fogalmad sincs, mi lehet az a kocsonyás, szürkés színű dolog, amit kísérleti alapanyagként jó pár hónapja tárolsz benne. Talán növényi eredetű? Vagy állati? Esetleg egy másik bolygóról becsapódott meteorit darabja? Nemrég hallottad, hogy a figyelmes és szerencsés természetbúvárok jártukban-keltükben ilyesfajta kincsekre is bukkanhatnak. Milyen izgalmas lenne egy távoli bolygó apró darabját tárolni a polcodon! Az univerzumon keresztülzuhanó kavics rejtélye talán még az időutazásnál is jobban vonz.

A természettudományos birodalmadból talán már csak egy-két tanulmányozásra érdemes állat hiányzik. Anyukád ugyan még ellenáll, de már sejtetted, hogy ha kitartóan harcolsz, néhány apróbb állat tartását előbb-utóbb engedélyezni fogja. Nem győzöd hangsúlyozni, hogy tudományos cél vezérel: szeretnéd megfigyelni a viselkedésüket, a szokásaikat. Az állatok világa talán még a meteoritokénál is izgalmasabb!

De mi ez?! Ez a halk kaparászás... Csak nem egy egér?! Gyanakodva összevonod a szemöldököd. Az azért nem valószínű, hogy a távollétedben a szüleid megleptek egy aranyos kis rágcással.

Mozdulatlanná dermedsz, és fülelsz. Nem tévedés: újra hallod a hangot! Mintha a szomszéd helyiségből jönne. A nappali irányából.

Sosem tartottad magad különösebben félősnek, de most, az őszi szürkületben, egyedül egy üres lakásban azért megborzongsz. Sőt, minek is tagadjuk: futkos a hátadon a hideg! Mitévő legyél? Biztos, hogy egér! Ugyan mi más lehetne?

Óvatosan felemelkedsz, és lábujjhegyen az ajtóhoz osonsz. Nem zártad kilincsre, így csak ki kell hajtanod, és máris bepillantatsz a nappaliba.

Sehol senki.

A fotelek és szekrények némán, közönyösen várakoznak a szürkületben. Várják az estét, hogy élettel teljen meg a lakás. Hogy az itt lakók végre felkapcsolják a lámpákat, fel-alá járkáljanak a szőnyegen, és mindenki egyszerre beszéljen.

De most csak az a halk kaparászás hallatszik.

Gyanakodva összevonod a szemöldököd. Csak nem kintről jön a hang?

A nappalihoz tartozik egy tágas erkély is, és egyre inkább meg vagy győződve arról, hogy a halk szöszmötölés abból az irányból, az üvegajtó túloldaláról érkezik.

Biztosan egy madár – gondolod. Nem lenne meglepő, hiszen tegnap kiraktatok egy madáretetőt, hogy a környéken tanyázó cinkék és verebek már a tél beállta előtt egy kis csemegéhez jussanak.

A szemed káprázik, vagy tényleg mozog valami az erkélyen?

Semmi kétség! Van ott valami!

Nem lehet madár, hiszen annál sokkal, de sokkal nagyobb! Sőt, mintha nem is csak egy izgó-mozgó valamit látnál, hanem többet is! Kicsit erőltetted a szemed. Mi folyik odakint?!

De hiszen ezek emberek! Fura, sápadt, halványszürkés ruházatú emberek, akik különös maskarákat hordanak. Integetnek, és fojtott hangon kiabálnak:

– Engedjen be!

– Nyissa ki az ajtót, kérjük szépen!

– Siessen már!

Dermedten állsz, és azon gondolkozol, hogy most minden bizonnyal ki kellene rohannod a lakásból. Becsengetni a szomszédba, fellármázni a lépcsőházat, felhívni anyukádat vagy a rendőrséget vagy a tűzoltókat, vagy... vagy...

De mégsem teszed. Azok az alakok ott, az üvegajtó túloldalán ugyanis annyira különösnek és szokatlanoknak tűnnek, hogy egyben biztos vagy: nem betörőkkel, rablóbandával vagy aljas szándékú gazemberekkel van dolgod. Valami más lehet a titok nyitja. Valami, amit nagyon is szeretnél megérteni. Hiszen nem minden nap történik ilyen meglepő dolog az emberrel!

A többiek meg épp ilyenkor üldögélnek holmi koncerten! Jellemző!

Végül győz a rád olyannyira jellemző tudományos kíváncsiság.

– Kik maguk? – kérdezed emelt hangon, és közben igyekszel megkülönböztetni egymástól az erkélyen

zsúfolódó, egymást taszigáló, vitatkozó alakokat. Látsz egy nagyon magas kamaszfiút, egy hegedűvel hadonászó keménykalapos úriembert, és egy buggyos ujjú ruhát viselő nőt. Ilyesmit manapság csak a kosztümös filmekben látni.

Nem tűnt fel neked, hogy az utcában filmet forgatnak. Az ilyesmi általában útlezárással jár, rengeteg filmes kamionnal, és emelőkosaras darukkal.

– Kik maguk? – ismétled, mert úgy tűnik, a díszes társaság tagjai, melyhez az említetteken kívül még legalább három alak tartozik, főleg azzal vannak elfoglalva, hogy félrelökdössék egymást az útból.

– ...KÉSZ vagyunk! – üvölti be az üvegen keresztül a nyakigláb fiatal fiú. Az arca nem különösebben barátságos, mégsem tűnik olyan alaknak, akitől tartanod kellene. Sőt, valahogy nevetésre ingerel, ahogy görnyedten, orrát törölgetve, hosszú kezével a kilincset markolászva toporog az erkélyajtóban.

Ettől még nem fogod beengedni! – döntöd el.

– Mivel vannak kész? – kérdezed.

Arra gondolsz, hogy te is teljesen „KÉSZ” lennél a színészek helyében, ha az alig pár fokos nyirkos hidegben hatodmagaddal ott ragadtál volna egy szűk erkélyen. Na és persze a madáretetőt is kiborították – veszed észre.

– Azt kérdeztem, hogy kik maguk? – kiabálsz most már hangosan.

– Mi vagyunk a KÉSZ! – harsogja a kamaszfiú, és mintha valami gügyével beszélne, lassan, tagoltan, szélesen gesztikulálva folytatja: – A Kísértetek Érdekvédelmi Szervezete.

– Á, szóval ez egy rövidítés! – érted meg, és gyanakodva leereszkedsz az egyik fotel karfájára. Ettől még ugyan nem tudta meg, hogy kik vagy mik is ők *valójában*. – És mit csinálnak ott kint?

– Ebből elég! – sipítja most a pufi ruhás hölgy, és egy fodros esernyő végével dühödten megkocogtatja az üveget. – Bejöhetnénk már végre? Elázik a kalapom ebben a nyirkos időben!

– Ez egy magánlakás – mondod határozottan, ahogy azt nemrég egy detektíves filmben hallottad. És közben úgy érzed, talán csak álmodsz. Pedig minden nagyon is valóságosnak tűnik.

– Aú, szállj le a lábamról, te nagy lakli! – A kosztümös hölgy felháborodása egyre nő. – Maga meg nem szégyelli magát? Legalább most ne pöfékeljen az orrom alá azzal a bűdös dohánnyal!

– Hé, valaki lelökte az okulárémat! – kiabálja egyikük a háttérből, és már látod is a fehér köpenyes alakot, amint négykézláb próbálja keresgélni a lábak topogó erdejében a szemüvegét. A zsúfoltság miatt azonban elveszti az egyensúlyát, és majdnem átesik a korláton. Még mindig bizonytalan vagy: biztosan nem színészek? Talán elromlott a daru, ami felemelte

őket ide, és a lépcsőházon keresztül szeretnének távozni.

– Na jó! – emelkedsz fel, és pár centivel közelebb araszolsz az ablakhoz. Fonott copfos lányarc nyomódik az üveghez. Az első pillanatban egészen megrémülsz, mert az üveghez préselődve eltorzulnak a vonásai. Aztán hátrahőköl, és így már jobban látszik a fiatal, vidám, szeplős arca. Lehet, hogy ez egy horrorfilm?

– Nagyon vicces, meg minden, de a szüleim elég mérgesek lesznek, hogy maguk illetéktelenül tartózkodnak az erkélyünkön.

Az „illetéktelenül” szót alig tudod kimondani, de szerencsére nagyjából sikerül. Jól hangzik, az biztos. Gondolkodsz, mivel fenyegethetnéd meg a társaságot. Bár eléggé megijesztettek, és kellemetlen meglepetést okoztak, valahogy mégsem tartasz igazán tőlük. Bár-mikor áthívhatod a szomszéd Gyuri bácsit, vagy felhívhatod a közös képviselőt, hogy tegyen rendet.

– Mi csak a fürdés miatt jöttünk – kiabálja elcsukló hangon a nagyfiú. Nem a sírás miatt bicsaklik meg a hangja, ez inkább amolyan kamaszkori ügy: az egyik pillanatban mély és dörmögő, a következő percben cincogóra vált. Elég vicces, de nem mersz a szemébe nevetni.

– Ugyan, ne higgyen neki! – kiabál a pipázgató, kalapos, rongyos ruhás hegedűs. – Még soha életében nem fürdött. Most sem azért jött, hanem mert hátsó szándékai vannak! Akar valamit...

– Én igenis fürdeni akarok! – kiabál a háttérből a puffos ruhás asszony. – És a saját szememmel látom, hogy ki van írva oda, hogy lavór! Mégpedig *kísértet lavór!* Szóval, ott a helyünk! A finom illatos fürdőben. Rózsaiellatú szappan van-e, mondja csak? Netán levendulás? A rozmaringosat nem állhatom!

Tanácsztalanul hátrapillantasz a vállad fölött: ugyan miről beszélnek ezek?!

A következő pillanatban majdnem legurulsz a szék karfájáról, úgy görnyedezel a nevetéstől.

– Ki... ki... kísértet lavór? – zihálsz, és még a könnyed is kicsordul. – Csak nem a kísérleti laborra gondolsz? – És a szobád ajtaján olvasható nagybetűs feliratra mutatsz.

– Úgy látszik, Fodorkai kisasszony nem tud rendesen olvasni – fontoskodik a fehér köpenyes alak, aki végre megtalálta a szemüvegét. Most kicsit csálén billeg az orrán, de legalább már nem hunyorog olyan szerencsétlenül.

A háttérben újabb figurát fedezel fel: vörös hajú, öszetekert újsággal hadonászó, színes sálát viselő férfit, aki megpróbálja csendre inteni a társait. Kevés sikerrel. Egyre kevésbé érted a dolgot.

– Ezt senki nem fogja elhinni nekem! – mormolsz.

– Beenged végre? – nyomja az arcát az üvegnek a nyakig láb, pattanásos kamaszfiú, aki talán életkorban a legközelebb áll hozzád. – Vagy itt fagyunk meg a madárlátta balkonon?

Elég furán beszélnek, gondolsz.

A többiek közben – ki-ki saját vérmérséklete szerint – kuncognak, vihognak, röhögcsélnek vagy hatóznak.

– Hé, Kornél! Már hogy fagynánk meg? Elfelejtetted, hogy kísértetek vagyunk? Mi nem szoktunk fázni!

– És fürödni szoktak? – csapsz le hirtelen egy logikusnak tűnő kérdéssel, remélve, hogy ezzel most igazán sarokba szorítod őket.

– Nem szoktunk fürödni – nyomul az üveghez a szeplős arcú, kötényes lány –, de ha látunk egy feliratot, hogy aszongya, *kísértetlavór*, akkor azonnal eszünkbe jut, hogy itt biza fürdési móka lesz minenkünk megrendezve!

– Nem csak erről van szó – nyomul közelebb a szemüveges, fehér köpenyes fickó. – Valójában jogorvoslatért jöttünk.

– Fogorvosért? – kiabálsz vissza. – Ha a Túróczi doktort keresik, ő a szomszéd lépcsőházban rendel!

Kicsit csalódott vagy. Lehet, hogy kísértetek, vagy kísértetet játszó színészek, de azért nem bánnád, ha nem húznák el máris a csíkot. Vagyis a szürke lepleiket.

– Jog-or-vos-lat – tagolja a fehér köpenyes. – Úgyis, mint jóvátétel, becsületünk helyreállítása, és bocsánatkérés kikényszerítése jogi eszközökkel, vagy szükség esetén tőzzel-vassal.

– Ha beenged, mindent elmondunk – rikoltja elcsukló hangon a kamasz. – Ne nézze már bambán, mint egy

borjú, hogy rekedtre ordibáljuk magunkat! Csak nem fél tőlünk?

– Dehogy félek! – háborodsz fel. – De maguk azért mégiscsak... szóval túlerőben vannak.

A kalapos közben leült apukád kempingszékébe. Állához emeli a hegedűjét, és fenyegetően lóbálja a vonót. Fémesen és hamisan rikolt a hangszer.

Minden bátorságodat összeszedve az erkélyajtóhoz lépsz. Nagyot sóhajtasz, és lenyomod a kilincset.

2. FEJEZET

A TANÁCSKOZÁS

Miután kinyitottad az ajtót, új ismerőseid betódulnak, és azonnal birtokba veszik a nappalit. Az idős férfi egy kisszékre kuporodik, a díszes ruhájú, csigamódra kunorodó loknikat viselő hölgy méltóságteljesen ereszkedik a legnagyobb karosszékbe. A fiatal fiú és a lány egymástól tisztességes távolságot tartva a kanapén foglalnak helyet. A szemüveges, fehér köpenyes fickó nem ül le. Tartózkodóan toporog a fal mellett, és gyanakodva vizsgálgatja a szoba berendezését. Nem így a hatodik alak, a bohém külsejű, színes sálát viselő, vörös hajú fickó: ő ide-oda járkal a szobában, mindent szemügyre vesz, megjegyzéseket tesz a falon függő képekre – *Micsoda bizarr tájkép!* –, és ironikus mosollyal nyugtázza a kissé talán túlságosan is beállított családi fotókat.

Most, hogy testközelből látod őket, az a fura érzésed támad, hogy kissé átlátszóak. Igaz, nem teljesen. Van valami légies a megjelenésükben: különös,

halványszürke derengés burkolja körbe őket. A tárgyakhoz kissé ügyetlenül nyúlnak, mint akik nem pontosan érzik a határokat a testük és a külvilág között. Ezt leszámítva azonban egészen úgy viselkednek, mint a hétköznapi emberek.

Ez örület, gondolod magadban sokadszorra. Egyre biztosabb, hogy nem filmet forgattak odakint. Ezek az alakok a múltból kerültek az erkélyetekre. Elhatározod, hogy később talán megpróbálsz rábeszélni őket egy közös szelfire. Már ha nem riadnak vissza a fényképezkedéstől. Most azonban csak annyit mondasz:

– Hát... izé. Szóval, ha jól értem, maguk kísértetek. – Megpróbálsz elhinni, amit mondasz. – És valami gondjuk van, ugye?

– Gondunk, az van – bólogat az öreg, kalapos fickó. – Ahogy mondani szokás, csak a nyűg meg a nyalya mindenfelé.

– Talán előbb mutatkozzunk be! Így szokás – mosolyog a színes sálas fickó, és már mondja is: – A nevem Sólyom Imre. Városszerte közismert és nagy népszerűségnek örvendő újságíró vagyok... A becenevem Sólyomszem. Ugyanis mindent észreveszek.

– Csak egy közönséges firka – veti közbe az idős, rongyos ruhás hegedűs. – A népszerűséget csak beképezed magadnak, Imre! Ne is számíts rá, amíg annyi hazugságot hordasz össze mindenkiről!

Imre lesajnáló grimaszt küld az öreg felé, és beletúr a vörös loboncába. A tekintete ide-oda rebben – el

bírod képzelni, hogy tényleg semmi nem kerül el a figyelmét. Most újra hozzád fordul.

– Tudja, mi nem is olyan messziről és nem is olyan régről ugrottunk át ide...

– Ez nézőpont kérdése – szól közbe a fehér köpenyes, szemüveges alak. – A huszadik század első évtizedéből érkezünk, egy erdélyi városból, nevezetesen...

– Jaj, Zsigmond, ne okoskodj már folyton! – torkolja le Sólyom Imre, az újságíró. – Lényeg a lényeg, hogy az a kettő, ott, a kanapén: Kornél és Juli. A fotelben a bájos hölgy nem más, mint a mi Ilonánk, aki divatáru-kereskedő a mi gyönyörű városunkban, az összes hölgyek és leányzók legnagyobb meglegedésére.

Ilona, a divatárus hölgy rejtélyes okból elpirul és lesüti a szemét. A kanapén ülő copfos, szeplős lányka viszont méltatlankodni kezd.

– És azt miért nem említette, Imre úr, hogy mi nekünk mi a foglalkozásunk? Talán csak az újságírás érdekes? Meg a divatárulás? Maga hetet-havat összehord azokban a pletykalapokban, aminek a fele sem igaz. Én már csak tudom, mi a valódi, színigaz pletyka a városban!

– Igazad van, Júlia, kedves, hiszen az értesülesem egy részét éppen tőled szerzem – hajol meg gálánsan Imre, mire Juli elpirul és felvihog. Aztán rád pillant.

– Szóval, jómagam Juli volnék, a Szilágyiék cselédje, de én inkább mindeneként tekintek magamra a tükörben.

A vén hegedűsből erre kipukkad a nevetés. Végre a langaléta kamaszfiú is megszólal:

– Kornélnak hívnak. Asztalossegéd vagyok a városi asztalosműhelyben, ahol kevés a fizetség és sok a munka.

– Majd beleszakadsz – tromfol Imre.

– Bizony, majd beleszakadok! De azért nem kell engem annyira félteni.

– Senki nem félti magát, Kornél – jegyzi meg az elegáns dáma, Ilona. – Ismerjük, mint a rossz pénzt.

– Én pedig patikus vagyok – kezdi zavartan a fehér köpenyes, és megtörölgeti a szemüvegét.

– Egész pontosan patikussegéd – jegyzi meg Juli, a cselédlány, és csúfondárosan elvigyorodik. – Maga akkor lesz patikus, ha végre nem keveri össze a vendégek győgyoporait. Vagy, teszem azt, nem tyúkszemre való kenőcsöt ad el arckrém helyett a méltóságos asszonyoknak.

– Az nem úgy volt! – háborodik fel Zsigmond, és zavarában újra törölgetni kezdi a szemüvegét.

De senkit nem érdekel, hogy volt. Mindenki kérdően néz rád, mintha azt mondanák: most te következel.

Néhány hosszú másodpercbe is beletelik, mire összeszeded magad. Pedig mindig is büszke voltál a lélekjelenlétedre. De úgy érzed, hogy ami most zajlik, az egyszerűen nem lehet igaz. Még hogy kísértetek! Még hogy huszadik század! Hiszen ez már maga az időutazás! Kartondoboznak persze nyoma sincs. Bárhogy is érkezett ez a huszadik század eleji csapat, biztosan

nem a Gergő házi barkácsolós módszerét választották. Vagy a kísérteteknek nincs is szükségük időgépre?

Az agyadban örült sebességgel kergetik egymást a gondolatok, de a várakozó csendben, a rád szegeződő kíváncsi és kérdő tekintetek gyűrűjében végül kénytelen vagy újra felvenni a fonalat.

Pár szóban bemutatkozol a díszes társaságnak, és közben csak remélni mered, hogy miután tisztáztad a kísérleti labor jelentését, senki nem akar bevonulni a családi fürdőszobába zuhanyozni. Aztán eszedbe jut még valami:

– Egyébként... ööö... csak azt akarom mondani, hogy nem szükséges magázniuk. Tudják, mostanában ez már nem szokás.

Imre kapcsol elsőként.

– Á, szóval beszéljünk úgy, ahogy a legjobb cimboránkkal vagy a karonülő kisdedekkel szoktunk?

– Nem éppen – morgod. – Nem erre akartam ki-lyukadni.

– Maga ki akar lyukadni? – sikít fel Ilona.

– De magácska majd szépen befoltozza valami cifra hímzőcérnával – rötyög Pityu úr.

– Ne komolytalankodjunk! – szólal fel Zsigmond, majd kicsit bizonytalanul pislog rád. – Nem pontosan értjük, hogy maga itt és most vajon mit óhajt közölni velünk.

– Én csak... – Kicsit elpirulsz. – Mármint, ha nem túl nagy udvariatlanság...

– De az! – csap le Ilona.
– Csak azért gondoltam – pillantasz Kornélra és Julira –, mert úgy látom, hogy nagyjából egyidősek vagyunk... plusz-mínusz száz év... – zavarodsz bele.

Imre kisegít.

– Azt akarja mondani, hogy manapság csak úgy uk-mukfukk azt mondhatjuk bárkinek, hogy tegeződjünk?

– Ööö... vannak azért bizonyos szabályok – magyarázod. – Legalábbis néhány. De nem olyan szigorúak. És nekem kicsit könnyebb lenne magukkal társalogni, ha nem kéne folyton azon gondolkoznom, hogy kit hogyan szólítsak meg. Csak ezért javasoltam.

– Nekem aztán mindegy – von vállat Kornél. – De nem vagyunk egyidősek, az már egyszer biztos!

– Belátom – bólintasz. – Ha az időutazást is tekintetbe vesszük, akkor teljesen kizárt.

– Nos... khm... ha gondolod, esetleg megpróbálhatjuk ezt a különös beszédmodort. Bár számomra kissé illetlennek tűnik – csóválja a fejét Zsigmond.

– Én nem fogom megpróbálni! – heveskedik Ilona. – Vagy ha igen, akkor sem jó szívvel.

Ilona szíve most senkit nem érdekel. Talán érzik a jövevények, hogy ideje végre a tárgyra térni.

– Nézd – mondja Imre, aki valószínűleg szószólónak érzi magát a csapatban –, van itt ez a kis bűntény. Vagyis nem is olyan kicsi. Mármint maga a rubin viszonylag kicsi, de attól az értéke még nagy, és mindent összevetve ez így mégiscsak nagyszabású bűnténynek minősül.

– Rubin? – kérdezel vissza csodálkozva. Ez váratlan fordulat. – Hogy jön ide egy rubin?

– Úgy jön ide egy rubin – mondja elfúló hangon Zsigmond, a patikussegéd –, hogy szemenszedett hazugsággal vádolnak minket! Ocsmány gyanúba keveredtünk. Azt pletykálják, azt suttogják rólunk – sőt, még maga a detektív is azt fontolgatja! –, hogy valamelyikünk ellopta a művésznő rubinját.

– Széplaki Gizelláét, a primadonnáét – teszi hozzá lelkesen Juli. – Ha látná, milyen szalagos fürtökbe van bodorítva a haja. Milyen jól festenek én is olyasfajta frizurával! És azok a ruhák... meg az ékszerei... – forgatja a szemét ábrándosan.

Mellette Kornél, az asztalossegéd megvetően felhorkan.

– Cikornyás, mint a páva a parkban – mondja. – Bár mutató hölgy, az igaz. De én nem ragaszkodnék hozzá, hogy annyit énekeljen meg áriázzon. A víz is kiver, amikor azokat a magas hangokat cifrázza.

– Mert nem értesz a zenéhez, fiam – szól közbe a hegedűs.

– Maga sem – vág vissza Kornél.

Érzed, hogy közbe kell avatkoznod, ha további információhoz szeretnél jutni.

– Tehát – kezded gyorsan – ti... izé... időn és téren át ide utaztok, hogy elmeséljétek: meggyanúsítottak titeket egy ékkőrablással. De miért pont a mi lakásunkba jöttetek?

– Nekem megtetszett a maguk függőnye – mondja Ilona, a *maguk*-at jól kihangsúlyozva. Méltóságteljesen felemelkedik, és közelebb lép a nemrég vásárolt, talán túlságosan is díszes sötétítő függönyhöz. Mindenesetre anyukádnak nagyon tetszik. Ilona próbálja simítgatni, megtapogatni az anyagot, bár az ujjai néha átsiklanak rajta. – Brokát ez? Vagy selyem? Vagy miféle különös, egzotikus matéria?

– Fogalmam sincs – mondod gyorsan. – De szerintem műszál. Vagyis... na, mindegy.

– Nem csak a függöny miatt jöttünk – magyarázza a még mindig fel-alá sétálgató vörös hajú újságíró, Imre. – Nekünk olyasvalakire van most szükségünk, aki nem túl idős, nem túl félős, és nem okoskodik túl sokat.

– És azt teszi, amit kérünk tőle – folytatja Zsigmond.

Egy kicsit felhúzod az orrod. Tényleg ilyen engedelmes kis nyuszinak néznek?

– Térj a lényegre, Imre! – morogja a vén hegedűs. – Amúgy meg Pityókás Pityu volnék. Mulató zenész – teszi hozzá. – Vidámság és kacagás. Zene és tánc. Meg hasonlók.

– Szóval, az egész úgy kezdődött – lendül bele Kornél –, hogy Zsigmond úr nagyapja valami vén kuruzsló volt...

– Alkimista – néz rá megrovóan Zsigmond.

– Jó, akkor legyen alkémista, nekem aztán egyre megy. Na szóval, ez az öreg alkémista nagyapó mindenféle kacatokat gyűjtött szerte a világban...

– Műkincseket – szúrja közbe Zsigmond.

– Na és akkor kiderült, hogy van a régi, vasalt ládájában olyasforma üvegcsé, amin át be lehet pillantani más helyekre, más időkbe. Sőt, ideig-óraig be is lehet oda sétálni – már ha van hozzá merszed.

– Mármint el lehet vele utazni másik korba? – hűledezel. Akkor ezért nem láttál időgépet! – És tényleg van maguknál ilyen eszköz?

– A Zsigmond úr zsebében van – mondja Kornél. – Ki nem adná a kezéből, olyan irigy, mint a kutya. Hehe! Fél, hogy elmegyünk valahova, és ottan majd egy kicsikét randalírozunk.

– Az nem úgy van ám! – hadarja Julika. – Nem lehet csak úgy bemenni a mi városunkba, aztán belekotnyeleskedni ott mindenbe. Csak úgy suhanni lehet az üveggel, mint a láthatatlan szellem. Megnézni, mi s hogy volt. Hogy s mint volt. Hogy tényleg úgy volt-e, ahogy. Ha meg nem, akkor hogyan másként. Na, ez a lényege az egész miskulanciának!

Most már egészen össze vagy zavarodva. Miről beszélhet Juli?

A vörös hajú újságíró siet a segítségére.

– Nézd – kezdi kissé behízsgáló hangon –, te viszonylag fiatalnak és viszonylag értelmesnek látszol. Minek is tagadjuk, próbálkoztunk már egy-két emberrel, de az erkélyajtónál sosem jutottunk tovább. Be sem engedtek minket. Úgyhogy ezennel beléd helyezzük a bizalmunkat, és megkérünk téged alázatos tisztelettel,

hogy segíts rajtunk! Tisztázz minket! Bizonyítsd be az ártatlanságunkat!

– Mi ugyanis a nagy rubinrablás feltételezett elkövetői vagyunk – jelenti be drámai hangon Ilona, a divatárus hölgy. – Én ugyan tudom magamról, hogy nem én voltam, és a többiek is mind ezt állítják magukról, de nekem azért vannak kétségeim... Khm... khm. – Tekintete megállapodik Kornél pattanásos arcán.

A fiú idegesen csuklik egyet.

– Nehogy elkezdje már itt nekem, hogy biztosan én voltam! Mit érdekel engem az a fránya rubin! Én tisztességes ember vagyok, egyszer vagy kétszer loptam egész életemben. De legrosszabb esetben is csak úgy nyolcszor. Úgyhogy ne jöjjön itt nekem a gyanúsításával! Attól, hogy cifra ruhákban vonul, és egy szekérre való csipke lóg a nyakából, még maga is ugyanúgy elkövethette!

– Légyszi, hadd jussak szóhoz! – kiáltasz fel. Már nem igazán tartasz tőlük, és jóleső, bár kissé borzongató izgalom jár át. – Hadd foglaljam össze, amit eddig sikerült megértenem!

Elhallgatnak, és várakozva néznek rád. Ettől kissé zavarba jössz.

– Tehát. Ha jól értem, magukat azzal vádolták, hogy ellopták azt a bizonyos rubint. És nem sikerült bizonyítani az ártatlanságukat.

– Nem bizony! – bólint Zsigmond.

– Emellett viszont van maguknál egy kis tárgy, aminek a segítségével én is bepillantathatnék a... a régi eseményekbe. A rubinrablásba, meg mindenbe.

– Így van – bólint Imre. – Örülök, hogy téged választottunk. Talán lesz elég sütnivalód a feladathoz.

– És ha jól értem – folytatod némi büszkeséggel a hangodban –, nekem kellene kiderítenem, hogyan is történt valójában az a bizonyos rablás.

– Pontosan – mondja az öreg zenész, Pityókás Pityu. – Van ám itt ész, nem csak a savanyú káposzta leve – kocogtatja meg finoman a fejedet a hegedűvonóval.

Morcos pillantást vetsz rá, és folytatod.

– Ha jól értem, nem avatkozhatok az eseményekbe, csak láthatatlan szemlélőként lehetek jelen.

– Igen, de arra vigyáznod kell, hogy ne nagyon érj hozzá senkihez! – figyelmeztet Imre. – Már kísérleteztünk az eszközzel, és néha igen furcsán viselkedik. Meg aztán olyasmit is tapasztaltunk, mintha gyengülne az ereje. Nem lenne jó, ha véletlenül ott felejtődnél a mi kis városunkban több mint száz évvel ezelőtt... ugyebár.

– Szerintem meg jó lenne – vihogja Julika. – Csuda vidám hely, majd meglátod. Mindig történik valami! Aztán a pletykával még meg is fűszerezzük a tetejibe! Nekem ebbe' nincs párom, az biztos!

Tűnődve nézel egyikükről a másikra. Vajon elvállalhatod ezt a borzasztóan izgalmas, de talán túlságosan

is veszélyes feladatot? Miközben töprengsz, Zsigmond a zsebébe mélyeszi a kezét. Mikor újra előhúzza, tenyerén vékony drótkeretben két ovális lencse pihen. Közönséges holminak tűnik: akárcsak egy régimódi szemüveg.

– Cvikkernek látszik, de több annál – büszkélkedik Zsigmond. – Ez az eszköz egy valódi alkimistáé volt, sok száz éve. A nagyapám talált rá egy régiségkereskedőnél. Úgy hívják: vizitusz.

Erről egy vízibusz jut eszedbe, de nem mondod hangosan. Biztosan másról lehet szó.

Kornél a körmét rágja, aztán rád vigyorog.

– Mi van? Csak nem félsz?!

Juli ráförmed.

– Nem úgy kell azt, te buta! Hanem azt kell mondanival, milyen nagyon hálásak leszünk, meg így meg úgy. Szóval csupa hízelgő, nyájaskodó szavakat. Ugye? – pillant körbe, dicséretre várva.

– Valóban hálásak lennénk, ha segítene rajtunk – mondja kimérten Ilona. – Egy szó, mint száz, megkérdezzük: elvállalja a feladatot?

3. FEJEZET

MI TÖRTÉNT VALÓJÁBAN?

Kezd visszatérni a magabiztosságod. Hirtelen nagyon fontos embernek érzed magad, ahogy a nappalitokban hat kísértet gyűrűjében ücsörögsz. Várákozással telve bámulnak rád.

– A családom nemsokára hazaér. Addig el kell bújnotok valahol.

– Nem gond, kimegyünk a lépcsőházba – mondja az öreg, és laza mozdulattal átnyúl a szoba falán, amitől úgy tűnik, mintha a keze egy része eltűnt volna.

A látvány meghökkentő, de erről eszedbe jut valami.

– Ha ilyen könnyen közlekedtek a falakon keresztül, akkor miért ácsorogtatok az erkélyen?

– Fontos volt, hogy te engedj be minket – magyarázza Imre. – Tudod, egy kísértet csak attól kérhet segítséget, aki önként beengedi, és szóba áll vele.

– Most már értem – feleled. – Akkor lássunk munkához! Amikor a családom elaludt, újra összegyűlünk,

és belenézek abba a vizituszba vagy micsodába. És máris ott találom majd magam a városotokban! De mit kell ott tennem? – teszed fel a legfontosabb kérdést.

Sólyom Imre végre abbahagyja a járkálást, és nemes egyszerűséggel felül a komód tetejére.

– Ravasz kérdés! – mondja. – De ne izgulj, mindent szépen elmagyarázunk!

– Mondhatom én? – kérdezi Julika, de Ilona lepiszszegi.

– Ehhez Imre jobban ért. – Bűbájosan pislog Imrere, aki csókot dob neki. Ilona elpirul, Juli duzzog.

– A történet a nagyszabású kávéházi műsoros estélyen kezdődött – mondja Imre, mire többen is fájdalmasan felsóhajtanak. – Ott volt a város apraja-nagyja. Munkásemberek és gazdag népek, cselédek, kereskedők és hivatalnokok. Mindenki, aki csak él és mozog a városban! Hiszen hírneves fellépők érkeztek: Széplaki Gizella, az ünnepelt primadonna, aki úgy énekel, akár a pacsirta. Aztán jött még egy kardnyelő is, meg egy messze földön híres mágus és illuzionista, aki mindenfélét el- és elővarázsolt. Vidám este volt, a kávéház zsúfolásig megtelt. Egy tűt nem lehetett leejteni, akkora volt a tolongás és tülekedés. Aztán egyszer csak...

– Igen? – hajolsz előre izgatottan. – Egyszer csak mi történt?

– Egyszer csak Gizella, a primadonna velőtrázó hangon felsikoltott. Azt kiabálta, hogy elszakadt a rubinmedálos lánc, és leesett a földre. Nosza! Több se

kellett. Vagy ötvenen máris négykézlábra ereszkedtek, és keresni kezdték a rubintos nyakláncot. Rövid keresgélés után elő is került a becses ékszer. Csakhogy... – Imre itt hatásszünetet tart.

– Csakhogy?!

– Csakhogy volt egy kis probléma. Persze nem azonnal derült rá fény. Gizella eleinte megkönnyebbülve szipogott és sóhajtozott, aztán némi színpadiasszenvedés után visszaakasztotta a gyönyörű, hófehér hattyúnyakába az ékszert. De kicsivel később, amikor egy szemtelen kávéházi légy minduntalan a medál körül zümmögött, Gizella gyanút fogott, és borzalmas felfedezést tett. A rubin helyén, a foglalatban az értékes kő helyett nem volt más, mint egy darabka méretre vágott ribizlizselé! Mégpedig az aznap este felszolgált mákos-ribizlis sütemény tetejéről! Olyan vörösen ragyogott a gyümölcszselé a kávéházi csillárok fényében, mint a rubin! Na, mit szólsz ehhez? – kérdezi Imre olyan büszkén, mintha bizony ennél szellemesebb büntény még soha nem történt volna Erdélyben.

– Húha! Ez előre kigondolt rablásnak látszik – mondod tűnődve. – Hiszen a tettesnek alig néhány perce volt, hogy kicserélje a követ a ribizlizselére. Miközben százan tolongtak körülötte!

– Ahogy mondod – bólogat Zsigmond. – Később az is kiderült, hogy Gizella a színpadról távozva elvesztette

az egyensúlyát, mert valaki a nagy tülekedésben véletlenül meglökte. Ha nem kapják el, talán el is esett volna.

– Szerintem nem is volt véletlen! – kiáltasz fel. – Esés közben biztosan nem figyelt fel arra, hogy valaki leszakítja a vékony láncot a nyakából. Csak később, amikor felsegítették, vette észre, hogy már nincs a helyén. Biztos, hogy előre kitervelték! – mondod. Aztán valami még eszedbe jut:

– Nagyon értékes volt az ékszer?

– Roppant értékes – bólogat Ilona. – Még az újságok is írtak róla. A legnagyobb és legtisztább fényű rubinok egyike a világon! A művésznő az egyik udvarlójától, egy mesésen gazdag külhoni hercegtől kapta. A férfi azt remélte, így talán elnyerheti Gizella kegyeit. De ha engem kérdez, hát az a nő...

– Ne térjünk el a tárgytól! – vakkant fel rosszállóan Zsigmond. – A büntény részletezésénél tartunk. Kértek pontosnak, precíznek lenni!

– Ahogyan te méred a fogport, ugye, Zsigmond? – röhögcsél Kornél, és Juli is kuncog egy kicsit. – Fele a dobozba, fele a földre.

– Ha jól értem, maguk, vagyis hát... ti mind a közelben tartózkodtatok, ezért rátok terelődött a gyanú – folytatod a gondolatmenetet.

– Ennél azért jóval többről van szó – komorodik el Imre. – Aznap este még mindenki gyanús volt. Gondolj csak bele: több száz gyanúsított! Főhetett ám a feje

a rendőrségnek! Volt is órákon át tartó keresgélés meg kipakolás. Az összes zsebünket, az összes tárcát és táskát egyesével végignézték! Még a kalapunk belését is kiforgatták. Hajnalig kutakodtak, de nem találtak semmit!

– Akkor mitől váltatok éppen ti gyanússá? – értetlenkedsz.

– Most jön az igazi gazemberség! – sopánkodik Ilona. – Másnap ugyanis további, apró-cseprő bűnesetek történtek a mi kis városunkban, amelyek immár ránk terelték a gyanút, és így vagy úgy, de összefüggésbe hoztak bennünket a rablással. Tudja, hogy van ez: ha több bűntény történik egymás után, mindjárt azt gondolják, hogy ugyanaz a személy követte el. Egy gonosz és aljas gazember besározta a makulátlan jó hírünket... legalábbis az enyémet.

Pityókás úr gúnyosan elmosolyodik.

– Érted már? Így a sok száz lehetséges elkövetőből mindössze hatan maradtunk, Jámbor detektívfelügyelő legnagyobb meglepedésére. A valódi tettes pedig szépen meglapult, és csak röhögött a markába, amíg minket nyüstöltek azért a hitvány piros kavicsért!

– Még le is fotografáltak minket, ahogy a töröltmetezett gazembereket szokás – mondja Julika, de kevesebb a hangjában a sajnálkozás, mint a dicsekvés.

– Képzelteri, mit tett ez az egész az üzletmenetnek! A főnököm majdnem fölmondott nekem – sopánkodik Ilona.

– Kis híján engem is menesztettek a szerkesztőség-ből – morogja Imre. – De persze kimagyaráztam magam.

– Milyen kisebb bűnügyek voltak ezek? – érdeklődsz. Az ügy egyre szövevényesebbnek tűnik.

– Amolyan apró-cseprő bosszúságok. De a szegény embert nem védi meg soha senki – mondja Pityókás Pityu. – Kénytelenek voltunk a saját kezünkbe venni a dolgot. Mert sohasem késő igazságot szolgáltatni!

Egy pillanatra mind elhallgattok. Arra gondolsz, hogy dehogynem késő, hiszen ők azóta már rég eltávoztak az élők sorából. És még ha kísértetek is, ugyan mit számít, ha így, utólag kiderül az igazság?

Zsigmond, a patikus mintha olvasna a gondolataidban. Ezúttal egy bonyolult tudományos fejtegetésbe, vagyis inkább spekulációba kezd.

– Nagyapám egyik mágikus könyvében olvastam, hogy igenis lehetséges, hogy a mi megszokott világunk mellett, más síneken és ösvényeken másként futnak az események. És ha ez így van, talán adódhat olyan ösvény is, ahol a gazembert leleplezzük, és megmászjuk a történelem menetét! Érted már? Parallel históriát írunk!

– Hogy mit?

– Párhuzamos történelmet – fordítja Imre. – Zsigmondnak ez a fixa ideája. Vagyis a rögeszméje.

Valóban, olyan tűz lobog Zsigmond szemében, hogy hirtelen megrémülsz tőle. Talán nem is olyan

szerencsétlen, mint amilyennek látszik? Vajon tényleg a párhuzamos valóságokról elmélkedik?

Te sem akarsz lemaradni a tudományos témában.

– Mind a mai napig nincs bizonyíték a párhuzamos valóságokra – mondod okos, jótanuló-hangon. Aztán hozzáteszed: – De persze kizárni sem lehet.

– Én ugyan egy mukkot sem értek az egészből – ismeri be Kornél –, de egy próbát talán megér. Mert akkor nem rúgnának ki a műhelyből. Mármint azon a másik ösvényen vagy időúton, ahol primán alakulnak az ügyeink.

– Nekem meg nem kellene szemlesütve járnom-kelnem a városban, miközben összesúgnak a hátam mögött az asszonyok, hogy micsoda bajkeverő vagyok – pityereg Ilona.

– Mindannyian jobban járnánk, ha kiderülne, hogy nem vagyunk gazemberek – szögezi le Imre. – Ezért azt kérjük tőled, hogy ne csupán a kávéházi estélyre lopózz be láthatatlanul. Hanem a másnapi öt, kisebb eseményt is kísérd figyelemmel. Azok vezettek ugyanis a mi megvádolásunkhoz.

– Pedig az én lelkiismeretem olyan tiszta, mint a friss hó – kiáltja Julika kétségbeesve, és a szívére szorítja a kezét. Aztán oldalvást pislant: – De az is igaz, hogy a Kornéléra nem vennék ám mérget!

Felkapod a fejed.

– Hoppá! Álljunk csak meg egy pillanatra! Ezek szerint itt mindenki azt állítja, hogy ártatlan, de a többiekéről esetleg mégis el tudja hinni, hogy bűnösök?

Hatan pislognak rád némán, kissé zavartan. Aztán Pityókás Pityu szólal meg először. Ahogy rád mosolyog, kivillannak a dohánytól megsárgult fogai.

– Bármilyen előfordulhat. Bármilyen! Neked csak annyi a dolgod, hogy tartsd nyitva a szemed!

Biztosan hallottad már, milyen fontos lehet az első benyomás. Te hogyan látod? Ártatlanok vagy bűnösök a látogatóid? Van közöttük olyan, akire gyanakszol? Ha igen, miért, mi lehet a motivációja, azaz mozgatórugója a tettének? Írd fel a könyv hátuljában található jegyzetlapokra!

4. FEJEZET

A VIZITUSZ

Nem könnyű hat kísértetet rejtegetni a szobában a családotól, de szerencsére ezek a különös teremtmények jól bírják a szűk és zárt helyeket. Van, aki az ágy, van, aki az asztal alatt pihen. Más a ruhásszekrénybe bújik, csak Ilona nem hajlandó sehova bekucorodni, mondván, hogy összegyűrődik az új szoknyája. Így kénytelen vagy megengedni neki, hogy a babzsákfootelemben heverve sóhajtozással múlassa az időt.

Jobb híján egész este a családot körül nyüzsgösz, igyekezvén elkerülni, hogy bárki, bármilyen céllal be-nyisson a birodalmadba – ebbe a kísértetesi kísérleti laborba.

Aztán végre elcsendesedik a ház. Pizsamában az ágyad szélére kucorodsz, miközben a többiek is mind előkészülődnek a rejtekhelyükről. Pityókás úron látszik, hogy jól szundikált, Zsigmond ellenben ropant idegesnek tűnik. Imre időnként titkon, fürkészve

pillant rád. Talán azt latolgatja, mennyire bízhatnak az ügyességedben.

Neked is ez jár a fejedben. Vajon képes leszel szakszerűen végigvinni a nyomozást? Elég szemfüles vagy ahhoz, hogy egy felderítetlen rejtélyt egyetlen este alatt megoldj? Sajnos ebben magad sem vagy biztos. De nem akarsz kimutatni a kételyeidet. Hiszen nagyon is izgat a kaland és a bűnügy megoldása! És van még valami, ami nem hagy nyugodni.

– Elnézést, hogy megkérdem – mondod a szavakat keresgélve –, de nagyon érdekelne, hogy miért épp ebben a formában vagytok itt és most jelen. Szóval... hogy is fogalmazzak? Juli és Kornél eléggé fiatalok... a többiek... nos...

Mielőtt Ilona megsértődne, Imre gyorsan közbevág:

– Értem a kérdésedet. Arra vagy kíváncsi, hogy vajon végigéltük-e az életünket, vagy a mostani formánkban távoztunk az élők sorából? Nos, megnyugtathatlak, hogy mindannyian egészen szép kort élünk meg. De tudnod kell, hogy egy kísértet bármilyen életkorúnak mutatkozhat, tetszés szerint, így mi most azt a küllemet vettük fel, amelyben a bűntény pillanatában pompáztunk, több mint száz évvel ezelőtt.

– Értem – mondod, kicsit megkönnyebbülve. – Akkor hát vágjunk bele! De... mit is fogunk pontosan csinálni?

– Azt majd te kitalálsz – veti oda Kornél, akin látszik, hogy semmiféle erőfeszítést nem fog tenni, azon

kívül, hogy a lábát lógatja, meg néha egy-egy megjegyzést tesz a többiekre.

– Legalább készítsük fel a mindenféle-fajta veszélyekre – fontoskodik Julika, és már sorolja is. – Antal úr kutyájának a közelébe se menj! Az még a láthatatlan embereket is kiszagolja és tomporon harapja! És Jám-bor detektívfelügyelőt is kerüld el messziről! Nagyon gyanakvó ember! Én mondom, van neki szimatja!

– De hát nem is fognak látni – tiltakozol. – Hiszen láthatatlan leszek... vagy nem?

Zsigmond fontoskodó arccal lép a szoba közepére. Minden jel arra mutat, hogy kiselőadást fog tartani. A szemüvegét törölgeti, köhincsel.

– Jaj, ne! – morogja Kornél. – Ha ez egyszer rákezd...!

– Nos. Khmm. Lássuk csak – mondja a komolykodó patikussegéd, és a köpenyét igazgatja. – Akkor válsz láthatóvá, ha valaki leönt valamivel, vagy ha megázol, vagy teszem azt, megnyal egy kutya, vagy hasonló. Szóval folyadékokkal nemigen kerülhetsz kapcsolatba.

– Nem is ihatok? – rémülsz meg. – Egész éjjel étlen-szomjan kell nyomoznom?

– Majd rövid, italozós pihenőket iktatunk be – legyint Imre. – Térj a lényegre, Zsigmond!

A patikus előhúzza a szemüvegre hasonlító cvikkert, és úgy tesz, mintha a szemére illesztené. De csak imitálja a mozdulatot.

– Amikor átnézel ezen a lencsén, és egymás kezét fogva vizualizáljuk az úti célt...

– Mit motyog ez? – értetlenkedik Julika.

– Az úti célt magunk elé képzelve megérkezünk a főtérré!

– Ne a főtérré képzelegjünk magunkat, hanem a térből nyíló egyik sikátorba! A pékség melletti kapualjba. Ott szokok én hegedülni néhanap – javasolja Pityókás uraság. – Mégiscsak túl nagy parádé lenne, ha kísérteni kezdenénk a téren, miközben a valódi, hús-vér önmagunk odabent mulatozik a puccos kávéházban.

– Így igaz! – kiált fel Zsigmond. – Nem találkozhatunk önnön magunkkal! Nekünk, kísérteteknek távolabbról kell követnünk az eseményeket, különben megbolondulást idéznénk elő a régi, ottani és akkori önmagunkban.

– Hú, de kacifántos – siránkozik Ilona. – Imre, maga érti ezt?

Imre Ilonához ugrik, gálánsan meghajol előtte.

– Persze hogy értem, hölgyem. Azonnal elmagyarázom.

– Inkább én! És kérem, hogy mellőzzük az érzelmeskedést, pláne a romantikusan túlfűtött jeleneteket – mondja szigorúan Zsigmond, és Julika kuncogásától elkomorulva végigméri a csapatot. – Képzeljük csak magunk elé példának okáért azt a jelenetet, hogy, teszem azt, az utcán vagy a kávéházban szembejön

velünk saját magunk. Hirtelen azt sem tudnánk, hogy melyik is vagyunk valójában a kettő közül! El tudják képzelni azt a borzalmas érzést, amikor valaki belebotlik önmagába, sőt, esetleg beszédbe is elegyednek? „Hogy vagyunk, hogy vagyunk?”, kérdezhetnék egymástól. Én mondom, hogy az emberi agyban az ilyen eseménytől azon nyomban rövidzárlat keletkezne, ami pedig egyenes út az elmegyógyintézetbe!

Juli és Kornél tátott szájjal mérlegelik az eshetőséget, Ilona némán borzong, csak Imre somolyog kissé a bajsza alatt a drámai leírástól. Pityókás Pityu nem ilyen udvarias: ő a hegedűjével kocogtatja a halántékát.

– Zsigmond úr nagyon ismeri ám az ilyen elmecsisodákat – kacsint rád. – Néha azt hiszem, hogy kicsit közelebbről is, mint kellene.

Zsigmond szerencsére nem hallja a rosszmájú megjegyzést. Élvezi, hogy ő van a középpontban, és nagy hévvel folytatja a terv ismertetését.

– Nos. Amikor átpillantunk a tér és idő ama bizonyos szegletébe, mi behúzódnunk a sikátorba, te pedig – fordul hozzád – továbbra is magadon tartod a vizitust, mely láthatatlanságot és az eseményekbe való bepillantás lehetőségét biztosítja számodra. Legalábbis így olvastam nagyapám alkimista könyvében.

– De félt ezzel kísérletezni egész életében, ugye, Zsigmond úr? – felel Kornél. – Bezzeg, ha az enyém lehetett volna! Elmentem volna Afrikaországba meg Indiába, elefántra vadászni!

– Jaj, Kornél, ne járjon már annyit a szád! – inti Julika. – Itten most koncentráció zajlik, mint annak a nagy bűvésznek a mutatványában, aznap este, a kávéházban!

– Na, igen. A kávéház – veszi fel a fonalat újra Zsigmond. – Érkezésünk után az első utad a kávéházba vezet majd. Este lesz. A bűntény estéje – suttogja vészjóslóan. – Valóságos darázsfszszékké válik a főtér. Mindenféle népek jönnek-mennek, felnőttek, öregek és gyerekek futkosnak, csoszognak, iparkodnak fel-alá. Mindenki arra törekszik, hogy asztalt szerezzen magának a kávéházban. Csak úgy özönlik majd befelé a tömeg! Neked nincs más dolgod, mint velük együtt besodródni az épületbe, keresni magadnak egy jó megfigyelőállást, és árgus szemekkel lesni, mi zajlott le valójában azon az estén. Mert ott van a megoldás kulcsa. Abban a néhány percben, amíg Gizella nyakában elszakadt a lánc, és egy darabig – hiába keresték – sehogy sem került elő. Ha ezt a pillanatot elkapod, megoldod a rejtélyt! Akkor mi mind beözönlünk a kávéházba, és a te segítségével leleplezzük a tolvajt!

Zsigmond elégedetten hunyorog a szemüvege mögött, te azonban egy kicsit megriadsz.

– Mi?! Arról nem volt szó, hogy a leleplezésben is részt kell vennem! Azt hittem, láthatatlan maradok!

Mégis mit képzelnek ezek? – tűnődsz magadban. Nem elég, hogy bevállalod a kedvükért az időutazást, most már azt várják, hogy egy kávéházi kommandós

jelenet főszereplője légy? Ehhez azért kicsit jobban fel kellene készülni az akcióra!

– Várjuk ki a végét. Egyelőre fölösleges ezen töprengeni – nyugtat Imre. Aztán eszébe jut valami. – Hohó, hiszen még el sem mondtuk, hogy mi lesz a jutalmad! Mert nem várjuk ám ingyen a segítséget!

– Igen, tényleg! – kiáltasz fel. – Mi is lesz a jutalmam?

A viláért sem árulnád el nekik, hogy csupán a kaland kedvéért is vállalnád ezt a kis nyomozást. Még ha izgulsz is. De ha jutalom is van, az még jobb!

– Zsigmond a végén hálából neked adja az okulárét! – kiáltja boldogan Imre. – Hogy máskor is áptílanthass oda, ahova csak akarsz.

– Azt már nem! – tiltakozik Zsigmond. – Add neki te a... a... az automobilodat.

– Akkor majd Pityókás úr neked adja a hegedűjét – javasolja Imre.

– De ez egy kísértethegedű! – lengeti meg gúnyos mosollyal a hangszert az öreg. – Csak kísértetek tudnak játszani rajta.

– Elintézhetjük – nevetgél Kornél rosszmájúan, de Ilona szigorúan lepisszegi.

– Majd a helyszínen választhat magának valamit – mondja engedékenyen. – Csak arra kérem, hogy ne a divatárüüzletből!

– Ne is a patikából! – tiltakozik Zsigmond. – De ezt még ráérünk megbeszélni! Egyelőre szó sincs sikerről. Hiszen még át sem jutottunk!

– Akkor menjünk! Menjünk már! – ugrál Julika. – Alig várom, hogy lássam magamat szép, csinos, fiatal és élő leánykaként!

– Mi van?! – horkan fel Kornél. – Kiről beszélsz te, Juli?!

Juli nyelvet ölt rá, látszik, hogy sértve érzi magát. Zsigmond viszont keményebb hangot üt meg.

– Júlia! Eszedbe ne jusson bemenni a kávéházba pusztá felelőtlen és hebrencs kíváncsiságból! Ha meglátod magadat, annak, esküszöm, nem lesz jó vége!

Juli duzzog, de azért bólint. Imre türelmetlenül nyúl a vizituszért.

– A többi részletet később is meg tudjuk beszélni. De most már menjünk végre!

A tenyeredbe ejti a két kerek üveglapot. Most veszed észre, hogy mennyire remeg a kezed.

A kísértetek várakozóan figyelnek, szinte toporognak a türelmetlenségtől.

– Csak megnézem, hogy tiszta-e a levegő – mondod, és résnyire nyitod az ajtót.

A lakásban csend honol. Az egész család mélyen alszik.

Indulhat az akció!

A kísértetek kört alkotnak, és megfogják egymás kezét. Már csak te hiányzol. A szekrényajtó takarásában gyorsan magadra rángatsz egy pulcsit és egy nadrágot. Tornacipőt húzol, aztán sietve az orrodra biggyesztet a kis lencsékét, és beállsz a körbe. Hűvös érintést érzelsz.

a kezeiden, ahogyan csatlakozol a kísértetekhez. Aztán Imre hangját hallod:

– Gondoljunk most együtt a főtérből nyíló Konkoly utcára és a pékség melletti kapualjra!

Mindenki behunyja a szemét. Még te is. Az orrodát kissé nyomja a vizitusz, ezért kényszeredetten grimaszolsz. De most már nincs visszaút.

Kezdődik a kaland!

Ha van kedved, készíts előzetes akciótérvet. Mire, kire fogsz leginkább figyelni a nyomozás során?

5. FEJEZET

A KÁVÉHÁZ

Fojtott hangon mormolnak körülötted új barátaid, a kísértetek. *Konkoly utca, pékség, kapualj, Konkoly utca, pékség, kapualj...* Néhányan még dobognak is a lábukkal a szavak ütemére. Mégsem kell attól tartanod, hogy felébred a családod: egy dobogó kísértet semmivel sem zajosabb, mint egy hangosan ketyegő óra.

Már-már te is becsatlakozol a mormolásba és dobogásba, amikor valaki megcibálja a pulóveredet.

– Hé! Hahó! Ébresztő, megérkeztünk!

Kinyitod a szemed, és csodálkozva nézel körül a sötétbe burkolózó szűk átjáróban. Kissé távolabb utcai lámpa – egy kandeláber – világít, de gyenge fényénél alig ismered meg a körülötted toporgó kísérteteket. Pityókás Pityu azonnal egy oszlop tövébe telepszik, és halkán cincogtatja a hegedűjét. Zsigmond és Imre az utcát kémlelik. Julika téged figyel, úgy tűnik, hamarosan kipukkad belőle a nevetés. Oldalba böki Kornélt:

– Nézzed már, Kornél! Az új barátocskánk pont úgy néz ki, mintha maga is kísértetté vált volna a nagy hajcihőben! Mindjárt elterül a kövön, olyan zöldessárga az orcája!

Kornél elvigyorodik. Csak a kalapján szalagcsokrot igazgató Ilona tanúsít némi együttérzést.

– Ugyan, ne pimaszkodjatok már! Meg kell szoknia az új körülményeket.

Imre hátrafordul.

– Minden rendben! A dolgok a maguk útján haladnak a siralmas végkifejlet felé.

Julika a szája elé kapja a kezét, és felsikolt.

– Nem úgy értettem – csitítja Imre. – Csak akkor siralmas, ha nem derül fény az igazságra. De most, hogy itt vagy – néz rád jelentősegteljesen –, minden esélyünk megvan arra, hogy megtudjuk, mi is történt valójában.

– És ha nem fogom látni? – kérdezed rémülten. – Mi van, ha túl nagy a tömeg? Vagy épp nem arra nézek... vagy... vagy...

– Akkor kell résen lenned, amikor Gizella, a primadonna befejezi az éneklést, és távozik a színpadról. Akkor történt a nagy kavarodás. No meg a büntény.

– Igyekszem – mondod. Izzadó tenyeredet a nadrágodba törölnéd, ám észreveszed, hogy a nadrágod valahogy olyan halovány. Szinte átlátszó. Csak nem lettél te is kísértet?!

Ilona igyekszik megnyugtatni.

– Maga csak addig néz ki ilyen fátyolosan, amíg viseli az okulárét. A többiek így nem láthatják. Legfeljebb csak azok, akik úgy általában is látják a kísérteteket.

– Miért, hát ilyen is van?

– Hogyne – bólogat Kornél. – Az öreg Rusnya mama, a faluszéli boszorkány. Az lát minden effélét. Néha még minket is. Különösen telihold idején.

Zsigmond toporog, a zsebóráját bámulja.

– Nem kéne indulnia? Kezdődnek a műsorszámok! Imre hozzád lép, megigazítja az orrodra biggyesztett lencséket.

– Vigyázz, hogy le ne essen! Abból baj lehet.

– És mit csináljak, ha kiderítettem valamit? – kérdezed. A hangod kissé remeg.

– Gyorsan visszajössz, és elmondod, mit láttál – utasít Imre. – Aztán eldöntjük, hogy közbeavatkozzunk-e.

– A beavatkozás veszélyes! – sikolt fel Ilona. – Hiszen nem találkozhatunk önmagunkkal!

– Ezzel még ráérünk foglalkozni, drága hölgyem! – Imre bátorítóan rámosolyog, aztán megveregeti a válladat. – Sikerülni fog. És most indulás! Itt várunk!

Nagy levegőt veszel, és elindulsz. Szokatlan érzés, hogy hiába nézel a lábad elé – a cipőd alig látszik. Megigazítod az orrodon a vizitust. Szerencsére elég szoros a csíptető, így nem kell attól tartanod, hogy a szemüveg egy váratlan pillanatban lecsúszik a helyéről. Még néhány lépés a kihalt utcán, és máris

a kandeláberekkel megvilágított főtéren találod magad. A kávéház saroképületéből zene és zsbongás szűrődik ki. A hatalmas üveglablakok szinte nappali fényt varázsolnak a térre. Izgatottan csevegő, diskuráló csoportok sokaságát látod. Hölgyek drága, elegáns ruhákban, férfiak zakóban, kalapban vagy éppen kissé viseltes munkaruhában. A gyerekek visítózva futkosnak fel-alá a téren, miközben a szüleik hangosan üdvözlnek az ismerőseiket, vagy éppen izgatottan tárgyalják az aznap esti műsort. Majdnem felkiáltasz a döbbenettől, amikor váratlanul szembejön veled Imre, az újságíró.

– De hiszen... – kezdenéd, aztán gyorsan elharapod a szót.

Egy közelben tébláboló kisfiú gyanakodva fürkészi a helyet, ahol állsz. Lehetséges, hogy hall téged? Rájössz, hogy erről nem is beszéltetek. Láthatatlan vagy – de a hangodat azért hallják?

Gyorsan ellépsz a feléd siető Imre útjából – nem lenne jó, ha beléd ütközne, netán átgázolna rajtad. Mostanra rájöttél, hogy akit látsz, az nem a kísértet-Imre, hanem a régi, erdélyi hírlapíró, aki még nem tudja, hogy az a derűs, kissé fölényes mosoly hamarosan leolvad az arcáról. Hiszen holnapra egy rejtélyes bűnügy egyik fő gyanúsítottja lesz!

Most azonban még nagyon elemében van. Csatlakozik egy kisebb csoporthoz.

– Á, hölgyek-urak! Szép jó estét!

– Jó estét, Imre! – mosolyog rá egy fiatal lány. – Jött, hogy tudósítást írjon a primadonnáról?

– Róla is, meg a többiekéről is – bólint Imre.

– Ugyan, Imre, ne játssza meg magát! – évődik kacagva a hölgy. – Hiszen maga minden nőnek udvarol, nem igaz? De ha egy primadonna érkezik, természetesen ő az első!

Távolabb sodródsz ettől az értelmetlen csevegéstől. És már meg is pillantod Julit, aki két hasonló korú, egyszerű öltözetű lánnyal igyekszik befelé az épületbe.

– Hihh! – nevetgél Juli. – Csak el ne ájuljak, ha az a rettenetes külhoni ember lenyeli a kardját.

– Az csak trükk – szól rá a szeplős barátnője. – Oldalvást áll majd nekünk, és a feje mellett ereszti le a kardot, hogy úgy látszódjék, mintha egészben lenyelte volna!

– Akkor majd mögéje settenkedünk, és leleplezzük a szemfényvesztést – mondja Juli, aztán a három kacagó lányt elnyeli a kávéház zsongása.

Kicsit még téblábolasz, azon tűnődve, hogy bemenj-e. Muszáj mihamarabb felderíteni a terepet – jut eszedbe. Mire a büntényre kerül a sor, már megfelelő figyelőállásba kell helyezkedned.

Egy népes csoport nyomába szegődsz, vigyázva, hogy ne nagyon érh hozzájuk, és besurransz mögöttük a kávéházba. A csillogás, ami odabent fogad, egy pillanatra elvakít. Mintha egy fényárban úszó, nyüzsgő, duruzsoló, kellemes illatot árasztó méhkasba

csöppentél volna. Zene, nevetés, csészék-kanalak koccanása, kiabálás.

A falhoz húzódasz, és szemügyre veszed a helyiséget.

Meg kell hagyni, csodálatos helyre érkeztél. A kávéház hatalmas belső terében számtalan asztalt látsz, a falak mentén pedig egymástól elválasztott kis bokszokat, amit a vendégek – ahogy hallod – maguk között csak *szeparénak* neveznek. Az oszlopokra szerelt óriási tükrök minden irányban tovább növelik a teret, így úgy tűnik, nem is százötvenen, hanem jóval többen nyüzsögnek odabent.

Az egyik fal mentén biliárd- és kártyaasztalt fedezel fel. Férfiak csoportja játszik elmerülten, időnként hangosan nevetnek, máskor összevitatkoznak. Többen figyelik őket. Köztük van Zsigmond, a patikussegéd is, aki félszegen topog, és hol a kártyázókat nézi, hol pedig a közeli pult felé pislog.

Követed a pillantását. Meglepetten látod, hogy fiatal, fekete kontyos hölgy ácsorog a pult mögött, aki szemlátomást fontos személyiség a kávéházban. Talán ő kezeli a kasszát? Ha jól látod, épp cigarettát ad el néhány vicces kedvű fiatalembernek.

Otthagyd a biliárdasztalt, a fal mentén tovább-surransz, kerülgetve az ide-oda sétáló embereket. Majdnem beleütközel egy méltóságteljes, ősz hajú, tekintélyes bajuszt viselő úrba, aki kávéscsészékkel megrakott tálcával igyekszik egy asztal felé. Cipője

szinte ragyog, és csak úgy nyikorog minden lépésnél. Az utolsó pillanatban elkerülsz, hogy a lábadra lépjen.

– Jó estét, Sándor! – köszönnek az ősz pincérnek innen is, onnan is. – Sok dolguk lesz ma este!

Sándor, a főpincér udvarias meghajlás kíséretében üdvözlí a vendégeket, finoman elmosolyodik, de nem bocsátkozik hosszabb csevegésbe. Rengeteg a dolga ma este.

Alaposabban szemügyre veszed a közeli asztalnál ülő társaságot. Középkorú hölgyek kis csoportja, kabátkájukon rikító hímzés hirdeti: *Városi Dalárda*. A hölgyek fontosságuk teljes tudatában méricskélí a többi vendéget.

– Még szerencse, hogy van törzsasztalunk! – így az egyik. – Tűrhetetlen ez a hangzavar! És ez a tömeg!

Előttük a márványasztalon egy kanna társaságában apró csészék sorakoznak. Mellettük, kisebb tálcákon legalább háromféle sütemény.

– A hideg buffet-ben láttam sajtot, szardíniát meg prágai sódart. Inkább azt ennék. Nem kívánom az édeset – mondja az egyik hölgy, és megvetően méri végig a süteményeket.

Jobban szemügyre veszed az édességeket, és majdnem felkiáltasz meglepetésedben: hiszen az egyik sütemény tetején élénkpiros ribizlizselé díszlik!

Egy cérnavékony alkatú hölgy az étlapot tanulmányozza, majd hangosan felolvassa a barátnőinek:

– Van spárga, fogas és borjúpapríkás is! Sőt! Savanyútüdő is. Mégis inkább azt rendelek. Vagy legyen sódar tormával? Olyan nehéz választani!

Sándor, a főpincér egyenes tartással, határozott, mégis halk léptekkel újra elsuhan előtted. Kicsit hátrébb lépsz – épp csak annyira, hogy a következő pillanatban összeütközz valakivel. Az illető elveszíti az egyensúlyát, és a földre zuhan.

Kornél az. Ki más? Buta arccal néz körül, mint aki nem érti a dolgot.

A vér is meghűl az ereidben, de ellenállsz a kísértésnek, hogy felsegítsd a földről. Távolabb néhány asztaloslegény nyerítve vihog.

– Mi történt, Kornél? Sok volt a sör? Vagy tán igazi Jamaica rumot ittál?

Kornél vörös arccal tápászkodik fel, és közben vissza-visszaszól a többi suhancnak, akik minden bizonynyal a munkatársai lehetnek az asztalosműhelyben.

Jobbnak látod, ha félrehúzódsz az egyik sarokba, hátadat a faburkolatú falnak veted, és nem vegyülsz a tömegbe.

Figyelmedet újra magára vonja Imre, aki ezúttal hozzá hasonló, öltönyös férfiak társaságában mulatja az időt néhány összetolt asztalnál. Hol bizalmasan sutyorognak, hol felnevetnek, vagy egymás hátát csapkodják. Biztos mind újságírók, hírlapírók, szerkesztők, gondold. Talán most cserélik ki az értesüléseiket. Politikai események, városi pletykák és botrányok, igaz

és fele-sem-igaz történetek. Némelyikük előtt újság is hever, de olvasásra nincs most alkalom: hamarosan kezdődik a műsor.

Most látod, hogy egy kisebb emelvényen néhány cigányprímás húzza a nótát. Ők lehetnek Prücsi Pepi és zenekara, akikről egy fali hirdetményen olvastál. A színpad közelében váratlanul Pityókás Pityu tűnik fel. Megvetően bámulja a színpadi zenészeket. Az arcára van írva: én ezt a nótát százszor jobban húzom. De mégsem őt kérték fel a szereplésre.

Rádöbbsz, hogy már csak Ilonát nem láttad. Egy mindennél díszesebb kalapot keresel a szemeddel a fejek erdejében, és hamarosan meg is pillantod. A magányos kasszás hölgygel beszélget éppen. Kissé titokzatosnak talárod a fekete hajú szépséget, ezért minden bátorságodat összeszedve közelebb óvakodsz, hogy kihallgasd, miről csevegnek Ilonával.

– Az a ruha igazán bájos – mondja éppen Ilona. – Higgye el, drágám, nem fogja megbánni, ha átjön, és felpróbálja. Tudja, Annuskám, egy elegáns kávéházi kasszírőnek szüksége van néhány gyönyörű toalettire! Nem állhat itt mindig ebben az unalmas és mélabús fekete ruhában!

Otthagyszd őket. Hiszen Ilona épp ruhát próbál eladni! De annyit legalább megtudtál, hogy a kasszás hölgy egy kasszírő – ami, valljuk be, elég furcsa elnevezés –, és Annuskának hívják. Távozóban észreveszed, hogy egy ellenszenves arcú idegen lép a nőhöz. Annuska

arcán pillanatnyi rémület suhan át, aztán ugyanolyan szenvtelen hangon, ahogy eddig is beszélt, megkérdezi a férfitől, hogy mit parancsol.

Az asztalok között kanyarogva végre belátod a helyiség további részeit is. Egy hosszú kiszolgálópult mögött található a konyha – a pincérek ki-be futkosnak, habos kávét, röviditalokat, ételeket, süteményeket hordanak a tálcákon. És mindenütt csak ribizlizselé!

Majdnem elneveted magad, amikor megpillantod a pult fölé függesztett táblát: *Padlóra köpni tilos!* Vajon mindenki betartja? – tűnődsz magadban, és máris óvatossában lépkedsz.

Hitel nincs! – esik egy másik feliratra a pillantásod. Bizonyára néhányan megpróbálnak hitelre fogyasztani, de úgy tűnik, nem járnak sikerrel. Például az a kissé elázott fickó, aki egyedül ücsörög egy asztalnál, előtte papír, rajta áthúzott, rövid sorok.

Egy közelben sétáló, egyszerű öltözetű asszony odaszól neki:

– Naplopó versfaragó! Inkább menne falat rakni vagy kapálni. Iszákos, semmirekellő kortyondi!

Szóval egy költő! Vagy inkább csak szeretne az lenni. A fiatalember az asztalra könyökölve búsan néz az asszony után, színes sálja félig lecsúszik a válláról.

– Szerelmi bánat vagy világfájdalom... melyikről írsz? – motyogja magában.

Nem várod meg a döntést. Inkább otthagysz.

A nagy falióra hetet üt, a zsvaj egy pillanatra elnémul. Köpcös, elegáns öltönyt viselő úr lép fel a színpadra, akit kitörő taps fogad. Bizonyára az üzletvezető lehet, gondolod. Úgy tűnik, tényleg mindenkit ismer a városban: jobbra-balra mosolyog, integet.

A férfi most felemeli a kezét, és emelt hangon beszélni kezd:

– Hölgyeim és uraim, köszöntjük önöket a mai jótékonysági estélyünkön, melyre igen színes programmal készültünk! Mindent megteszünk az önök színvonalas szórakozásáért! Elsőként egy valódi kardnyelző fogja önöket elkápráztatni. Aztán Holló úr, a világhírű bűvész – vagy ahogyan ő nevezi magát: illuzionista! – következik. Végezetül, nagy büszkeségünkre elfogadta meghívásunkat a pacsirtatorkú Széplaki Gizella primadonna, aki operettárákkal fogja szórakoztatni önöket. Kérem, tekintsék meg a produkciókat! Egyenek, igyanak, mulassanak! Érezzék jól magukat!

Taps, füttty és lábdobogás. Feszült és várakozó arcok. Most látod, hogy az asztalok mind foglaltak. Sokaknak nem jutott ülőhely az oszlopok tövében elhelyezett díszes pamlagokon sem, így állni kényszerülnek az asztalok között.

Idegesen toporogsz. Vajon honnan a legjobb a kilátás? Az előtted téblábolók félig eltakarják a színpadot. Pedig létfontosságú, hogy Gizella minden lépését figyelemmel kísérd!

Vakmerő ötleted támad. A színpadhoz legközelebb lévő szeparében idősebb, előkelő dáma ül egy morcos képű úriember társaságában. Előttük az asztalon csupán két kávéscsésze meg egy doboz szivarka hever. A színpadot figyelik. Észre sem vennék, ha...

Igen, ez jó lesz! Lehelethalkan az asztalukhoz lépsz, és némi erőfeszítéssel felkapaszkodsz a tetejére. Így már mindent jól látsz. A falhoz húzódsz, közben igyekszel nem rátiporni a csészékre. Hátadat a falburkolatnak veted, és elégedetten fűjsz egyet.

A dáma csodálkozva pillant fel, valahova az arcod magasságába. Mozdulatlanra dermedsz.

Remélhetőleg nem fognak leönteni kávéval!

Amíg az első fellépő színpadra lép, gyors mérleget készítesz magadban. Minden kísértetbarátodat láttad már, és egy-két fontos városi személyiséget is sikerült megismerned.

Van-e valami vagy valaki, ami/aki felkeltette az érdeklődésedet? Netán a gyanúdat?

Készíts listát a jelen lévő személyekről, és jelöld, ha valakit különösen gyanúsnak találsz!

6. FEJEZET

A RABLÁS

Izgatott morajlás fut végig a közönségen, amikor a híres-neves kardnyelő fellép a színpadra. Majdnem elneveted magad. Bár fakírnak öltözött, mégis kissé elpuhultnak tűnő, félmeztelen, bő nadrágos férfi áll a nézők előtt, akinek arcán olyan ádáz kifejezés ül, hogy úgy tűnik, nemcsak a kardokat, de a közönség egy részét is szőröstül-bőröstül lenyelné keresztben. A várakozó, feszült csendben magasba emeli a kardkészletét, mire itt-ott kósza taps hallatszik, de a legtöbben csak tátott szájjal figyelik a nagy művészt.

Dramai pillanatok következnek. A kardnyelő a közönségnek oldalt fordulva szájához emel egy hosszú pengéjű kardot. Te azonban pontosan látod a magaslati megfigyelőállásodból, milyen ócska trükköt alkalmaz. A kard – ma így mondanánk – teleszkópos működéssel csukódik össze a kardnyelő arca mellett. Előre sejtetted, hogy így lesz. Úgy döntesz, hogy inkább

a közönséget fürkészed, hátha a színpad körül további gyanús mozgolódás jeleit fedezed fel.

Úgy tűnik, a világhírű kardnyelőnek sikerül elkápráztatnia a közönség nagyobb részét. A többség elkerekedő szemmel bámulja a mutatványt, van, aki fel is sikolt a drámai pillanatokban. Néhány minden hájjal megkent újságíró mindentudóan összekacsint: ők valószínűleg hallottak már ezekről a trükkökről.

Juli copfos arca bukkan fel egy pillanatra a színpad mögött. Úgy tűnik, sikerült a nagy cserepes növény mögé férkőznie, hogy kiderítse a csalafintaságot. A következő pillanatban azonban valaki visszarántja, és újra eltűnik a növény mögött.

Egy fotográfus nyomakodik a színpad felé az asztalok között. Bizonyára minden fellépőt meg akar örökíteni. Idegesen pisszegnek rá a közönségből, mert munka közben eltakarja a színpadot.

A kardnyelés rövid műsorszámát véget ér. Az előadó hajlong, mosolyog, mellkasát kidüllesztve, komikus pöffeszkedéssel söpri be az elismerést. Aztán leugrik az alacsony színpadról, és már kezdődik is a következő műsorszám: Holló úr, a bűvész lép a nézők elé, nyomában kellékeket cipelő segéddel. Bő, fekete köpenye hatalmas hullámokat vet körülötte, és már előre azt találgatod, vajon mi mindent fog elővarázsolni belőle.

A közönség ujjong, tapsol. Holló urat minden biztonnyal megelőzte a jó híre. Az idős dáma a lábánál a szeparében épp azt magyarázza a férjének, hogy

a Városi Krónikában olvasott Holló úr páratlan sikeréről, és arról, hogy számos országban meghódította már a közönséget. Aztán a hölgy titokzatos szemforgatással hozzáteszi, hogy értesülései szerint a hírneves pálmás műsorszám is benne lesz a ma esti repertoárban. A férje harcsabajsa megrándul. No hiszen! – csak ennyit mond.

Holló úr sejtelmesen mered a nézőkre, amiktől többen visszahőkölnek – de azt is látod, ahogy Kornélból és asztalosinas barátaiból kipukkad a féktelen, kamaszos röhögés. Sándor, a főpincér megrovón néz rájuk. Holló úr nem zavartatja magát. Belekezd a produkcióba, miközben segédje mindenkit arrébb tessék a színpad mögül.

Az illuzionista először kártyatrükkökkel szórakoztatja a nagyérdeműt. Lapokat varázsol elő a tenyeréből, aztán feldobja őket a magasba – azok meg mintha eltűnnének a levegőben. Majd előrehajol, és egy színpad mellett ácsorgó fiatal suhanc füle mögül is elővarázsol néhány trefft és pikket. A fiú kissé megriad, hátrahőköl. A nézők nevetnek. Holló úr rezzenéstelen arccal folytatja a mutatványt.

Meg kell hagyni, hatásos jelenség az illuzionista. Fekete köpeny nélkül talán fel sem figyelnél rá, hiszen az arca kissé jellegtelen: enyhén kopaszodó, szürkés haj, fegyelmezett, komoly vonások. Valamiért Zsigmond, a patikus jut róla eszedbe, és keresni is kezded a szemeddel a tömegben. Meglepve állapítod meg, hogy immár

Zsigmond is a színpad tövében ácsorog, és áhítattal vegyes rosszallással figyeli az illuzionistát. Talán arra gondol, micsoda kókler ez itt a valódi aranycsináló alkimistákhoz képest – amilyen az ő nagyapja volt.

A java pedig csak ezután következik. Holló úr először egy vadul verdeső fehér galambot, majd kisebb-nagyobb labdákat és poharakat húz elő a cylinderéből. Természetesen nem hiányozhat a selyem virágcsokor sem. A fiatalok hatalmas lelkesedéssel kapkodnak a szabályos köröket repülő galamb után, ami, úgy tűnik, megszokta már az efféle hajcihőt: a zavar legkisebb jele nélkül röppen be a kalitkájába, és apró szemével érdeklődve pislog.

Holló úr pedig folytatja. Az est fénypontja, a legfőbb bűvésztűrk, a varázspálma rejtélye következik. Többen összesűgnak: olvastak már erről a lapokban.

– Most pedig bebizonyítom önöknek, mire képes az emberi elme – huhogja Holló úr, és a halántékához szorítja a két mutatóujját. – Az önök szeme láttára fogok, pusztán a tudatom delejes erejét használva, ebből a gumóból pár perc alatt csodálatos pálmát növesztenni! – Krumplihoz hasonló barna növénygumót mutat a közönségnek.

A hatás drámai. Többen tiltakoznak vagy füttyögnek, mások azt kiabálják: *Lássuk! Lássuk a pálmát!*

A segéd üresládát hoz a színpadra, belsejét a közönség felé mutatja. Holló úr közben lapátot és öntözőkannát vesz magához, majd a burgonyához hasonló

pálmagumót behelyezi a ládába. És már érkezik is a segéd szuszogva, kétvödörnyi virágfölddel. Holló úr szorgos kertészkedésbe kezd. Beborítja a vödör tartalmát a ládába, majd a lapáttal forgatni, igazgatni kezdi a földet. Végül a kis kannából vizet locsol az elültetett gumóra. Közben időnként felpillant, magyaráz:

– Íme, most elültetem a pálma gumóját, melyet pusztán elmém erejével, az önök becses szeme láttára rövidesen kifejlett állapotba növeszték. Kérem, mindenki maradjon csendben és nyugalomban, nehogy megzavarják a koncentrációt. A legkisebb pissenés is károsan befolyásolhatja a növény fejlődését!

Közben a segéd két karó és egy asztalterítő segítségével rögtönzött függönyt fabrikál a láda nézők felé eső végébe. Holló úr pedig felegyenesedik, a lapátot a földbe szúrja, szemét lehunyja, és halkán mormolni kezd:

– *Asszesszió, vegetáció, infláció!* – Legalábbis valahogy így hangzanak a szavai.

A közönség soraiból pissenés sem hallatszik. Úgy bámulnak a színpadra és Holló úr terítő mögül kibukkanó fejére, mint egy rakás megilletődött óvódás. Majdnem elneveted magad, bár kissé azért te is a trükk hatása alá kerülsz. Sajnos nem látsz be a függöny mögé. Hogyan lesz ebből pálma?!

Holló úr abbahagyja a mormolást, tesz néhány titokzatos mozdulatot, majd a segéd egy drámai mozdulattal lerántja a karókról a terítőt. És íme! Csodálatos

zöld levelű pálma pompázik a ládában! Legalább egy méter magasra növesztette Holló úr delejes ereje!

A közönség egy emberként hördül fel. Egy hölgy a közönség soraiban elájul. Ilona az.

Tapsorkán és lábdobogás hallatszik, Holló úr pedig, hogy fokozza a hatást, óvatosan kiemeli a földből a frissen növesztett pálmát, és lám!, a gyökere valóban nem más, mint az imént bemutatott gumó.

Semmi kétség: ez a pálma itt és most nőtt ki, fél perc alatt, a kávéházi közönség szeme láttára a földből! Holló úr hajlong, talán még egy mosolyt is megereszt, aztán fontoskodva utasítja a segédjét, hogy vigye le a ládát a színpadról, míg ő egyik kezében a pálmával, másikban a lapáttal komoly arccal vonul utána.

A közönség soraiban általános ujjongás támad, taps és dübörgés hallatszik, de lábadnál az idős nő kissé rosszzallóan csóválja a fejét.

– Ördögös boszorkányság!

A férje rágyújt egy szivarkára.

– El ne hidd, amit látsz, Matilda! Ez az ember egy csaló!

– De Ágoston! Hiszen magad is láhattad, mit művelt! Az elméjével! A delejes erejével!

A férfi gúnyosan elhúzza a száját.

– Ugyan, Matilda! Ne légy gyermeteg! Természete-sen a lapát üreges nyelében volt a pálma. – Önhitten hátradől, pöfékel. – Össze volt préselve a levele, hiszen

vékony selyemből készült. Amikor ez a szélhámos beszúrta a lapátot a földbe, egyúttal beledöfte a krumpli-ba a pálma fémtüskés szárát is, ami a lapát feje mentén volt végigvezetve. Aztán már csak ügyesen lehúzta róla a lapátot a függöny mögött. Az összepréselt pálma pedig szétnyílt, mint a legyező. A vak is láthatta. Vagyis tudhatja. Még hogy delej!

– Akkor is boszorkányság! – válaszol sértődötten az asszony. Úgy tűnik, nem igazán örül, hogy a férje pár mondatban leleplezte a trükköt. Talán szívesebben hitt volna még egy-két órán át Holló úr delejes erejében. – Talán így volt, ahogy mondd, Ágoston, de nem lehet teljességgel kizárni a mágiát sem. Ugyebár.

Mivel visszatapsolják, Holló úr újra fellép a színpadra, és faarccal hajlong. Igazán nem lehet azt állítani, hogy boldogan fürdőzne az elismerésben. De talán csak érzékeltetni akarja, hogy az ő mágikus képességeihez nem méltó a túlzottan közvetlen, barátkozó stílus. Viharos ünneplés kíséretében vonul le a színpadról. A kellékeket a pálmával együtt elhelyezi az egyik szeparéban, a galambot kalitkástul az asztalra teszi, és mellételepszik. Senki nem meri megközelíteni, hogy autogramot kérjen tőle. Lám, lám! Ennyit tesz a delej. Nagyon úgy fest, hogy magányba taszítja az embert. Bár Holló úr ezt talán nem is nagyon bánja.

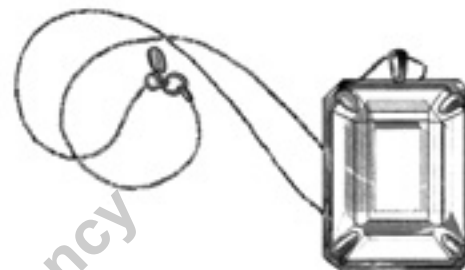
Néhány pillanatra ugyan téged is magával ragadott a műsor, de most újra érzed, ahogy a gyomrodba kúszik

az idegesség. Gizella következik, a primadonna, nyakában a csillogó rubinmedállal, amely nemsokára köddé válik a zsúfolt kávéházban.

Sándor kávét, vacsorát és süteményt visz a kardnyelőnek és az illuzionistának. Holló úr cigarettára gyújt, unottan figyeli a színpadra vonuló primadonnát. A kardnyelő hatalmas harapásokkal tünteti el a mákos, diós és ribizlis süteményeket. Úgy tűnik, a kardokkal ellentétben ezek most valóban a gyomrában landolnak.

Gizella látványos, vállát szabadon hagyó, méregdrága, krémszínű bársonyruhában lép színpadra. Hófehér nyakában a kávéházi csillárok fényét sokszorozva tűzként lobog a hatalmas, vörös rubin ékkő. A hölgy mosolyog, csókot dob, hajlong. Elhúzod a szádát. Látszik, hogy Gizella rivaldafényhez és ünnepléshez szokott. Valaki rózsacsokrot dob a színpadra. A nők irigykedve, a férfiak elismerően bámulják a híres primadonnát. És ő nagyon is tisztában van a hatással, amit kivált. Tettetett szerénységgel, selyemkesztyűs kezét a szívére szorítva hajlong. Aztán felcsendülnek a zongora első akkordjai, és énekelni kezd.

Meg kell hagyni, a hangja tényleg úgy szárnyal, mint a madár. A közönség soraiban pisszenés sem hallatszik, mindenki megigézve bámulja a művésznőt. Gizella különféle áriákat énekel, egyiket a másik után. Negyedóra múltán mocomorogni és fészkelődni kezdesz. A zsúfolt, levegőtlen helyiségben kis híján leszédülsz az asztal tetejéről.

Mikor hagyja már abba? Ha még sok ember tódul a színpadhoz, hogy autogramot kérjen tőle, a végén semmit nem fogsz látni a levonulásból!

Végre lecseng az utolsó dallam is, és Gizella hosszú percekig hajlong, igazgatja dús, szőke hajkoronáját, kezét csókra nyújtja a színpad köré sereglő hódolók-nak. És most! Most indul el végre a színpadi emelvény lépcsője felé!

Figyeled, ahogy többen megrohamozzák a művésznőt, hogy autogramot kérjenek tőle. Néhányan a lépcsőre is fellépnek. Egy fiatal, kötényes inas, egy virágos kalap, egy borzas, szőke üstök. Egy sötét ruha válla is megvillan. Lábak dobognak, pincérek kiabálnak, hogy *helyet a művésznőnek!* Gizella aprót sikolt, megbillen, majdnem leesik a lépcsőről. Imre és egy másik újságíró kapja el. Két karjánál fogva támogatják. A gyanús fickó, aki az imént még a kasszírő körül keringett, most

nagy hangon intézkedik, terelgeti a tömeget. Gizella kicsit szabadkozik, mosolyog, aztán a következő pillanatban felsikolt.

– A láncom! Hol a nyakláncom?!

Többen felhördülnek, és legalább nyolcan ereszkednek térdre, hogy a szék- és asztallábak erdejében keresni kezdjék az aranyláncot. Köztük van természetesen Kornél és csapata is. Nemkülönben Pityókás Pityu, aki korát meghazudtoló fürgeséggel mászkál a földön. A kardnyelő is odafurakszik, sőt, még Holló úr is ott kíváncsiskodik, de amikor rájön, hogy ez nem méltó az imidzséhez, kihátrál a tömegből, és a szeparéba vonul vissza egy kis pihenésre a galamb, a lapát és a selyempálma üdítő társaságában.

Az üzletvezető megpróbálja túlharsogni a hangzavart.

– Elég, emberek, elég! Mindenki üljön le!

Néhányan harsányan felröhögnek. Hiszen a fél társaságnak csak állóhely jutott ma este!

– Legalább csináljanak egy kis helyet, emberek! – könyörög kétségbeesetten az üzletvezető.

Gizella egy halványsárga selyemzsebkendőbe zokog bele, ami az imént még Imre szürke zakója zsebéből kandikált ki. A bohém és kissé ittas költő édesdeden szunyókál egy közeli asztal alatt.

Percek telnek el, miközben egyre reménytelenebbül szemléled a jelenetet. Fogalmad sincs, merre és mit

kellene figyelned. Túl sok a történés, lehetetlen kiszűrni a fontos mozzanatokot.

Aztán egyszer csak Ilona felkiált:

– Megtaláltam!

Diadalmas, kipirult arccal emeli magasba a láncot. Furcsának találod, hogy nála van, hiszen az imént még távolabb ácsorgott. Talán ilyen messzire csúszott az ékszer, amikor leszakadt Gizella nyakából? A primadonna olyan arccal tépi ki Ilona kezéből, mintha gaz tolvajt ért volna tetten. Ujjai remegnek, ahogy a kapcsot igazgatja. Imre körülötte legyeskedik, felajánlja, hogy segít a nyakába akasztani, de Gizella nem kér segítséget.

És máris robog feléje Sándor egy pohárka szíverősítővel: borostyánszínű likőr csillog az apró kristálypohárban. Gizella felhajtja, csuklik egyet, aztán a párnázott pamlagra rogy, és elerednek a könnyei.

– Ó, hát azt hittem, már nem kerül elő! – zokogja. – Pedig ez itt Európa legnagyobb és le-he-hegszebb rubinja! Felbecsülhetetlen az anyagi és eszmei értéke – hüppögi.

Együttérzően susognak és dűnnyögnek körülötte a nők és néhány férfi. Kornél és Juli viszont nem osztoznak a drámai hatásban, ők pár méterrel távolabb szemérmetlenül kuncognak. A földön heverésző költő is magához tér, felemeli a fejét, és megpillantja a síró Gizellát.

– Ó, mily csodás látomás! – motyogja, majd szerencsére gyorsan eszébe jut egy frappáns rím: – Kapható-e lágytojás?

Ez utóbbit már az egyik pincértől kérdezi, aki azonban diszkréten a táblára mutat: *Hitel nincs!*

Az asztalodnál ülő páros is izgatottan tárgyalja a jelenetet.

– Micsoda hisztérika ez a nő! – morogja kelletlenül az asszony. – Lefogadom, hogy csak egy nyamvadt, piros kavics lóg azon a lánccon! Még hogy rubin!

– Rubin az, Matilda – győzködi a férje. – Nem látad, hogy ragyogott? Majd megvakultam tőle.

– Ne légy komolytalan, Ágoston! – pirít rá az asszony. – Ideje mennünk, nem gondolod? Migrént kapok ettől a hangzavartól!

Megváród, amíg távoznak, aztán lassan te is leóvakodsz az asztal tetejéről. Úgy érzed, kudarcot vallottál. Fogalmad sincs, ki lökte meg Gizellát, hogyan szakadt le a nyakából a lánc, és kinek állt módjában abban a zűrzavaros néhány percben kicserélni a követ. Új barátaidra gondolsz, a szerencsétlen kísértetekre, és büntudat gyötör...

A kedélyek lassan újra lenyugszanak. Gizella egy közeli asztalnál ribizlis süteményt eszeget, és közben minduntalan szemtelen kávéházi legyeket hesseget arébb a selyemkesztyűs kezével. A kardnyelő, aki közben jóízűen megvacsorázott, most sört kér, és néhány kíváncsi kölyökkel társalog a kasszírno pultjánál. Holló

úr kalitkával és egyebekkel felszerelve távozni készül. Segédje kezében ott virul a dobozban a gyönyörű selyempálma. A vendégek izgatottan tárgyalják a műsort, és jó érzéssel merülnek el a legfrissebb városi pletykák langyos hullámaiban. Igazán nagyszerűen alakul az este!

És ekkor történik.

Éles, velőtrázó visítás nyomja el a zenegépből szóló, andalító dallamot.

Gizella vérvörös arccal emelkedik fel az asztaltól. Levegőért kapkod, úgy tűnik, mindjárt elájul.

– Üzletvezető úr! Ide! Gyorsan! Most azonnal intézkedjen!

– Mi történt? – érdeklődik ijedten a vezető, akinek ennyi izgalom bizonyára megártott ma estére. Gondterhelt homlokán látszik, hogy nem szeretne újabb bonyodalmat.

– Botrány! Gyalázat! – zokogja Gizella. – A láncom! Nézze! Valaki kicserélte a rubinmedált erre a vacakra... erre a... förtelmes ribizlizselére! – Gizella elájul, vagy csak úgy tesz. Egy hölgyrajongója vizes asztalkendővel törölgeti az arcát, egy másik repülősoért kiált.

Az üzletvezető közelebb hajol, szemügyre veszi a láncot. Az arca elkomorul.

– Zárja be az ajtókat! – int oda egy pincérnek. – Senki nem távozhat a kávéházból! Sándor, kérem, tárcsázza a városi rendőrséget! Haladéktalanul keresse ide Jámbor detektívfelügyelőt! Sőt, az egész testületet!

Aztán még komorabban hozzá teszi:

– Hölgyeim és uraim, nagyon sajnálom, de egy ideig senki nem hagyhatja el a kávéházat. Rablás történt!

Itt aztán nagy volt a kavarodás! Ha nem is sikerült kiderítened, mi történt, néhány gyanús személyre, tárgyra azért biztosan felfigyeltél. Jegyezd föl ezeket!

Azt is leírhatod, ha úgy véled, hogy valamelyik kísértetbarátodat tisztázhatod a gyanú alól. Esetleg van köztük olyan, akire továbbra is gyanakszol? Miért?

7. FEJEZET

HOGYAN TÖVÁBB?

Rémülten sodródsz ide-oda a tömegben. Körülöttek mindenki háborog. Itt is, ott is veszekedés, méltatlankodás hallatszik. Egy dühödt hölgy az esernyőjét rázza fenyegetően a pincér felé, aki az ajtónál áll, és senkit nem enged távozni. Az üzletvezető fel-alá futkos, igyekszik csillapítani a kedélyeket, nyugtatni a vendégeket. Néhány férfi csatlakozik hozzá, hogy elejét vegyék a pániknak. Imre is ott nyüzsög, fontossága teljes tudatában. Sándor, a főpincér ingyensüteményeket osztogat. A ribizlis már elfogyott, de a fiatal lányok és fiúk, cselédek és inasok két marokkal tömik a szájukba a mákosat és diósat. Ők nincsenek annyira kétségbeesve, inkább élvezik a zűrzavart és a hosszúra nyúló vasárnapi kimenőt.

Te azonban szinte pánikba esel. Hiszen bezárták az ajtót, így meg kell várnod, míg a rendőrség végez

a vizsgálattal. Ezzel órákat vesztegetsz el, mivel te már pontosan tudod: nem fogják megtalálni a rubint. A kísértetek valószínűleg tükön ülve várnak rád. Sajnos el kell hogy keserítsd őket. Bizony, kudarcot vallottál. És még csapdába is estél egy több mint száz évvel ezelőtti kávéházi estélyen. Szép kis helyzet!

Hirtelen eszedbe jut valami. Egy mentőötlet. Ha a tested most épp olyan könnyű és áttetsző, mint a kísérteteké, akkor talán egyéb téren is hasonlítasz hozzájuk. A vizitusz varázslatos ereje talán arra is kiterjed, hogy a falakon át közlekedj. Egy próbát mindenképp megér.

A falba mélyeszted a kezedet, és bár nem látod, mégis érzed, ahogy eltűnik benne. Kézfejedet körbelengi a hűvös éjszakai levegő. Meg vagy mentve! Már igyekeznél is kifelé a falon át, de ekkor a bejárat környékén újabb hangos szóváltásra, mozgolódásra leszel figyelmes. Látod, hogy a sokat emlegetett Jámbor detektívfelügyelő érkezik, négy szúrós szemű csendőr kíséretében. Kezdődik a nyomozás!

Az üzletvezető eléjük siet, és fojtott hangon előadja a történetet. Gizella mögötte áll, szeme piros a sok sírástól, de vigasztaló rajongókban nem szenved hiányt.

Jámbor rendőrfőnök láttán majdnem elneveted magad. Sötét bajusza szomorúan konyul lefelé, nagy, bús, mélybarna szeme lustán siklik ide-oda a tömegben.

– A látszat csal – hallasz egy hangot magad mellett. – Ne neved a felügyelőn, te mihaszna kölyök! – okítja egy mester az inasát. – Jámbor Farkas detektívfelügyelő

minden lassúsága ellenére kiváló, éles eszű nyomozó. Nem tudni, hogyan csinálja, de mindent észrevesz! Jaj a tolvajnak, aki elvitte a rubint!

A további méltatást már nem várod meg. Legyen bármilyen ügyes és ravasz is Jámbor felügyelő, te már pontosan tudod, hogy ebben az ügyben nem fog sikerrel járni. Remélhetőleg ez nem töri ketté a karrierjét – gondolod.

A falon át kicsusszansz az utcára, és szinte rohansz vissza a kísértetekhez. Ám egyszer csak megtorpansz. Hogyan fogod nekik előadni, amit láttál? A nagy semmit? Hiszen annyira bíztak benned! Meglehetősen kellemetlenül érzed magad.

A következő pillanatban valaki karon ragad, és beránt a kapualjba.

Imre az. Még nem szoktad meg, hogy egy perce a kávéházban intézkedett, most meg itt toporog ideges kísértet alakjában. Bizony, nagyon különös ez a kaland!

– Na, mi volt? – lép közelebb Kornél. – Beszélj már! Vagy megkukultál?

Mind körbevesznek. Julika és Ilona a kezét tördeli, Zsigmond a nyakkendőjét igazgatja, mint aki nem kap levegőt. Csak Pityókás Pityu ül továbbra is a macskakövnön, ahol hagyta, és egy melankolikus, halk dallamot hegedül.

– Ööö... Szóval nem sikerült teljesen kiderítenem...

– Tudtam! – csap a térdére Kornél. – Rossz lóra tettünk!

– Várj! Hallgassuk végig! – inti le Imre. – Azért sok mindent láttál, ugye?

– Hát persze – bólintasz, és igyekszel minél aprólékosabban leírni nekik a játékonysági estély részleteit.

Tátott szájjal hallgatnak. Julika egészen megilletődik, amikor róla mesélsz. Mintha színésznő lenne, aki egy izgalmas bűnügyi történetben szerepel.

Imre igyekszik összefoglalni a mondandód lényegét.

– Tehát úgy gondolod, hogy Gizellát valóban meglokte valaki. Valaki, aki a színpad környékén sündörgött, amikor az eset történt.

– Valaki, aki elég ügyes ahhoz, hogy pár perc alatt észrevétlenül kipattintson egy követ a foglalatból, és a helyébe csúsztasson egy darab zselét. Valószínűleg már ott volt nála a zselé, és pár másodperc alatt véghez is vitte a cserét – folytatja Zsigmond. – Talán arra számított, hogy Gizella csak később veszi észre a csalást. De még így is volt elég esze ahhoz, hogy jól elrejtse a követ.

Hirtelen eszedbe jut valami.

– Figyeljetek! Sajnálom, hogy ilyen kevésre jutottam. Ha gondoljátok, szívesen visszamegyek még egyszer, és egy másik szögből újra végignézem az esetet.

– Az sajnos nem fog menni – csóválja a fejét Zsigmond. – Pont ez a baj. A viztitusz nem engedi.

– Hogyhogy?

– Egy helyszín ugyanabban az időpontban csak egyszer látogatható. Másodjára már nem biztosított a

láthatatlanság. Van rá esély, hogy halványan derengeni fogsz, és észrevesznek.

– Jó, akkor ezt passzolom – mondod gyorsan. Aztán megismétled: – Tényleg sajnálom. Nem sokra mentek velem.

– Hát, tényleg nem – bólogat kíméletlen őszinteséggel Julika.

– Nincs még minden veszve! – kiáltja optimistán Imre. – Hiszen még kereken öt kisebb bűnügy szemtanúja lehetsz. Nem várhattuk el, hogy százvalahány ember gyűréjében észrevedd az előre kitervelt, ravasz bűntényt. A többi épületben biztosan könnyebb dolgozod lesz.

– Bizonyára – bólogat Ilona. – Milyen jó, hogy maga ilyen előrelátó, kedves Imre! – Bűbájosan mosolyog az újságíróra. Neked meg annyit sem mond, hogy köszi.

Pityókás Pityu abbahagyja a hegedülést, és közelebb ballag.

– Na, aztán milyen volt az a banda? A Prücsi Pepiék. Ugye, hogy nem is tudnak rendesen muzsikálni?

Most tényleg csak ez érdekli? – tűnődsz, de hangosan csak ennyit mondasz:

– Maga tényleg jobban húzza a nótát, Pityu.

Elégedetten elmosolyodik, és barátságosan, de kissé erősen hátba vág.

– Munkára! – mondja feszülten Zsigmond. – Nem érünk rá itt csevegni!

– Mi következik? – kérdezed. – Menjünk vissza az otthonomba, a huszonegyedik századba?

Fura, rövid szédülés kap el – és máris a szobádban állsz. Egyedül.

Hűha! Valamit nagyon elrontottál. Talán meg kellett volna fogni a szellemkezüket. Mert így csak te jöttél vissza.

Gyorsan kimondod az évszámot és a címet, majd az enyhe szédülést követően máris ott vagy velük a kapualjban.

– Szökünk, szökünk, barátocskám? – vihog Pityókás úr. – Nem tetszik a munka?

– Együtt kell átlépnünk az időben – figyelmeztet Imre. – Ne kezdj egyéni akciókba, mert könnyű ám eltévedni az évszázadokban! Volt már rossz tapasztalatunk.

– Valakit ottfelejtettetek valahol? – kérdezed, csak hogy oldd a feszült hangulatot. De senki nem nevet.

– Mi a következő célpont? – kérdezi Kornél, és kezével pisztolyt formálva lő néhányat Juli felé. A lány duzzogva hátat fordít neki.

– Haladjunk időrendben! – javasolja Zsigmond. Imrére pillant. – A te ügyed lesz az első. A nyomda. A hajnali nyomda.

Imre felsóhajt, talán egy kicsit dühösnek is látszik.

– Rendben – mondja, aztán hozzád fordul. – Ezen a helyszínen maradunk, de már másnap hajnal lesz. A nyomdászok buzgón dolgoznak, készülnek a friss hírek, melyek fő témája természetesen az előző esti rablás.

A rendőrség elvonulása után az összes újságíró cikkeket írt, egymást túllícitálva igyekeztek némi fényt deríteni a rejtélyre. Én is ezt tettem... de esküszöm, senkit nem akartam gyanúba keverni! Sőt, valaki engem húzott csőbe!

– Nem értem pontosan – rázod a fejed.

– Mindjárt elmagyarázom – mondja Imre, és int, hogy álljatok újra körbe. – Most megadjuk az új időpontot.

Orrodra teszed a szemüveget, aztán megfogjátok egymás kezét. És már kezdődik is az enyhe szédülés.

– *Konkoly utca, másnap hajnal, kapualj... Konkoly utca, másnap hajnal, kapualj.* – Úgy hangzik, mint egy vers.

Ugyanott álltok, ahol az imént. Csakhogy közben eltelt pár óra.

– A vendégeket hazaengedték a kávéházból, csak Pityókás Pityu fekszik egy padon, a téren – jelenti Kornél, aki az imént kiosont körülnézni. – A rendőrök is elmentek már, minden csendes. Pityu meg úgy horcol, mint egy gőzkazán – teszi hozzá vigyorogva.

– A nyomda épületéhez menj! – utasít Imre. – Oda-bent ilyenkor is zajlik a munka. Rád bízom, hogy kint vagy bent rejtőzöl-e el, de tudnod kell, hogy az idő rövid. A büntett ismét pár perc alatt zajlott le. Ügyesen válassz megfigyelőállást!

– Mire kell koncentrálnom? – kérdezed, és érzed, ahogy a szád kiszárad, a tenyered viszont nyirkos lesz. – Vagyis: kire kell figyelni?

– Egy sötét alakra – huhogja Julika, és kísértetiesen meglengeti a kezét.

– Így van – mondja Zsigmond, de azért kissé rosszalóan néz Julira. – Hamarosan besurran valaki a nyomdába. Senki nem érti, hol volt a nyomdászfiú, amikor a sötét alak belebabrált a készülő cikkbe.

– Te talán ezt is kideríted – mondja idegesen Imre. Látszik, hogy tudja: most az ő jó híre forog kockán. – Tudod, nagyon kínos volt ez nekem. Majdnem párbaj lett a vége.

Kornél ismét lövöldözik egy sort, míg Ilona rá nem szól.

– Készen állsz? – kérdezi Imre.

– Azt nem mondanám – kezded, de Imre szinte ki-lök a kapujából.

– Pár perc, és megtörténik. Indulj! Itt várunk rád!

Kicsit sértetten fordulsz vissza a sötét utcáról. Imre észbe kap, és kedvesen rád mosolyog.

– Illetve... csak azt akarom mondani, hogy nagyon köszönjük!

8. FEJEZET

A NYOMDA

A tér csendes, alig veszed észre a padon horkoló alakot. Pityókás Pityu mélyen alszik. A kávéház üvegablakai feketén sorakoznak: az esti kalamajkának hajnalra már híre-nyoma sincs. Egy közeli épületből némi világosság szűrődik a térre. A kirakatüvegen át mozgást is látsz odabent.

Ez csakis a nyomda épülete lehet! A következő fontos helyszín. Fel nézel a homlokzatra, melynek díszes, tulipánt formázó ablaka és íves kialakítása csak úgy vonzza a tekintetet. Ha közelebb osonsz, talán azt is megtudhatod, mi mindent rejt a kirakat.

Aztán eszedbe jut, hogy téged úgysem lát senki. Ha Pityókás Pityu felébredne azon a padon, és kidörgölné az álmot a szeméből, akár mellé is ülhetnél – mégsem venne tudomást rólad.

Pityókás Pityura azonban ezúttal más megpróbáltatás vár. A térre vezető utcák egyikéről két sisakos,

egyenruhás alak lép elő – valószínűleg csendőrök (vagy rendőrök?). Egyenesen Pityu felé tartanak. Döbenten és kissé ijedten figyeled a jelenetet.

Az egyik csendőr rákiált az alvó hegedűsre: – *Hé, Pityu! Ébresztő!* – majd karjánál fogva ráncigálni kezdi.

Pityu nagyot horkant, megrázza a fejét, és hitetlenkedve mered a csendőrökre.

– Maguk meg mit ordítanak? – méltatlankodik. – Már aludni sem lehet ebben a városban?

Az egyik csendőr szorosan tartja Pityu karját, és nem túl barátságos mozdulattal talpra rángatja. Közben a másik azt darálja:

– Pityó István! Ezennel őrizetbe vesszük a tegnapi esti kávéházi ékkőrablás legfőbb gyanúsítottjaként.

– Engem?! – hördül fel Pityu. – Meg vannak maguk veszve? Vagy százan nyüzsögtek ottan! Ugyan honnan veszik, hogy én emeltem el azt a kavicsot?

– Nyomós okunk van feltételezni. A bűnügyi laboratóriumunk szakértői analízise szerint a maga rongyos szövetkabátja ujjáról vett minta nem volt más, mint ribizlizselé! A bűntény leplezésére szolgáló élelmezési alapanyag!

Pityu a homlokára csap, és felröhög.

– Micsoda agyalágyultak! Hát mindenütt az az átkozott csuszpajz volt szétkenve. Minden asztalnál azt ettek. A földön is volt belőle bőven! Biztosan beleért a kabátom ujjá. Ezért nem csukhatnak le!

De a csendőrök hajthatatlanok.

– Majd Jámbor felügyelőnek magyarázkodhatsz az őrszobán – mondja az egyikük. – És ha ellenállást tanúsítasz, megtevézzük a büntetésedet. Ne húzd ki a gyufát, Pityu! Így is sok van a rovásodon! Emlékszel a múltkori tyúklopási ügyre?

– Az sem én voltam, őszintén szólva, hanem az az enyves kezű péksegéd. Oszt mégis az én nyakamba akartátok varrni. Na, de majd megmondom én a magamét annak a Jámbor Farkasnak! Kutassanak csak át, úgysem találnak semmit! – Felveszi a hegedűjét, és elindul a csendőrökkel az egyik sötét utca felé.

Elszorul a szíved, ahogy öreg barátod dicstelen távozását figyeled. Aztán eszedbe jut, hogy most más feladatod van. Ismét a nyomda épületére koncentrálsz, és ezúttal közelebb lépsz a kirakathoz.

Úgy tűnik, van itt minden, ami csak papírból készülhet: képes- és levelezőlapok, névjegykártyák és étlapminták, meghívók, jegyzettömbök, levélpapír, boríték és olcsó, papírkötésű könyvecskék. Az ajtón nyomtatott hirdetményt látsz, mely büszkén sorolja az összes létező nyomdaipari terméket, amit az üzletben meg lehet vásárolni.

Odabent fényárban úszik a helyiség, és két férfi beszélget. Egyikük inkább csak serdülő: egy álmos tekintetű, kissé bamba fiú, aki szemlátomást folyamatos erőfeszítést tesz arra, hogy kövesse a másik férfi magyarázatát. Sajátos bútordarabok – vagy ahogyan ők nevezik: betüregálok – és pedálos-karos gépek között keringenek,

miközben az idősebb, sötét köpenyes nyomdász időnként fiókokat húz ki, hogy kézi szerszámokat vagy apró fémdarabokat mutasson a társának.

Ideje bemenni a nyomdába! Mivel a falon is át tudsz szivárogni, nem szükséges ajtónyitogatással felhívni magadra a figyelmet. Még nem szoktad meg egészen a falon való átlépést – van egy pillanat, amikor igazán fullasztónak tűnik a bezártság –, de végül gond nélkül sikerül bejutnod, és szemügyre veheted a helyiséget. Most már azt is hallod, miről diskurál a két férfi.

– No, Jankó fiam – mondja épp az idősebbik. – Akkor ismételd csak el tüstént, amit eddig hallottál. De pontosan ám!

A testes fiú izzadni kezd, arcán tanácstalan kifejezés honol. Szinte megsajnálod. Rosszabb ez, mint egy iskolai számonkérés!

– E... ez itten, a magasnyomó... nem! A mélynyomó... vagyis...

– Ez a síknyomó, fiam! Hát nem látod, milyen lapos?! Na és mire való a síknyomó?

– A... a síknyomó síkban nyom... vagyis nem mélyen és nem magasan! – vágja rá büszkén a fiú.

A másik férfi kétkedve nézi.

– Folytasd! Vagyis kezd az elején! Mi történik, amikor beérkezik egy kézirat vagy egy hirdetés a nyomdába? Hogyan látunk munkához?

A fiú nagy levegőt vesz, aztán kihúzza a fiókot.

– Először is... jönnek a szedők, akik kiszedik innen mindenféle fémből készített betűket – mutat a fiókra. – Kiszedik, vagyis sorrendbe rakják, ahogy azt a szöveg megkívánja. Ehhez vinkelt, más néven szedővasat és szedőhajót használnak.

– Így van – bólint a férfi. – Na mármost! Ha megvan az összes sor, jöhet a tördelő, aki az egész oldalt szépen beigazgatja, hogy jól mutasson. Aztán a korrektúra következik, vagyis a szöveg ellenőrzése. És ha ez is kész van, mehet az egész a sajtóba!

Jankó most szemlátomást elveszíti a fonalat, de a nyomdász tovább magyaráz, miközben a rögzített, fémbetűkből kirakott, keretbe helyezett szöveget egy fura fémszerkezethez viszi.

– No, ez volna itt a tégelysajtó. Látod? A nyomógépezet. A nyomdász ezzel a pedállal hajtja a gépet, ami a papírt hozzápréseli a festékes betűkhöz. Így készül az újság vagy nyomtatvány egy-egy oldala. Ha ügyesen dolgozol, egy-két éven belül te is nyomdászsegéd lehetsz. Tudsz-e rendesen írni-olvasni?

– Persze hogy tudok – mondja sértetten Jankó. – Semmi az, hogy rakosgassam a betűket. Csak bízna rám, mester úr! Villámsebessen megcsinálom.

– Hohó, állj csak meg, fiacskám! Egyelőre segédi feladatokat bízok rád. Takarítást, papírok méretre vágását, nyomdászok és szedők munkájának segítségét. Aztán ha jeleskedsz a munkában, és nem okozol csalódást, kitanulhatod a szedőmesterséget! De nem is

tudom: figyelsz te rám egyáltalán? Vagy suttyomban ásítozol? Na, sorold csak el újra ezeket az eszközöket!

Jankó elkomorul. Egyre fáradtabbnak látszik, tanácstalanul forgatja a kéziszerszámokat.

– Ez valami fogó, ez meg leginkább vésőre hajaz – motyogja.

– Nem azt kérdeztem, hogy minek látszik, hanem azt, hogy micsoda! Körzetek, klisék, ornamensek! Léniák és aranyozó filéták! – csattan fel a nyomdász. – Ej, fiam! Hát mennyit kell itt vesződnöm veled! Már harmadszor sorolom végig az egész processzust, te meg csak bámulsz rám, mint borjú az új kapura.

Jankón látszik, hogy fogalma sincs, mi az a processzus. De ezt a világért sem ismerné be.

Az idősebb férfi türelmét veszítve nyújtózik egyet.

– Egészen kiszáradt a torkom a sok beszéd miatt. Mint ha falra hánynám a borsót. Vagy feneketlen kútba lennék befele. Megyek, iszom egy feketét, mert sok munka vár még ránk ma reggelig. Te addig csak nézgesd a betűkészleteket, meg tanulmányozd a szerszámokat. – Megáll az egyik asztalnál. – Ezeket az oldalakat már ellenőriztem – mutat rá néhány nyomatra. – Hírlapi beszámolóik a tegnapi estéről. Teringgettél, micsoda különös eset! Ha visszajöttem, ezekkel folytatjuk.

A lomha mozgású fiú magára marad a nyomdában. Egy percig tanácstalanul forgatja a fejét – talán azt fontolgatja, mit is tanulmányozzon –, aztán észreveszi

a sarokban árválkodó széket. Nagyot ásítva leül. Kezét karba fonja, lábát előrenyújtja: tisztán látszik, hogy két percen belül aludni fog.

Így is történik. Jankó feje előrebukik. Halk szuszogás tölti be a helyiséget.

Vársz. Így, hogy a fiú elaludt, elég kísérteties a hangulat. Hamarosan történni fog valami. De ezúttal ügyesebbnek kell lenned! A kávéházi zsúfoltságban kudarcot vallottál, de egy üres teremben bizonyára azonnal felismered a tettet.

Most csend van. Túl nagy csend.

Idegesen moco-rogsz.

Aztán majdnem felkiáltasz. Az ajtó lassan, halk nyikordulással kitarul, a következő pillanatban pedig valaki lekapcsolja a villanyok egy részét. Most csupán derengő fény tölti be a helyiséget. A fiú halkán szuszog, a nyomdagépek között pedig egy csuklyás alak surran ide-oda. Szemlátomást keres valamit. Megáll egy-egy pillanatra, mintha beleolvasna a készülő cikkekbe. Sajnos épp hátat fordít neked, amikor végül lecövekel az egyik pult előtt. Épp ott, ahova a nyomdász az imént mutatott.

Valószínűleg férfi lehet az illető – tippelsz. Esetleg egy igen magas teremtmény nő.

Az alak a betűszekrénybe nyúl, és dolgozni kezd. Kiszedi a keretből a már előkészített betűsor egy részét, majd gyors mozdulatokkal másik sorozatra cseréli. Közben fel-felpillant, de mindent összevetve

nyugodtan és koncentráltan végzi a dolgát, mozdulatai gyakorlottak és ügyesek. Nem egy ideges típus. Ha közelebb lopakodnál és mellékerülnél, talán belenézhetnél az arcába.

Elszánod magad, de úgy tűnik, elkéstél. Az idegen máris végzett a munkával, és csuklyáját mélyen a szemébe húzva az ajtóhoz siet. Egy közeli állványon papíráruk sorakoznak, az alak futtában leemel valamit a kupac tetejéről. Talán egy borítékot?

Dermedten állsz. Hiszen az egész nem tartott három percig! Annyi időd sem volt, hogy összeszedd a bátorságodat.

Az alak már az utcán jár, hosszú, fekete kabátja belelévész a sötétségbe. Idegesen átevíckélsz a falon, próbálva menteni a menthetőt. Talán, ha elébe kerülnél, sikerülne a szemébe nézni...

De mi történik? A jómadár most megtorpant. A lobogó kabát egyik csücske valószínűleg beleakadt egy padból kiálló szögbe. Miközben a szövetet ráncigálja, apró tárgy hullik a földre.

Egy bűnjel! Talán egy bizonyíték?

Már pirkad. Az idegen futásra vált, és egy sötét mellékcába kanyarodik. Figyeled, ahogy magas szárú, hegyes orrú csizmája szabályos ütemben csattog a kövezeten. Már nem tudod utolérni.

De sebj! Talán mégis akad egy apró nyom.

A földön heverő tárgy fölé hajolsz. Egy jegyzetfüzet! Bár a tárgyakkal ebben a láthatatlan állapotban

nem igazán boldogulsz, azért nagy ügyel-bajjal belapozol. És hamarosan azt is tudod, mit találtál: egy felírófüzetet, melybe a vendégek rendeléseit szokás vezetni. Nocsak! Hirtelen bevillan, mikor és kinél láttál ilyen utoljára.

Lélekszakadva térsz vissza a kapualjba a kísértetekhez. Izgatottan sutyorognak, és szorosan körbevesznek, követelve, hogy mondj el mindent.

– Láttam a fickót, aki belenyúlt a cikkbe! – liheged. – Illetve... az arcát nem. De van egy gyanúsítottam.

– Ki az? – kérdezi elfúló hangon Imre. – Mire vársz? Mondd már!

– Sajnálom, de további bizonyítékokat kell szereznem – válaszolod kimérten. – Nem szeretek alaptalanul vádaskodni.

Erre nagy egyetértésben, rosszallóan huhogni kezdenek. De nem törődsz vele. Hadd huhogjanak. Végül is – kísértetek.

Imre kísértete nagyon komolyan néz rád. Talán azt fontolgatja, hogyan tudná kihúzni belőled az információkat. Hiszen újságíró!

Kornél kísértete viszont vidoran rángatja Juli-kísértet karját.

– Gyere, Julcsa, mindjárt jön a java! Lessük meg, ahogy az az ember párbajra hívja Imrét, mert lopással gyanúsította a cikkében. Írtó jó kis kalamajka volt! Kár, hogy aztán nem lett belőle semmi. Piff-puff! Dirr-durr! És nyekk!

– Imre túl gyáva volt kiállni ellene – mereng Pityókás Pityu.

– Nem voltam gyáva – mondja Imre, és talán még az arca is lángolna dühében, ha nem volna éppenséggel szürkésfehér kísértet. – Nem vállalhattam párbajt egy olyan gaztett miatt, amit nem követtem el. Nem igaz?! Hozzád fordul.

Hozzád fordul.

– Hiszen te is láttad, hogy nem én voltam! Igaz?

– Bárki lehetett – mondod kitérően. – De mi állt abban a cikkben? Illetve mit írt át benne ez a gonosztevő?

Zsigmond megköszörüli a torkát.

– Rövid hír volt a kávéházi estélyről, Imre tollából.

– Csak épp nem az volt benne, amit a saját kezemmel írtam, és a szerkesztőm jóváhagyott – morogja Imre. – Miszerint a királyi állami rendőrség egyelőre sötétben tapogatózik a bűnöst illetően.

– A kissé gyanús kinézetű kereskedő, akit előző este a kávéházban magad is láttál a kasszírő közelében, másnap reggel párbajra hívta Imrét – folytatja Zsigmond. – Elég nagy szóváltás volt a főtéren. Az az ember azt állította, hogy Imre becsületsértést követett el ellene. Ugyanis arról írt a cikkben, hogy ő a legfőbb gyanúsított az ügyben.

Lassan kezd összeállni a kép.

– Á, értem! – kiáltasz fel. – Hát így akart a nyomdai bajkeverő konfliktust szítani, és rossz színben feltüntetni Imrét! A nevében megvádolta azt a kereskedőt!

– Hidd el, óvakodnék attól, hogy bárkit is gyanúba keverjek – magyarázkodik Imre. – Még ha valóban gyanús is volt nekem az az alak. Folyton a szép Annuska körül lebzsel.

– Féltékeny voltál, mi? – röhögcsél Pityu.

– Tényleg szép valamicskét, az már szent igaz – helyesel Kornél.

Juli összevonja a szemöldökét. Szemében harag villan, szinte ráripakodik Kornélra.

– Hova tetted a szemedet, Kornél? Az a nő legalább huszonöt éves!

– És akkor mi van?

Imre csendre inti őket, hogy tovább mesélhesse a szörnyű esetet.

– Miután a kereskedő kihívott párbajra, színpadiasan a lábam elé dobta a Városi Hírmondó reggeli számát, melyen még alig száradt meg a friss nyomdafesték. Akkor láttam, hogy az én aláírásommal rövid tudósítás született arról, hogy megbízható rendőrségi forrásaim szerint a rubinrablás legfőbb gyanúsítottja ez a bizonyos kereskedő, név szerint: Kurázszi Marcell. Na, és ez a Kurázszi úr, amikor a reggeli kávéja mellé elolvasta a gyanúsító cikket, azonnal kirentott a főtérre, megkérdezte, én vagyok-e az a bizonyos Sólyom Imre újságíró, és ha igen, akkor máris nevezzem meg a segédeimet, mert délután öt órakor a városi parkban elégtételt vesz a becsületsértésért. Pisztolypárbajt ajánlott – amit természetesen visszautasítottam.

– És? – kérdezed borzongva. – Beletörődött az elutasításba ez a Kurácsi úr?

– Dehogyan törődött! – legyintett Imre. – Csak szidalmazott tovább. Hallgatni is rettenetes volt. De aztán megjelent egy csendőr, és azt mondta, jobban teszem, ha bemegyek vele az őrszobára, mert aki arra vetemedik, hogy a becsületes honfitársairól rágalmozó cikkeket írjon, annak bizonyára vaj van a fején. Talán az ékkőrablás is az én lelkemen szárad, ezt mondta. Úgyhogy végül kénytelen voltam vele menni.

– Ott találkoztunk, bizony – bólogat Pityu. – Együtt sínylődtünk abban a bűdös zárkában.

– Utána viszont kiváló cikket írtam a királyi állami rendőrségi eljárás súlyos hiányosságairól. Jámbor felügyelő nem tette a kirakatba, az már egyszer biztos – dicsekszik Imre.

– Nos, most már mindent tudsz az esetről. Ideje folytatni a munkát – hűti le a kedélyeket Zsigmond.

Te most mégis állj meg egy percre. A gyanúdat az imént ugyan megtartottad magadnak, de ide azért feljegyezheted. Vajon kire utal a talált jegyzetfüzet?

Gondold végig újra a nyomdai büntényt, és mindazt, amit a sötét alakról megjegyeztél! Biztos vagy a dolгодban? Vagy van bármi apróság, ami nem illik a képbe? Ha igen, mi az?

Most már ismered a (nyomdai) tettes néhány jellemző tulajdonságát. Fel tudsz sorolni párat?

(A könyv végén a Sűgőban elolvashatod a Nyomda című részt, ha némi segítségre szorulsz. De csak akkor tedd, ha nagyon muszáj! Ne feledd: segítség nélkül még nagyobb a dicsőség!)

9. FEJEZET

A DIVATÁRU-KERESKEDÉS

Ilona kísértete egy halványan derengő csipkés zsebkendővel legyezgeti az arcát. Úgy tűnik, percről percre feszültebb lesz.

- Hamarosan nyit a divatáru-kereskedés – suttogja.
- A következő helyszín? – kérdezed.

Ilona komoran bólint.

– És ne gondolja, hogy olyan szerencsés lesz, mint a nyomdában, ahol alig volt valamicske mozgás! A divatáruüzletben, kérem, a legélénkebb délelőtti forgalom közepette kell majd észrevennie a tetteit, hogy végre tisztára mossa a jó híremet.

- De mégis, mivel vádolják önt? – kérdezed.

Ilona felzokog.

- Egy csokor bo-ho-ho-hogánccsal! – közli, és beletrombitál a csipkés keszkenőjébe.
- Mármint: bogánccsal? – értetlenkedsz.

– Valaki elcsúfított vele egy kalapot – mondja Kornél. – Pedig előtte se volt valami szép.

– Gyönyörű szép kalap volt az – mondja ábrándosan Juli. – És senki nem gyanakodott volna arra, hogy Ilona tette csúffá, csak azután, hogy előző este ő találta meg a művésznő nyakláncát a nagy kavarodásban. Emiatt aztán sokan úgy gondolták, hogy ő maga lopta el... Tudja, hogy van ez.

Össze vagy zavarodva az okfejtéstől, de Imre megkocogtatja a homlokodat.

– Nem más ez, mint pszichológia – mondja. – Más-ként mondván: egy kis lélektan. Tudod, milyenek az emberek. Ha valakit összefüggésbe hoznak egy botrányos üggyel, akkor utána sokkal hamarabb gyanúsítják meg. A mi jó Ilonánk helyett, hogy dicséretet kapott volna, hogy megtalálta a kávéházban a nyakláncot, szinte magára terelte a gyanút.

– Így legyen figyelmes az ember – bólogat komoran Ilona.

– Sajnos a szóbeszéd hamar elindult a városban, így amikor a divatáruüzletben is kitört a botrány, sokan úgy gondolták, hogy csakis az ékszerszobában, Ilona keze lehet a dologban – magyarázza Imre. – Ráadásul azt is tudta mindenki, hogy Ilona szereti a csecsebecskéket, és vonzódik a szép ékszerekhez.

– Hiszen a divat és a szépség a hivatásom! – jajdul fel a divatárus hölgy.

– Azt beszélték a népek, hogy Ilona a bogáncsos kalappal akart bosszút állni Szilágyi Edit asszonyon, aki az egyik legnagyobb városi pletykafészek – bólogat Pityu. – Rólam is miket terjeszt... Hogy csak kéthetente fürdök, és azt sem viszem túlzásba.

– Mért, nem úgy van? – vihog Kornél, és elfintorodik.

Amíg egymást ugratják, a gondolataidba mélyedsz. Talán tényleg úgy van, ahogy Imre mondja. Ha valakire ráragasztanak egy címkét, az később mindenféle alaptalan gyanúsítgatás céltáblájává válhat. Kicsit megsajnálod Ilonát: mennyire könnyű tönkretenni egy ember jó hírét!

– Megteszem, amit tudok – mondod neki biztatóan. – Legalábbis nagyon fogok figyelni.

– Ideje indulnod – javasolja Zsigmond. – Minél hamarabb elrejtőzől az üzletben, annál jobb. Egy dobozt kell figyelned, amelyért Juli fog elmenni, úgy fél tizenegy tájban. Szilágyiné nagyságos asszony kalapja van benne, amelyet a Városi Zenekedvelők Egyletének fővédnökeként egy aznapi díszében kívánt viselni az Elegancia étteremben.

– Rengeteg doboz lesz a polcokon – mondja vészjóslóan Ilona. – Egy nagy, csíkos kalapdobozra figyeljen! Alulról a harmadik sorban. Nézze meg jól, hogy ki férhetett hozzá!

– Húha – mondod, és már indulsz is. – Alulról harmadik sor. Csíkos doboz.

– Siessen vissza! – kiált utánad Ilona.

A téren élénk a reggeli forgalom. Az üzletek ajtaja ütemesen nyílik-záródik, a közeli posta épülete körül is nagy a nyüzsgés. Gyerekek játszanak, cselédek sietnek a dolgukra, öltönyös férfiak vágnak át a téren újsággal a hónuk alatt, és korán kelő dámák sétálgatnak pompás szoknyáikban, miközben hol a kirakatokat mustrálják, hol a tegnap esti eseményeket tárgyalják ki szemmel látható élvezettel.

Közelebb osonsz a divatáru-kereskedés épületéhez, és belehallgatsz egy beszélgetésbe.

– Én mondom, Lujzám, nem Ilona volt a tolvaj. Szerintem maga az énekesnő tette el az ékszert. Biztosítási csalás. Hallottunk már ilyet, nem igaz?

– Ó, ne légy rosszmájú, Amália, kedvesem! – kuncog a másik. – Annak a nőnek nincs szüksége ilyesmire. Ha csak feleannyi tehetsége lenne, mint amennyi pénze, mindenki jobban járna, amikor énekelni kezd.

A másik hölgy egy pillanatra elgondolkodik ezen a talányos megjegyzésen. De válasza már nem jut idő, mert az üzlet ajtaja kinyílik, és ragyogó mosollyal a mit sem sejtő Ilona kukkant ki a térre.

– Jó reggelt, hölgyeim! – köszön a barátnőknek. – Épp a legjobbkor! Jöjjenek csak, bátran! Bécsi és párizsi szállítmány érkezett. – Ilona olyan derűs és magabiztos, hogy azt gyanítod, egyelőre nem jutottak a fülébe a rosszmájú megjegyzések.

Nem kell kétszer mondania, hogy új divatáru-szállítmány érkezett. A két hölgy besuhog az üzletbe, és

tekintélyes méretű szoknyáik nyomában te is utánuk osonsz. Már egészen megszoktad a láthatatlanságot; fesztelenül mozogsz az ismeretlen helyiségben.

Odabent javában zajlik az árusítás. Egy L alakú pult mögött két eladó tüsténkedik. Hátuk mögött plafonig érő polcokon sorakoznak a mindenféle színű és anyagú kelmék. A pult is tele van rakva különféle rövidáruter-mékekkel és kiegészítőkkel: gallérokkal, nyakkendő-tűkkel, mandzsettákkal, kesztyűkkel.

– Én csak egy gyűszűért jöttem, János – mondja éppen az eladónak egy cselédforma nő. – Cérnával még bírom, de már nem sokáig.

A két elegáns hölgy közben mélyen elmerül a pultra kirakott övek, kesztyűk és csipkegallérok szemlélésében. Ilona hozzájuk hajol, és szakértő hangon magyaráz:

– Hadd ajánljam figyelmükbe a most érkezett kendőket. Nézzék! Ez kasmír, de van krepp, madeira és puplin is. Nézzék ezeket a csodálatos színeket! És látták már, kérem, a legújabb Párizsi Divat magazint? – Egy újságot rak az asszonyok elé. – Figyeljék ezeket a mintákat! A legújabb divat a pöttyös, a csíkos és a geometrikus! Annyira modern! Hát nem csodálatos?

A hölgyek is úgy vélik, hogy mindez valóban csodálatos.

Te inkább továbblépkedsz, hogy alaposan feltérképezd az üzletet. Elhaladsz egy díszesen faragott álló tükör előtt, aztán megcsodálsz a méretes, tekintélyt

parancsoló pénztárgépet. Közben folyamatosan nyílik-csukódik az ajtó, és egyre nagyobb lesz a nyüzsgés odabent. Ha nem akarsz összeütközni valakivel, előbb-utóbb kénytelen leszel fedezékbe húzódni. A pult elé ráadásul székeket is elhelyeztek, tovább fokozva a vásárlók kényelmét. Többen letelepszene, úgy válogatnak a rövidáru, a mandzsetták és mindenféle szövetek között, miközben az eladók teljes figyelmüket és szakértelmüket a kedves vásárlóknak szentelik.

Úgy döntesz, biztonságosabb, ha magad is behúzódasz a pult mögé. Egy közeli polcon méretes dobozatot fedezel fel: csakis a kalapdobozok lehetnek! Nehéz elképzelni, hogy bárki is belenyúlhat valame-lyikbe anélkül, hogy a boltban tevékenykedő emberek felfigyelnének rá.

Pillanatnyi csend támad, amikor Annuska, a kasz-szírő nő lép az üzletbe. Úgy tűnik, valóban új lakó lehet a városban, és a személye körüli találgatások egyelőre nagy izgalomban tartják az itt élőket. A két barátnő lekicsinylően méricskéli egyszerű, sötét szövetruháját. Ilona azonban teljes hivatástudatával veti rá magát a reménybeli új vásárlóra.

– Pardon, hölgyeim! Annuska! Üdvözlöm! Örülök, hogy sikerült meggyőződnöm. Jöjjön csak, kérem, erre, erre! Itt lesz az a csodálatos ruha, amiről beszéltem. – Karon fogja Annuskát, és egy elfüggönyözött fülkéhez kíséri. – Itt felpróbálhatja. Ígérem, nem fog csalódni.

Már mutatom is a ruhát. Látja? A legfinomabb sötétkék selyemből készült, kis fekete szőrmegallérral. Nézze, micsoda elegancia! Persze, magának egy kosztüm is nagyon jól állna, bár az egy kicsit talán túl modern a maga munkakörében! De ha gondolja, mutatok egyet! – Eltűnik Annuskával a függöny mögött.

Arra gondolsz, hogy a szép kasszírő talán a kellenél kicsit unottabban vesz részt ezen a ruhapróbán. De nem érsz rá ezen merengeni. Apró termetű ember érkezik nagy rakás ruhaneművel. Nagy ügyel-bajjal kiemeli a kirakatban szoborként ácsorgó próbababák egyikét, majd öltöztetni kezdi.

– Így, ni! Most az uraknak kedvezünk. A bal oldali kirakatban csak öltönyök lesznek bemutatva – magyarázza az egyik eladónak. – Halszállkás és tyúkláb-mintás, hozzájuk való pantallóval, keményített gallérú ingekkel, keménykalappal. A másikban meg szép selyem háziköntösök és házikabátok. – Gyors mozdulatokkal rendezgeti a ruhadarabokat a bábun.

Az idő halad, mindenki tesz-vesz, vásárol, diskurál. Ilona még mindig nem került elő Annuska ruhapróbájáról.

Lecövekelsz a kalapdobozos polc mellett. Elhatározod, hogy addig el nem mozdulsz innen, amíg Juli nem jön a dobozért. Így a gazembernek nem marad esélye észrevétlenül tevékenykedni.

A következő percben nagy meglepetésedre Holló urat, a bűvészt pillantod meg, amint tétován toporog

a bejáratnál. Megállapítod, hogy nyoma sincs az arcán tegnapi fensőbbiséges kifejezésnek. Inkább úgy tűnik, zavarban van. Szinte árnyékként surran sötét kabátjában a pult mentén. Szemlátomást nehezen viseli, hogy többen is felismerik, kalapot emelve köszöntik. Ilona is előkerül végre, és a szokásos túláradó stílusban fogadja.

– Micsoda megtiszteltetés! A híres-neves illuzionista! Üdvözljük az üzletünkben, Holló úr! Miben lehetünk a szolgálatára? Egy szép házikabát? Vagy nézze meg ezeket a nyakkendőtüket! Igazán elegánsak, nem igaz?

– Nem hordok nyakkendőt – motyogja rosszállóan Holló úr. Még a szemét is lesüti, miközben a kezében gyűrögetett fekete anyagot Ilona elé csúsztatja a pult-ra. A divatárus hölgy már kapna is utána, de Holló úr rásziszeg.

– Kérem! Ne itt! Némi diszkrécióra lenne szükségem!

Ilona arca egy pillanatra megmerevedik, a szeme tágra nyílik, aztán gyorsan bólint.

– Á, már értem! Ne is mondja! Kitaláltam! Egy kis javítás lesz, nem igaz?

Holló úr bólint.

– Jöjjön, kérem! Erre. – Ilona egy hátsó helyiség felé mutat. Holló úr követi.

Ugyan mi folyik itt? Ilona egy szót sem ejtett arról, hogy valamilyen rejtélyes ügye akadt a híres illuzionistával. Egy pillanatig tépelődsz, elhagyd-e az őrhelyedet, de győz a kíváncsiság. Hiszen nem kizárható,

hogy Ilona cseppet sem ártatlan a bűntényben. Talán csak ügyes színésznő. Hiszen épp most paktált le azzal az ellenszenves bűvésszel! Ki tudja, miben sántikálnak? A kalapdoboz nem fog magától leugrani a polcról. Jobb lesz, ha kideríted, mi folyik itt!

Elhagyod az őrhelyedet, és a lefüggönyözött részhez sietsz. Annuska már végzett a próbával, épp leteszi a ruhát a pultra.

– Még alszom rá egyet – közli az egyik eladóval. Aztán lecövekel a pult előtt, és válogatni kezd a gombok között.

Ilona és Holló úr közben eltűnnek egy kis, oldalsó helyiség függönye mögött. Épp csak egy hajszálvékony rés marad, ahonnan meglesheted őket.

– Ez lenne a probléma – mondja Holló úr, és egy mozdulattal szétteríti a fekete anyagot. Most jössz rá, hogy a bűvészköpenyét tartja a kezében. – Itt... és itt is elszakadt... Érti a gondomat, ugye?

Ilona cinkosan felkacag.

– Ó, ezek a titkos zsebek! Kitaláltam? Ezekben tárolja a kártyákat, poharakat, labdákat, vagyis mindazt, amit a mások füle mögül, meg a zsebéből előhúzgál a mágus úr! Bizony, óriási blamázs lenne, ha egy lyukas titkos zsebből a produkció során kipotyogna az a szépséges, fehér galambocsk! – kuncog.

– A galambot a cilinderből húzom elő – mondja Holló úr szárazon. – A köpenyben valószínűleg megfulladna.

Olyan hangsúllyal közli mindezt, hogy Ilona jobbnak látja, ha nem tréfálkozik tovább.

– Mindent értek, uram. Kérem, ne aggódjon! Pár perc, és megvarrom a szakadást. Egyébiránt ez nem az én dolgom lenne – teszi hozzá fontoskodva. – De ilyen jeles ügyfelet természetesen kiemelt és diszkrét kiszolgálásban részesítünk. Kérem, addig foglaljon helyet! Esetleg próbáljon zakót vagy háziköntöst. Most érkezett minden, egyenesen Brassóból!

– Nem hordok háziköntöst – morogja Holló úr.

– Tudom, tudom, csak bűvészköponyeget – mosolyog Ilona, miközben cernát fűz a tűbe. – Biztosíthatom, hogy roppant diszkrét leszek. Nem árulom el senkinek a maga kis szakmai titkait, Holló úr.

Holló úr ettől sincs különösebben elragadtatva. Visszamegy az üzletbe, és elvegyül a vásárlók között. A pultnál pedig – most látod! – máris ott áll Juli, előtte a sokat emlegetett csíkos kalapdoboz. Bizony, szem elől tévesztetted mindazt, ami az elmúlt percekben az üzletben történt.

Juli pedig egyfolytában fecseg.

– Ugyanis a méltóságos asszonynak máma díszebédje van az Elegancia étteremben, és engem kért meg, hogy aszongya, menjél, Julcsa, hozzad el a selyemvirágos új kalapomat, már ki van fizetve, csak meg kellett rajta igazítani a virágcsokort, hogy még szebb legyen. Ó, ha én is ilyen kalapban parádézhatnék

a parkban... – sóhajtja. – Meg ilyesféle kesztyűkben! Meg ilyen gyönyörű...

Ebben a pillanatban a kirakat irányából hatalmas csattanás hallatszik. Az üzletben mindenki szoborra dermed, aztán egy emberként a hang forrása felé fordulnak. Te is pontosan így teszel.

Annuska holtsápadtan áll egy próbababa mellett, ami az imént nagy csattanással felborult. Nem messze a lánytól Kurázsi úr, a kereskedő áll, aki most lehajol, hogy felemelje a bábut. A földön szétszóródott ruhadarabok: keményített gallérú ing, halszállkás öltöny, aranyszínű nyakkendőű és gombostűk serege. Juli szolgálatkészén odafut, leguggol, és szedegetni kezdi az apró tárgyakat. A pult mögül kisiet a két eladó, és fűrgén igazgatják a ruhákat a póruul járt próbababára.

Annuska falfehér, csak hebeg-habog.

– Igazán sajnálom... Én... észre sem vettem, hogy a hátam mögött van... Illetve, lehet, hogy nem is én voltam. – Villámló szemmel pillant Kurázsi úrra, aztán az üvegajtó felé hátrál. Most már Ilona is ott intézkedik a bábu mellett.

– Semmi baj, Annuska! Kérem, nyugodjanak meg! Nem történt semmi! Máris rendet csinálunk.

Észbe kapsz, és tekintetedet újra a pultra irányítod. A kalapdoboz némán pihen a sötét falapon. Rádöbbsz, hogy ismét elszalasztottad a pillanatot. Ha valaki belenyúlt a dobozba abban a néhány másodpercben, amíg mindenki a csattanásra és a zűrzavarra figyelt,

észrevétlenül kicserélhette a selyemvirágot egy csokor bogáncsra. És ez a valaki talán szándékosan idézte elő a balesetet a bábuval. Gyanakodva figyeled Annuskát, aki szabadkozva menekül ki a boltból.

Juli piros arccal tápáskodik fel a földről, és legalább húsz gombostűt szór a pultra. A kirakatrendező újra elhelyezi a bábut a kirakatban. A vásárlók ismét a szöveteket nézegetik, egy hölgy a nagy tükör előtt illegeti magát egy malomkerék méretű kalapban. A kedélyek, úgy tűnik, lenyugodtak.

Bosszúsan figyeled, ahogyan Ilona újra átnyújtja Julinak a kalapdobozt, és mellé üdvözetét küldi a méltóságos Edit asszonynak. Most már tudod: volt egy rövid pillanat, amikor minden szem a kirakat és a próbababa felé fordult. Ekkor bárki (de tényleg, szinte mindenki!) kicserélhette a virágot a bogáncsra.

Bosszantó!

Újra körül nézel. Holló úr a köpenyével a kezében mogorván ácsorog a hatalmas, ezüstszerű pénztárgép előtt. Ilona sűrög-forog, Juli kifelé indul a dobozzal, Kurázsi úr pedig nagy érdeklődéssel tanulmányoz néhány pultra helyezett keményített inggallért. Szétnézel, találsz-e még ismerőst a boltban. Meglepetten veszed észre, hogy immár Gizella, a híres (és póruul járt) primadonna is ott tolong a hölgyek között a legújabb bécsi selyemkesztyűket szemlélve. Talán fel sem ismerték, vagy egyszerűen csak nem méltatják figyelemre a többiek – ha divatról van szó, a hölgyek

nem ismernek tréfát. Egy eladó azonban észreveszi, és előzékenyen érdeklődik, miben lehet a művésznő segítségére.

Gizella bosszús lesz. Látszik, hogy jobban szerette volna elkerülni a feltűnést. Pláne, hogy Juli is megfordul kezében a dobozzal, és fennhangon siránkozni kezd:

– Ó, az a szépséges rubintos ékszer! Hogy azér' milyen nagy kár, ha megengedi, nagysága! Én biztos lakat alatt őrizném odahaza, ha ilyenem volna! Nem érdemes mutogatni, mert hát, tetszik látni, megtetszik valakinek, aztán oda a szép smukk!

– Nem kérdeztelek, kislány – veti oda neki bosszúsan Gizella. Néhány dáma azonban úgy érzi, hogy el kell mondania a véleményét az esetről, ezért úgy tűnik, Gizella immár végleg búcsút vehet a nyugodt és zavartalan vásárlástól.

Ahhoz képest, hogy tegnap mennyire ki volt borulva, most egészen nyugodtnak tűnik – gondolod. Furcsának találod a dolgot. Bár az is lehet, hogy van még huszonöt hasonló ékszere odahaza, azért nem sajnálja annyira.

Juli a dobozzal elhagyja a boltot. Holló úr éppen fizet Ilonának a varrásért, azután apró csomóvá gyűri a köpenyt, hogy senki ne sejtse, milyen okból is jelent meg ma az üzletben. A kijárat felé osonsz, hátha hazáig kísérheted Julit, és valami csoda folytán bepillantatsz

a dobozba. De a szíved mélyén tudod: elkéstél. A csere már megtörtént. Te pedig elmulasztottad.

Semmi kétség, a zűrzavart használta ki az elkövető. Sőt: talán ő maga idézte elő!

Valami eszedbe jut. Fura ötlet... de miért is ne? Mi van, ha a bábu földre puffanása nem is volt véletlen? Egy próbát talán megér. A kirakatrendező már végzett a munkával, és most a pult mögötti polcokon pakolászik.

Közelebb lépsz a bábuhoz. Fehér ing, keményített gallér, sűrű zakó. Igazán elegáns! Aztán észreveszel még valamit. Alig látható, hosszú, vékony cérna van a bábút tartó talapzaton átvetve. Olyan semmilyen színű, észre sem lehet venni. Leguggolsz, hogy közelebbről is szemügyre vedd: egészen hosszú. Vajon a kirakatrendező felejtette ott, amikor rágazította a bábura a ruhát? Vagy más okból van köré tekerve? Talán nincs semmi jelentősége. Jobb lesz, ha sietsz. A kísértetek várnak rád, és még négy helyszínt kell bejárnod nyomok után kutatva.

Némileg büntudatosan térsz vissza a kísértetcsaphoz. Most már tudod: minden hájjal megkent gonosztevővel van dolgod. Ezúttal rögtön látják rajtad, hogy nem jártál sikerrel, és szerencsére nem tesznek szemrehányást. Nagy levegőt veszel, és részletesen beszámolsz nekik az eseményekről.

– Nekem nagyon gyanús ez az Annuska – pufog Ilona. – Új ember volt a városban. Ki tudja, miben sántikált!

– Szerintem meg nem ő volt! – csattan fel Zsigmond. – Hanem az a gyanús alak, Kurázs!i!

– Húha! – fütyyent Kornél. – Nocsak, hogy védi!

Zsigmond elpirul, és már a visszavágást fontolgatja, de Ilona szóáradata megakadályozza.

– Miután Juli késésben volt, épp csak hazaért, és Edit asszony máris felvette a kalapot, anélkül, hogy hosszan nézegette volna. És képzelje csak, elment a rendezvényre, fején egy csokor bogáncsal! Botrány! Egy darabig nem is értette, miért pukkadozik minden zenekedvelő ismerőse a nevetéstől. Amikor elárulták neki, egyenesen az üzletbe rohant, és hatalmas patáliát csapott. – Ilona a szívére szorítja a kezét. – Szörnyű volt! Engem tett felelőssé azért, hogy nevetségessé vált, mivel állítása szerint legfőképp nekem volt hozzáférésem a kalapjához! És arra célozgatott, hogy tőlem aztán bármi kitelik! Nem is értettem, miről beszél!

– És Juli? – kérdezed. – Hiszen ő is egyedül maradt a dobozzal.

Juli összevonja a szemöldökét, és rád bámul. Már bánod, hogy megkérdezted.

– Az én lelkiösmeretem tiszta, mint a fehér holló – mondja. – Meg aztán találkoztam a szakácsnénkkal, aki a piacról jött. Együtt mentünk hazafelé, úgyhogy nem maradtam egyedül egy percre sem. Amúgy sem csinálnék ilyen goromba tréfát. Én ugyanis jóra való leány vagyok!

– Ne haragudj! – nézel rá békítően.

– Így vagy úgy, de a méltóságos Edit asszony telekürtölte a várost, és rossz hírért keltette a divatáru-kereskedésnek – összegzi Imre. – És ez Ilonát roppant kínosan érintette. Majdnem elveszítette a munkáját.

– Bizony – pityereg Ilona. – De csak majdnem. Mert a főnököm végül hitt nekem. Ugyan mire is menne nélkülem? Divatügyekben nincs vetélytársam, az már egyszer biztos! De a sok pletyka teljesen kimerített idegileg. Száz éve várom, hogy valaki igazságot szolgáltatson nekem!

Sok a kérdés, és egyelőre nincsenek pontos válaszok.

De a gyanúdat azért feljegyezheted. Kiknek volt lehetősége a cserére? Kiket tudnál kizárni? Szerinted Annuska borította fel a bábút?

Volt-e bármi, ami felkeltette a figyelmedet ebben az epizódban?

(Ha jól jönne egy kis sugás, lapozz hátra a Divatáru részhez!)

10. FEJEZET

A POSTA

– Hogyan tovább? – kérdezed újdonsült barátaidat.

Jócskán benne jártok a délelőttben. Szerencsére a kapualj meglehetősen elhagyatott, máskülönben nem győznétek kerülgetni a ki-be siető embereket. A főtér irányából folyamatos zsibongás hallatszik, a közeli utcákból néha egy-egy jármű berregése üti meg a füledet. Kornél kínosan feszeng.

– Most jön a postai kalandom – grimaszol. – Már-mint kalandnak éppenséggel nem nevezném. Meggyanúsítottak, hogy én dézsmáltam meg a Marczipán cukrászda pralinészállítmányát a postai csomagküldő pulton.

– Micsoda? – értetlenkedsz.

– Minden amiatt a bolond bűvész miatt van. Holló úr miatt – morogja Kornél. – Így legyen segítőkész az ember!

– Tudnod kell, hogy Kornélnek pár évvel korábban volt már egy-két kínos ügye – kezdi Imre, mire Kornél gyorsan közbevág.

– Elemeltem ezt-azt – hadarja. – De csak apróságokat.

– Most viszont nem tetted, de mivel korábban előfordult hasonló eset, a felügyelő téged is felvett a gyanúsítottak sorába – rakod össze a képet.

– Valahogy úgy – bólint Kornél kényszeredetten. – Igencsak pórul jártam. Az asztalos nem hitt nekem, és kitette a szűrőmet a műhelyből. Végül másik városba kellett mennem, hogy munkát kapjak, mert itt már nem bíztak bennem.

– Mindent megértesz a helyszínen – sürget Zsigmond. – A postára kell menned, és alaposan szemmel tartanod a csomagküldő pultot. Az emberünk ezúttal ott okozott zűrzavart, gyanúba keverve Kornélt.

– Aki persze teljesen ártatlan – mondja kissé gúnyosan Juli. – Hiszen nem is szereti a csokoládét!

Kornél visszavágáson töri a fejét, de ezt már nem várod meg. Orrodon megigazítod a vizitust, és elindulsz a főtérre. Még elkapod Imre pillantását: reménykedő és kétkedő egyszerre. Vajon bíznak még benned egyáltalán a kísértetek? Ideje lenne tisztábban látni. Megfogadod, hogy ezúttal nem hagyod elterelni a figyelmedet, és minden eddiginél jobban koncentrálsz az eseményekre.

A térre érkezve megállapítod, hogy itt bizony nehéz dolgod lesz. Úgy tűnik, a posta központi helysín a város életében. Mintha mindenkinek egyszerre jutna eszébe levelezni, telefonálni, csomagot feladni és képeslapot vásárolni – nem lesz könnyű nyugodt helyet találni az épületben.

Pár lépésnyire előtted langaléta kamaszfiú ballag egyik kezét a zsebébe mélyesztve. Kornél, az asztalosinas. Testtartásán, lomha léptein is látszik, hogy nincs különösebben elragadtatva a dolgok folyásától. Másik kezében néhány levelet tart – talán a mestere bízta meg azzal, hogy adja fel őket.

Nem messze Sándort, a főpincért veszed észre. Ő is a posta felé tart. Milyen különös, hogy egyszerre mindenkinek ebben az épületben akad dolga!

Sándort máris elnyeli a boltíves kapualj, hiszen az épületbe az oldalsó kocsibejárón keresztül lehet bejutni. Gyors pillantással felméred az intézményt. *Magyar Királyi Posta* – jelzi a címetábla. Feljebb, az épület homlokzatán vakolatból formázott postakürtöt veszel észre. Az okkersárgára és fehérre festett falra levélgyűjtő szekrényt erősítettek. Lábujihegyre állsz, és a magas, boltíves ablakokon keresztül bepillantasz a helyiségbe. Bizony, jól sejtetted! Meglehetősen nagy a nyüzsgés odabent. Sándor egy falra erősített pultnál áll, és valamit körmöl. Talán most címezi meg a borítékokat.

Kornélt valaki megállítja. Próbálsz visszaemlékezni: vajon hol láttad már ezt a kócos, nem túl rokonszenves alakot? Megvan! Ő Holló úr segédje, a bűvészinas. Egyik kezében bőröndöt tart, a másikban egy kalitkában szelíden gubbaszt a fehér galamb. A segéd most leteszi a kalitkát és a bőröndöt a földre, és széles gesztusokkal magyaráz Kornélnak.

– Figyelj, fiú! Itt van fél korona. A tiéd lehet, ha feladod Holló úr felszerelését a postán. Nekem most akadt... khm... nekem most más dolgom van. Fontos dolgom. Temérdek ügyet kell még elintéznem. Holló úr holnap este már egy másik város kávéházában lép fel. Mindent nekem kell megszerveznem – fontoskodik. – Szóval... itt a cím! Ide kéne küldetned a csomagot. Na, mit mondasz? Rád bízhatom?

Kornél nem sokat teketóriázik.

– Persze. Mért is ne? És mi van a bőröndben? Már ha meg szabad kérdezni...

– Semmi közöd hozzá, öcsém – mondja a segéd, aztán némileg megenyhülve hozzáteszi: – Hát mi más, mint a bűvészkellékek? Összeszerelhető láda, labdák és bögrék... ilyesmik.

– Meg a pálma, ugye? – vigyorog Kornél. – Meg az a krumpli, amiből kicsírázott. Megnézhetném közelebbről? Sejttem ám a turpisságot!

– Azt már nem! – förmed rá a segéd. – Csak tedd, amit mondtam! Ha nem tetszik, másik mitugrászt is

megkérhetek. Lennének itt elegenden, akik jó pénzért elintéznék ezt a kis szívességet.

– Jól van már! Nem kell azér’ ordibálni – mondja Kornél, és megemeli a bőrröndöt. Az arca kissé eltorzul, de azért tartja magát. – Bízsa csak ide! Holló úr nyugodtan alhat, a csomagja jó kezekbe került.

– Hát, azt nem mondanám, hogy nyugodt alvó – mereng el egy pillanatra a segéd. – Éjszakánként mindig ébren van. Fel-alá járkál, meg lehet tőle bolondulni. Nappal aztán csak hortyog a szobában. Most is ott húzza a lóbőrt a szállodában.

A bűvészségéd int, aztán megy a dolga után, Kornél pedig vöröslő arccal, döngő léptekkel halad a posta felé. Egy fiatal fiú a tér túlvégéről odakiált neki. Kornél néhány keresetlen szóval felel a gúnyolódásra. Végül nagy nehezen bevonszolja magát az épületbe. Sándor, a főpincér már feladta a leveleket, most épp a képeslapok között válogat.

Néhányan a küldemények felvételére szolgáló üvegablakoknál ácsorognak, ahol két postatiszt fogadja az ügyfeleket. Hátuk mögött feltűnik egy tekintélyes bajuszú férfi: testtartásából, egyenruhájából arra következtetsz, hogy csakis a hivatalvezető lehet. Ketten az írópultoknál állnak, egy hanyag ruházatú férfi a falra erősített hirdetőtáblát böngészi. No lám! Hiszen ez nem más, mint a tegnap megismert kávéházi költő! Talán ő maga is ráébredt, hogy jobban teszi,

ha nem versírással keresi a kenyerét, és inkább más állás után néz.

A költő megpillantja a főpincért.

– Á, szép jó napot, Sándor!

– Jó napot kívánok, Czinege úr! Szárnyal-e ma az ihlet? – kérdezi a bajusza alatt finoman mosolyogva Sándor.

– Ne is mondja, kedves Sándorom – legyint lehangoltan Czinege úr. – Nem kell ma a jó vers ezeknek a finnyás szerkesztőknek. Csak a politika megy, kérem, mindenhol, még a költészetben is. Kinek kell ma már a szerelem?

Kornél a csomagfeladó pultnál erre a költői kérdésre hátrafordul. Az arcára van írva, hogy őt egy kicsit érdekli a téma, bár úgy tűnik, Czinege urat, a költőt ő sem tartja valami sokra.

Közben egy család érkezik a postára: anya, apa és két óvodásforma gyerek. A kisfiú egy fából faragott puskával lövöldöz, a húga fennhangon sírni kezd, hogy neki bizony képeslap kell, nem is egy, de legalább három. Az apa a falon függő kurbli telefonkészülékhez lép, és bőszen tekergetni kezdi. Az anya csitítani próbálja a kicsiket. Már megint túl sok az inger! Egy közeli helyiségben ütemesen kopog a távíró: úgy látszik, rendkívül fontos hírek száguldanak az éterben.

Közelebb óvakodsz a csomagkiadó pulthoz. A túladalon komoly, csillogó haját oldalra fésülő postatiszt áll

kék egyenruhában. Épp a galambot helyezi kalitkástul a postai mérlegre.

– Tubi-tubi-tubi! Remélem, bírja majd a zötykölődést – jegyzi meg Kornél. – Mikor indul a postakocsi?

– Fél óra múlva – közli a postatiszt.

Fehér köpenyes alak lép Kornél mellé. Egyenruhájából ítélve talán cukrász lehet. Kisebb, díszes dobozt helyez le a pultra. Kornél háta mögül a felíratra pillantasz:

MARZIPÁN CUKRÁSZDA

töltött pralinék és kiváló minőségű csokoládék

A szádban összefut a nyál. Kornél is megigézve bámulja a dobozt. Valószínűleg nem gyakran jut ilyesfajta csemegéhez.

Közben a postatiszt küszködve leemeli a pultról Holló úr bűvészkellékes bőröndjét, és egy hátsó helyiség irányába távozik, ahol minden jel szerint a küldeményeket szortírozzák feladási cím szerint. A nyitott ajtón keresztül látod, hogy a földön levelekkel teli zsákok sorakoznak. A cukrászsegéd türelmetlenül dobol az ujjával a pulton, aztán előhúzza a zsebéből egy levelet, és a levélfelvevő ablakra pillant.

– Ezt gyorsan feladom, amíg visszajön a postatiszt – mondja Kornélnek, és sarkon fordul.

Dramai pillanat következik. Kornél magára marad a pultnál egy doboz *marzipán cukrászdás* desszerttel.

Épp azon tűnődsz, hogyan követhetné el valaki más ezt a gáztettet, amikor...

Kornél óvatosan hátrapillant, a válla felett körbesandít a helyiségben – mindenki nagyon el van foglalva a dolgával –, és a zsebéből előhúzza egy asztalos szerszámot. Talán egy véső lehet. Kissé oldalra lép, hogy testével egészen eltakarja az édességes dobozt. Hirtelen belevág a vastag papírba, majd egy kézmozdulattal villámgyorsan tovább szélesíti a nyílást. Borzadva figyeled, ahogy a szakadás mentén benyúl a dobozba, és maroknyi gömbölyű, édes pralinét vesz ki belőle. A zsákmányt a zsebébe süllyeszti, és megismétli a műveletet. Többet azonban nem mer kockáztatni. Épp, amikor a postatiszt újra felbukkan, Kornél visszahajtja a doboz szakadt sarkát, odébb lép, és ártatlanul pislog az alkalmazottra.

Időközben a cukrász is visszatér, de nem vizsgálhatja a küldeményt, csak az óráját nézi türelmetlenül.

Dermedten állsz mögöttük. Ez nem lehet igaz!

Nem volt itt semmiféle gyanúba keverés! Kornél maga követte el azt, amivel megvádolták. Elkövette, mégis úgy viselkedik, mint akit igazságtalanul gyanúsítanak. Sírní és nevetni támad kedved egyszerre. Micsoda szélhámos ez az asztalosfiú! Egy szélhámos kísértet!

A zsebei csokoládétól duzzadnak, de ezt senki nem veszi észre. Most a köténye zsebébe nyúl, hogy kifizesse a csomagszállítást, aztán – a feladásra szánt levelekről

tejesen megfélekezve – még egyszer körbesandít (a dobozon egy pillanatra megállapodik a tekintete), és kisiet a helyiségből. Egy pillanatig azon tűnődsz, utána menj-e, vagy várj, amíg felfedezik a lopást. A postatiszt éppen mérlegre helyezi a csokoládésdobozt. Kornél ügyesen dolgozott: a szakadás mentén nem potyognak ki belőle a bonbonok.

– Nyolcszáz gramm – mondja a postatiszt a cukrásznak, mire az összevonja a szemöldökét.

– Ez aztán furcsa. Azt gondoltam, több lesz.

A zsebében kotorászik, míg a postatiszt a mögötte tornyosuló halom tetejére helyezi a csomagot.

Egyszer csak kiáltás hallatszik... és mintha valami szanaszét peregne.

Úgy döntesz, ezt az epizódot már nem várod meg. A falon át kiosonsz az épületből, hátha még elcsípheted Kornélt. A hazug Kornélt!

A fiú már nincs sehol, de a boltíves kapualjban egy pillanatra magára vonja a figyelmedet a posta zöldre festett, lófogatos postakocsija. Ez indul hamarosan a környező településekre, hogy – többek között – Hol-ló úr mágikus felszerelését is célba juttassa. A kocsit kék zubbonyos, sapkás postai alkalmazott fogja vezetni, aki most fontossága teljes tudatában felügyeli a berakodást.

Míg a kocsit figyeled, feltűnik egy kisebb helyiség, ahol az ablak mögött két nő ül egy bonyolultnak tűnő kapcsolótábla előtt. Telefonkezelő kisasszonyok – gondolod,

és egy percre megbűvölve figyeled, ahogyan szakszerű mozdulatokkal összeköttetést teremtenek a kapcsolószekrényen az egymást hívó felek között.

– Megint túl van terhelve a hálózat! – panaszkodik az egyik.

– Csodálkozol? – kérdezi a társa. – Már majdnem száz előfizetőnk van a városban! A távolsági beszélgetések újra akadoznak. Rengeteg a reklamáció!

Jó kis munkakör! Manapság persze már nem így zajlik a dolog. De talán egyszer majd a mai telefonálási mód is elavulttá válik.

Ám merengésre most nincs idő. Mindenképp ki akarod deríteni, merre futott Kornél a zsákmánnyal. Miközben elhagyod a boltíves átjárót, a nyitott ajtón keresztül kihallatszik a cukrász méltatlankodása:

– Az a magas siheder volt, aki itt ácsorgott... Biztos, hogy ő vágta ki a doboz sarkát!

A térre érve gyorsan körülnézel. Már egészen megszoktad, hogy senki nem lát, és talán kicsit óvatlanul is mozgatsz a járókelők között. Aztán végre megpillantod Kornél borzas üstökét, kopott ingét, ahogy egy mellékcuccba igyekszik. Megszaporázod a lépteidet, és a nyomába eredsz.

Üres bódé áll az út mentén. Kornél villámgyorsan bebújik mögé. Mire odaérsz, hátát a deszkáknak vetve ül a földön, és ölében, a kötényére szórva ott a zsákmány: tíz darab, kissé már olvadozó, mégis nagyon csábító praliné, cukorka és töltött bonbon.

Elképedve figyeled, ahogyan egyiket a másik után tünteti el. Korábbi dühödét hirtelen különös szégyenkezés váltja fel. Mintha megsértenéd a személyes ügyeit, kilesve, ahogy a lopott bonbonokat majszolja. Szinte rágás nélkül nyeli az édességet – arcán földöntúli öröm. Már az utolsónál tart, épp a szájához emeli – aztán egy pillanatra megáll, és lassan visszateszi a zsebébe. Maszatos arccal feltápáskodik, előbújik a bódé mögül, és kényszeredetten elindul a tér felé, a divatáruüzlet irányába. Most már emlékszel, hogy az asztalosműhely is arrafelé található. Kár, hogy a leveleket Kornél elfejtette feladni. A mestere nem lesz túl boldog.

Tanácsstalanul toporogsz a téren. Vajon most mitévő legyél?

Az asztalosinas igazán kínos helyzetbe hozott. Felkértek rá, hogy deríts ki valamit – és te ki is derítetted! Kornél igenis elkövette azt a bűntényt (még ha aprócska bűntényt is), amivel megvádolták. Oszd meg a tapasztalatodat a kísértetekkel? Vagy hallgatnod kellene?

Lassan bandukolsz vissza a kapualjba, miközben döntésre jutsz. Ezúttal sugárzó – bár kissé mesterkelt – mosollyal lépsz eléjük.

– Sok mindent kiderítettem, de egyelőre nem szeretném felfedni a kártyáimat. Majd a végén! Így csak annyit mondok, hogy jó úton haladok.

Látszik az arcukon, hogy hiszik is, nem is. Kornél furcsa, lapos pillantásokat vet rád. Juli izgatottan

tapsikol, Imre és Zsigmond kissé kétkedő arcot vág. Ilona újra elpityeredik, Pityu pedig úgy néz rád, mint ha csak azt mondaná csúfondárosan: *hiszi a piszi!*

Hagyod, hogy egy kicsit még faggassanak, de kitarasz amellett, hogy csak a végén árulod majd el a gyanúdat, mert még bizonyítékokat kell gyűjtened. Aztán egy alkalmas pillanatban, amikor végre lenyugodtak a kedélyek, félrevonod Kornélt.

– Mindent láttam – közlöd drámai hangon. – Te csináltad!

– És akkor mi van?! – kérdezi flegmán. – Bárki megtette volna a helyemben. Alkalom szüli a tolvajt, mondta is mindig a nagyapám.

– Szerintem nincs így – feleled, de hamar rájössz, hogy felesleges tisztességről vitázni egy kísértettel. Inkább megkérdezed: – Kié lett az utolsó? Amit nem ettél meg?

Kornél habozik. Aztán sóhajt egyet.

– Neki szántam – int Juli felé a fejével. – De aztán a műhelyben megemelttem egy asztalt, ami széjjelnyomta a zsebemben. Úgyhogy végül nem tudtam odaadni.

Julira sandítasz, aztán Kornél szürke kísértetarcára nézel, mely most mintha az átlagosnál kissé élénkebb árnyalatú lenne. Hirtelen megsajnálod.

– Na jól van... ízé. Mármint, nem az én dolgom, hogy ítélkezzek. De remélem, a többiek nem vágnak át! – teszed hozzá némi nyugtalansággal.

– Á, ők nem – mondja sokkal vidámabban Kornél. – Ők ártatlanok. Kivéve talán Zsigmondot. Belőle azért sok mindent kinézek.

Ebben egyet tudsz vele érteni. A patikussegéd meglehetősen furcsa figura. Ráadásul most az ő esete következik! Jó lesz figyelni.

Úgy látszik, ilyen is van. Kornél nem bizonyult ártatlannak a nyomozás során. Ezt a szálát – némi bosszankodás kíséretében – le is zárhatod.

De talán mégis felkeltette valami a figyelmedet a postán. Ha így van, jegyezd le ide!

(A Sűgő ezúttal mélyen hallgat. Sajnálom. Persze, ha van kedved, azért lapozz csak oda.)

11. FEJEZET

A PATIKA

Zsigmond kísértete hosszan, mélyen és komolyan néz a szemedbe.

– Be kell bizonyítanod, hogy ártatlan vagyok! – jelenti ki nyomatékosan.

– Igyekszem – mondod kissé bizonytalanul. Hiszen az imént Kornél sem volt biztos benne, vajon tényleg olyan ártatlan-e a patikussegéd!

– Szégyen-nyalázat, amivel megvádoltak. Engem, aki éjt nappallá téve nagy odaadással dolgoztam a patikában!

– Mivel üzletvezető akart lenni – kotyog közbe csúfondárosan Pityókás Pityu. – Csak az a baj, hogy a másikat patikussegéd, az Ede is épp erre vágyott.

– De nekem több gyakorlatom volt, mint neki – csattan fel Zsigmond.

– Úgy két-három hónappal több – mondja Pityu, aztán úgy tűnik, kicsit megsajnálja Zsigmondot. – Abban

viszont igaza van, Zsiga úr, hogy nem embernek való foglalatosság a patikussegédi munka. Állnak naphosszat abban a gyógyszereszsagban, kevergetik a mindenféle porokat meg mérgeket, éjszakai ügyeletet tartanak, és mindezt pár koronáért. Bizony, nem egy fényes karrier!

– Éppen ezért akartam patikavezető lenni – vágja rá Zsigmond. – És biztos vagyok benne, hogy a főnököm a nyugdíjazása után engem választott volna. Csak aztán jött ez a botrány...

Juli alig tudja elfojtani a kuncogását.

– Lábizzadás elleni por helyett viszketőpor, hihi. Mármost... ez bizony botrány. És éppen Jámbor rendőrfelügyelőnek. Hihhihi.

Zsigmond sötéten néz rá. Kornél elfordul, hogy ne lássák, milyen jól mulat.

Imre és Ilona ideges pillantásokat váltanak.

– Már csak két épület van – mondja ki Imre, amire mindenki gondol. – Remélem, tényleg gyűlnek a bizonyítékaid.

– Különben sose mossuk le a szégyenfoltot a nevünkről – ismétli századszor is Ilona.

– Megteszem, amit tudok – mondod kissé idegesen. – Akkor... talán indulok is.

Már nem először gondolsz arra, hogy akár alhatnál is otthon az ágyadban, ahelyett, hogy fura ruhába öltözött, ingerült, százévesnél is idősebb alakok parancsolgatnának neked egy réges-régi kapualjban. De most

már késő... hiszen vállaltad. Csakis magadnak tehetsz szemrehányást. És persze továbbra is izgat a rejtély megoldása.

Kilépsz a kapualjból, és a tér felé indulsz. Úgy tűnik, kissé csendesedett a zsvaj. Ebédidő van, a város népét elnyelték az épületek. A patika kapujához közeledve egy pillanatra megállsz. Zsigmond korábban felhívta a figyelmedet a bejárat ajtójáról letekintő arcokra, így el sem tévesztheted a házszámot. Megcsodálsz Aszklépioszra, a gyógyítás istenének és lányának, Hygeniának, a tisztaság és egészség istennőjének képét. A nevük azért valamennyire ismerős.

Nyílik az ajtó, elegáns hölgy vonul ki az épületből. A pillanatot kihasználva gyorsan és észrevétlenül besurransz mellette. Még mindig nem rajongsz a falon át történő közlekedésért. Vendégfogadó helyiség – amolyan szalonféleség –, ahova érkezel. Innen további ajtó vezet a tényleges gyógyszerári részlegbe.

A kis vendégfogadó szobában izgatottan társalgó hölgyeket találsz. Illatszeres üvegcsék, kozmetikumok, pirulákkal, drazsékkal teli tégelyek járnak kézről kézre. A hölgyek nagy szakértelemmel mustrálják a termékeket.

– Én mondom, drágám, ez a hölgy por valami csodálatos. Szinte ragyog tőle az arcbőröm – így az egyikük.

Kinyit egy kis tégelyt, mire a többiekkel együtt te is kíváncsian fölé hajolsz, hogy megbizonyosodj róla:

a hölgypor nem más, mint púder. A lelkes hölgy barátnői közben tovább csevegnek krémekről és gyógynövényes pakolásokról, melyektől tetőtől talpig megszépülnek, sőt, meg is fiatalodnak. Valaki szóba hozza a fogyókúrát, mire mindenkinek akad egy tippje a leghatékonyabb módszerre: csak úgy repkednek a gyógyvizek, diéták és különféle helyben készített cseppek hangzatos nevei. Azt is megtudod, hogy a patikus titkos receptúra szerint készíti ezeket a csodaszereket, amelyet a világért sem árulna el senkinek.

Hamarosan arra a következtetésre jutsz, hogy a bűntény tekintetében itt nem sok babér terem számodra. Belépsz tehát a tényleges patikába – a patika officínába –, ahol az álmos déli órához képest szokatlanul nagy a forgalom. Talán az ebédidőt kihasználva ugranak be a vásárlók mindenféle készítményért, kozmetikumért, gyógyszerért.

A helyiség tekintélyt és szakértelmet sugároz. Feketére pácolt, tömör fából készült szekrény húzódik a fal mentén: polcain százával sorakoznak téglékben és üvegekben a porok, cseppek, kanalas orvosságok. A pulton – vagy patikai szaknyelven: táran – egy hirdetményt láatsz: *Diákok 20% kedvezményt kapnak!*

A pult mögött két patikussegéd sürgölődik. A mindig komoly és feszült Zsigmond, illetve kollégája, egy mosolygós, cingár, alacsony fickó. Ő csakis Ede lehet, gondolod. A másik okleveles patikussegéd, aki Zsigmondhoz hasonlóan patikavezetői babérokra

tör. Mintha tegnap a kávéházban is láttad volna Edét a kártyázók között. Meglehetősen vidoran söpörte be a nyereményét. Ha igaz, amit Pityókás Pityu az imént mesélt, a patikussegédekre igencsak ráfér a fizetkiegészítés.

A pult előtt legalább hatan sorakoznak. Máris fedezed közöttük Kornélt, akinek egészen zöld az arc-színe. Sejtet is, hogy mi ennek az oka. A pultnál egy feltűnően jól öltözött hölgy kerül épp sorra. Háttal áll ugyan neked, de a hangjáról felismered. Gizella!

– Mondja, kérem! – szólítja meg a szélesen mosolygó Edét. – Azt hallottam, hogy önöknek van valamiféle hírneves specialitásuk. A Csodacseppek! Elárulná, kérem, hogy mire való az a készítmény?

– Ó, hát szinte bármire, hölgyem – hajbókol Ede. – Jó az, kérem, a világon mindenre! Gyomorpuффadásra, étvágytalanságra, szédülésre – aztán kicsit lehalkítja a hangját –, és kérem, még emésztési gondokra is!

Gizella legyint. Úgy tűnik, nem erre számított. Ilyesfajta problémákkal nem küszködik, másféle csodára vágyott. Csalódottan ellép a pulttól, és a kézításkájában kezd keresgélni. Közben a következő vásárló lép Edéhez: egy fiatal, katonás tartású férfi.

– Bajuszpedrőt szeretnék.

– Ezt a sárgát két krajcárért tudom adni – mutatja Ede. – De van jobb minőségű, lágy, viaszos is. Annak két forint az ára. Garantáltan a lehető leghegyesebbre pödörhető vele a bajusz!

Amíg a férfi e fontos termékeket tanulmányozza, közelebb lépsz Zsigmondhoz, aki épp a pulton rendezgeti a receptúrákat. Meg kell hagyni, elég különösen viselkedik. Folyton a helyiségből nyíló laboratórium irányába pislog. Köpenye zsebébe nyúl, kiemel egy kulcsosomót, aztán visszateszi. Majd a zsebóráját kezdi tanulmányozni. A közeli templom harangja megkondul: éppen egy óra van.

Zsigmond a laboratóriumhoz lép, és bekiált:

– Hé, fiú! Indulj a postára! Majd később elmosogatsz.

Ede rosszállóan pillant oda, és megjegyzi:

– Remélem, legalább a méregszekrényt nem felejtí el bezárni, mint a múltkor. – Úgy tűnik, Ede nagyon is helyteleníti, hogy a gyógyszerészeti labort mosogatás és pakolás nélkül hagyja el a laboratórius. – A múltkor is megnyálkásodott a tinktúra, mert itt hagyott csapot-papot. Micsoda felelőtlenség! – sziszegi oda a kollégájának.

Zsigmond nem válaszol. Szemlátomást nagyon szeretné, ha végre üres lenne az a helyiség.

A fiú kilép a laborból, és fehér köpenyét az ajtó mellett álló fogasra akasztja. Épp csak ki tudsz térni az útjából. Közben újabb vendégek tódulnak a patikába. Ede kissé kapkodva, bár készségesen szolgálja ki őket. Egy cselédlány tisztítószereket vásárol, egy idősebb férfi arról érdeklődik, hogy van-e a köszvény-fluidból, ami annyira jót tesz a reumájának. Ede a pult mögött

sűrög-forog, tégelyeket, üvegcséket emel le, aztán a kasszához lép. Egy idősebb hölgy arra kíváncsi, kapható-e köménypálinka, vagy másféle gyógylikőr.

– Zsigmond! – kiált be Ede ingerülten a laborba.

– Muszáj ellenőriznem ezt a desztillációt – hallatszik bentről Zsigmond fojtott hangja.

– Talán nem most kellett volna elküldeni a fiút postára – morogja az orra alatt Ede.

Váratlanul Imrét pillantod meg a sorakozók között. Elmélyülten cseveg egy másik úrral, időnként zsebkendőbe fújja az orrát. Talán megártott a hajnali séta, és most valamilyen meghűlés elleni készítményt keres? Előfordulhat, hogy mégis ő járt a nyomdában?

– Épp a múltkor írtam egy leleplező cikket némely városi patikákról – dicsekszik szipogva a mellette álló férfinak. – Mégiscsak felháborító, hogy a Zöld kigyóban *ad oculos* mérik a porokat.

– Hogy mondja, kérem? – kérdez vissza kissé tanácstalanul az ismerőse.

– Szemmérték alapján. A vevőnek hátat fordítva – magyarázza Imre. – Kérdem én: hát mire való az a precíz kis patikamérleg, ha nem arra, hogy gondosan és pontosan mérjék a porokat?

Nem először gondolsz arra, hogy Sólyom Imre sólyomszeme talán túlságosan is sok mindent észrevesz. Bizony, nem szeretnél az ellenségei közé tartozni!

Közben Kornélra kerül a sor. A fiú nincs jó bőrben, görnyedten áll, kissé szédeleg.

– Gyomorrontásra való port kérnék szépen – suttogja Edének.

– Mi történt, Kornél? Megártott a sör? – próbál viccelni Ede, de úgy tűnik, Kornél most nincs humoránál. Aprót kapar elő a zsebéből, aztán a falnál álló asztalhoz lép, egy pohárba vizet tölt, és már nyeli is az enyhülést hozó port.

Tanácsstalanul szemléled a nyüzsgést. Túl sokan vannak idebent. Gizella a vitrinben sorakozó kozmetikumokat tanulmányozza, az ismerősök köszöntik egymást, és mindenki a bántalmait sorolja: gyomorégés, köszvény, fej- és fülszaggasztás, hajlasi csúsz. Hallgatni is rémes!

A szomszédos laborban pedig Zsigmond – ezt nagyon is érzed – a tilosban jár. Muszáj kiderítened, hogy mit művel.

Két lépés, és máris a laborban vagy. A nagy asztalon sajtoló- és lepárlóeszközöket, patikamérleget pillantasz meg. Egy üstben folyadék forttyog, mellette ércmozsár és gyógynövényes kötegek. A helyiséget pára, füvek és vegyszerek illatának különös, orrfacsaró elegye lengi be.

Zsigmond egy szekrény előtt áll, melynek zárjában az imént látott kulcscsomó himbálózik. Halkan a patikussegéd mögé osonsz. Nahát! A szekrény belsejét afféle minilaboratóriummá alakították. Zsigmond épp egy kémcsövet rázogató. Tartalmát egy edénybe önti, aztán lassú, alapos mozdulatokkal kevergetni kezdi. Amikor végzett, belepillant egy régies kinézetű

könyvbe. A címét ugyan nem látod, de arra a következtetésre jutsz, hogy Zsigmond valamiféle titkos alkimista kísérletet folytat a saját szakállára itt, a patikai laboratóriumban. Ezért kellett a laboratórius fiúnak távoznia!

Talán csak nem a bölcsek követét keresi? Vagy az örök élet elixírjét?

Zsigmond mélyen a könyvbe merül, és halkan maga elé motyog.

– Igen... a belladonna még hiányzik. Épp csak egy kevés... nohát, akkor majd este, zárás után...

Úgy tűnik, tényleg tilosban jár. Ám a valódi gaztett mégsem itt, hanem a patikában történik. Talán éppen most, ebben a pillanatban! Lehet, hogy máris elszalasztottad? Gyorsan vissza kell menned!

Nagy igyekezetedben véletlenül meglököd az asztal szélén álló edényt. Szerencsére nem esik le, de a gyanús illatú folyadék egy része a ruhádra loccsan.

Ó, te szent belladonna! Nedvesség ért! Pedig a kísérletek megmondták: ezt mindenképp el kell kerülnöd, hiszen azonnal láthatóvá válsz. Mi lesz, ha észrevesznek?!

Pánik környékezik, de hirtelen eszedbe villan egy mentőötlet.

A laborajtó mellett, a patikai térben fogast láttál kappal és kabáttal. Oda akasztotta fel a laboratóriumi segéd a köpenyét. Talán gyorsan magadra kaphatod azt a kabátot, vagy – legrosszabb esetben – a fehér köpenyt. Bármelyik megoldás jobb annál, mint

farmerben és pulóverben sétálgatni a huszadik század eleji patikai vendégekben.

Semmi kétség, a folyadék gyorsan megtette a hatását: szinte másodpercek alatt láthatóvá válsz! Elhagyod a labort, és sietve a ruhafogas fedezékébe húzódsz. Szerencsére a vásárlók zöme háttal áll neked, Ede pedig annyira elfoglalt, hogy nem pillant a sarokba.

Meglepve tapasztalod, hogy a fehér köpeny eltűnt a fogasról. Nem érted a dolgot. Hiszen a laboratóriumi segéd a távozása előtt akasztotta oda! Szerencsére a sötét kabát még ott lóg, a kalappal együtt. Gyorsan cselekszel. A kabátot a válladra teríted, a kalapot a szemedbe húzod, és a kijárat felé oldalazol. De hamarosan megtorpansz. Arra leszel figyelmes, hogy a pult mögött most már ketten tevékenykednek. Ede továbbra is a vevőket szolgálja ki, de úgy tűnik, Zsigmond is visszatért a titkos akciójából. A pult fölé hajol, csak gyérülő haját, kopaszodó feje búbját látod, ahogy egy fiókban matat. Mi tagadás, továbbra is elég gyanúsan viselkedik.

Bár nagy a kockázat, mégis úgy döntesz, kicsit időzöl még a patikában, hogy megbizonyosodj róla, miben mesterkedik a patikussegéd. Csakhogy még álruhában is túl feltűnő lenne áthajolni a pulton, és megnézni, mit csinál. Ám a szerencse váratlanul a segítségedre siet. A tükrös szekrényajtó a patikusok háta mögött kissé nyitva maradt. A tükör épp olyan szögben áll, hogy pontosan látod benne, mit művel Zsigmond.

Elképedve figyeled, ahogy egy tégelyből port borít bele a fiókba, majd egy másikból pótolja a hiányt. Bár a két tégely különbözőnek tűnik, a fehér színű por alapján senki nem mondaná meg, hogy valami turpisság történt. Miután végzett, fejét még mindig lehorgasztva Zsigmond lezárja a tégelyt, és Ede keze ügyébe készíti, a pultra. Egy pillanatra sem néz fel, mintha kerülné a vásárlók pillantását. Aztán – mint akinek sürgős dolog jutott eszébe – kilép a vendégtérbe, keresztülfurakodik a vásárlók sorfalán, és a külső, vendégfogadó helyiség irányába siet.

Egy idősebb dáma kérdőn, kissé csodálkozva mered rád. A pillantásán látod, azt feltételezi, hogy elé vágtnál a sorban. Nem keresed a bajt, ezért gyorsan hátralépsz, és kifelé indulsz. Bizony, egy kalap és egy kabát eltulajdonítása szárad most a lelken. De mindennél fontosabb, hogy ne leplezzenek le egy korábbi évszázadban. Bármilyen izgalmas is ez a bűntény, semmiképp nem szeretnél itt ragadni.

Még hallod, ahogy egy öblös férfihang lábizzadásgátló port kér, Ede pedig azonnal a tégely után nyúl, amit Zsigmond az imént a keze ügyébe készített. Aha! Ebből lesz a botrány. Jámbor rendőrfelügyelő hamarosan a lábára szórja a port, de jótékony hatás helyett kíméletlen viszketés kezd kínozni. Micsoda gonosz tréfa! Az ember ki sem nézné Zsigmondból, hogy ilyen aljas viccekkel szórakozik. A felügyelő pedig további következtetéseket is levon majd. Bizonyára

azt feltételezi, hogy Zsigmond így akarta akadályozni a nyomozói munkájában. Ennek köszönhetően nyomban fel is veszi a gyanúsítottak listájára, Zsigmond pedig búcsút mondhat a patikavezetői álmainak.

Az időpont azonban nem alkalmas hosszas tündésre. Igyekezned kell, hiszen te sem szeretnéd magadra vonni a híres-hírhedt felügyelő figyelmét. Sietve elindulsz kifelé, ám egy pillanatra mégis megtorpansz, és a fogásra pillantasz. Egy kicsit zavar az a fehér köpeny... Vajon hova tűnhetett? Elképzelhető, hogy időközben elvitték kimosni, vagy visszajött érte a fiú. De akkor is: roppant különös.

Úgy véled, a patikában minden fontos dolgot láttál. Semmi kétség: Kornél után Zsigmond is be akart csapni téged. Valójában ő követte el a gonosz tréfát, és öntött vizketőport az izzadásgátló por tégelyébe. Mégsem fér a fejedbe, hogy ugyan miért tett ilyet a patikussegéd, ha nem ő követte el a rubinrablást? Kellett, hogy legyen valami nyomós oka rá, hogy a felügyelőt ilyen kínos helyzetbe hozza!

Gyorsan átvergődsz a patika officinán, és a kalapot a szemedbe húzva köszönésfélét mormolsz a külső helyiségben továbbra is elmerülten pletykáló hölgyeknek. Most már Imre is mellettük ácsorog, és a királyi állami rendőrségen szerzett élményeit adja elő. Mindenki szörnyülködik, hüledezik és kacag. Igazi komédiás ez az Imre, az biztos! Nem áll távol tőle a történetek kiszínezése.

Nagy sóhajjal lépsz ki az utcára, de még nem lehetsz teljesen nyugodt. Mihamarabb a találkozási pontként szolgáló kapualj fedezékébe kell sietned, hiszen a farmered és tornacipőd még a kalap-kabát ellenére is feltűnést kelthet a huszadik század eleji városban. A téren most álmos a hangulat – legalább az ebédidővel szerencséd van.

Futsz, ahogy csak bírsz, ám egyszer csak megtorpansz. Egy apró, szépen gondozott virágágyásban, dúsan zöldellő bokrok tövében valami fehérret veszel észre. Közelebb hajolsz, hogy szemügyre vedd. Még ilyet! A gyűrött anyagon a patika hímezett címerét pillantod meg. Ez az a bizonyos köpeny, amiből a laboratórius kibújt, majd ami kisvártatva eltűnt a fogasról! Az ügy egyre rejtélyesebb. Ki és miért rejtette a bokorba? Különös gyanú moccan meg benned, de egyelőre nem áll össze a kép.

Lépteid egyre lassulnak, ahogy közelítesz a kísértetcsapathoz. A kapualjba érve szinte már vánszorogsz. Ők persze egy emberként vetik rád magukat, szemükben izgalommal vegyes szorongás.

- Na, mi volt?
- Mondd már!
- Tudja már, hogy ki tette?

Felemeled a kezed, és szigorúan pillantasz körbe. A tekinteted megállapodik Zsigmondon. Látszik, hogy feszeng, mégsem büntudat, sokkal inkább szégyen tükröződik az arcán.

– Arról nem volt szó, hogy becsaptok – mondog szigorúan.

Zsigmond egészen elképed.

– Már hogy csaptunk volna be? Hiszen mi kértük a segítségedet!

Kornél lapít, de Zsigmond annyira fel van háborodva, hogy egy pillanatra elbizonytalanodsz. Biztos, hogy jól láttad az eseményeket? Talán mégis valami ártatlan dolgot művelt a tégelyekkel. Vagy csak szórakozottságból keverte össze a porokat?

Úgy döntesz, hogy maradsz a titokzatos hallgatás taktikájánál. Maradt még némi halvány esélyed arra, hogy kiderítsd, mi folyik a városban. Ezért csak annyit mondasz:

– Egy biztos: senki nem annyira ártatlan, mint amilyennek mutatja magát.

– Ez mindig így van – kotnyeleskedik Juli. – Én már csak tudom, hogy ebben a városban mindenkinek vaj van a fején!

– Persze, hiszen a pletykák egy részét te magad találod ki – nevet Imre, mire Juli nyelvet ölt rá.

Ilonának hirtelen feltűnik valami.

– Ó! Tudtam, hogy valami különös dolog történt! Hiszen maga most hús-vér emberként van közöttünk!

– Meg aztán fura a fejed az a kalpag is – teszi hozzá Pityókás Pityu. – Kicsit öregbít, ha meg nem sértelek.

Gyorsan elmeséled nekik, hogy magadra locsoltál némi patikai vegyszert. Zsigmond, akin még mindig látszik, hogy neheztel, végre hajlandó újra szóba állni veled.

– Akkor most várunk kell, amíg megszáradsz. Addig ugyanis nem működik a vizitusz.

– Nem baj, a teadélután úgyis csak ötkor kezdődik. Addig száradhatsz, kedvedre – mondja Juli, majd bánatosan hozzáteszi: – És mielőtt gyanakodni kezdenél énám is, megmondom a színtiszta igazat. Mindenre megesküszöm, hogy nem én cseréltem ki a nippeket!

Amíg a ruhád megszárad, van időd jegyzeteket készíteni. A patikabeli látogatás elég különösen alakult. Felkeltette valami a figyelmedet?

Vajon a fehér köpeny eltűnésének van-e köze az ügyhöz? Hazudik-e Zsigmond, vagy igazat mond?

(A Sűgóban most is találsz némi segítséget.)

12. FEJEZET

AZ ÜGYVÉDI LAKÁS

Amíg a ruhád szárad, próbálsz némi információt szerezni Julitól. A lány a varkocsát csavargatja, mosolyogni próbál, de aztán lebiggyed a szája.

– Ha tudnád, hogy miket kellett nekem kiállnom, miután megtörtént ezt a csúfság! Az asszonyom elhitte, hogy én okoztam a galibát. Meg aztán már a délelőtti kalapügy miatt is gyanús voltam a családnak. Könnyörögnöm kellett, hogy ne küldjenek el, de a botrány után csupa alantas munkát kellett végeznem. Végül aztán másik városba kerültem, családom is lett, de nagyon nehéz volt munkát találnom, mert az ajánlólevelem nem festett valami fényesen.

– Sajnálom. De pontosan mi történt azon a bizonyos napon? – kérdezed.

– Valaki ellopta a fotográfiákat. Amiket az újságból vágtam ki. Volt közöttük képeslap is. A kötényem zsebében voltak, mert mindig cseréltgettünk a lányokkal.

Tudod, na. A többi cseléddel. Igaz, a szakácsné néha szétcsapott köztünk... de mindég elbújtunk a kamrában. Ott zajlott a cserebere. Meg a piacon.

Nagy erőfeszítést teszel, hogy átlásd a helyzetet.

– Juli! Ha jól értem, a kötényed zsebében fényképek voltak, és valaki elcsente őket.

– Nemcsak a képeket. Hanem a nippeket is. Hát pont ez volt a legnagyobb baj!

Nagy levegőt veszel.

– Mindenféle dolgok eltűntek a házban? Az ügyvéd úr házában, ahol cselédként szolgáltál, ugye?

– Hát, éppenséggel nem tűntek el. Csak helyet cseréltek. Charlie Chaplin például a mandarinréccével. Rudolph Valentino meg a kopott csőrű kanalasgémmel. Vagy a labdázó kisfiúval. Már nem emlékszem tisztán. De azt tudom, hogy a labdázó kisfiú később a gyümölcsöstáliból került elő, és úgy ragadt, mint a csiriz.

Mostanra végleg elvesztetted a fonalat. Juli még folytatná, de Imre megsajnál. Miközben próbálja elfojtani a mosolyát, közelebb lép, és finom iróniával megjegyzi:

– Juli nagy rajongója volt a némafilmek sztárjainak. Különösen a jóképű úriembereknek.

– Színésznők fotográfiáit is gyűjtöttem! – háborodik fel Juli. – Kikérem magamnak, hogy mikkel gyanúsítgat itt maga engem!

– Elég randa a fizimiskája mindegyiknek – morogja Kornél. – Mármint a férfiaknak, úgy értem.

Zsigmond sem állja meg szó nélkül.

– Micsoda időpazarlás! Primitív szórakozási mód. Az emberek beülnek egy nagy terembe, és órákon át bámulják, ahogy néhány komédiás egy vászonra vetítve hadonászik. Hát kérдем én: mi ennek az értelme?

– Én egész életemben csak kétszer voltam mozgóképszínházban – csattan fel Juli. – De az újságban mindig megnéztem a színészeket. Mert úgy éreztem, és még most is úgy érzem, hogy ha lett volna lehetőségem, bizony, színésznőnek álltam volna. Én is tudom ám úgy forgatni a szememet, meg mindenféle grimaszokat vágni!

Meg is mutatja. Rémülten tágra nyitja a szemét, aztán hirtelen elmosolyodik, majd haragosan összehúzza a szemöldökét: mindezt néhány másodperc alatt.

– Nem is rossz – adja alá a lovat Pityókás úr. – Én mondom, Julcsa, lenne valamicske keresnivalód a nagy, híres színésznők között!

Juli nem hallja a gúnyt a hangjában. Kihúzza magát, és kacéran elmosolyodik. Úgy tűnik, mindjárt autogramot is oszt nektek. A kedélyeket ezúttal is Ilona hűti le.

– Ne hallgass erre a sok ostobaságra, kislányom. Jóravaló, kedves, rendes leány voltál. Talán egy kicsit hebrencs. Az is köztudott volt, hogy mennyire irigyled a gazdag hölgyeket, a szép toalettjeiket, ékszereiket. A felügyelő talán úgy gondolta, hogy bűnös kísértésbe estél a rubin miatt.

– Rosszul gondolta – vág vissza Juli. – Nem kell nekem a másé. Én világéletemben mindent, de mindent a saját magam erejéből értem el.

– Bár az nem volt valami sok – morogja Pityu.

– Még maga beszél?! – sértődik meg Juli.

Ilona igyekszik valamennyire lecsillapítani őket, aztán hozzád fordul:

– Úgy gondolom, hogy ideje indulnia. Már biztosan megszáradt a különös ruházata. És a méltóságos Emma asszony teadélutánja hamarosan elkezdődik.

– Persze, persze – pattansz föl idegesen. – Csak az a gondom, hogy nem értem pontosan, mit is kell most nekem csinálnom! Ha jól sejtem, Julitól ellopták a kedvenc színészfotóit.

– Ellopták, de aztán újra előbukkantak ezek a szép szál legények! – somolyog Imre. – Mégpedig Emma asszony szalonjában, a becses nippjei helyén, a vitrinben!

– Porcelánszobrocskák – súgja oda Ilona. – A nipppek. Ízléses kis figurák. Meissen, drezdai, herendi...

– És kínai – teszi hozzá Juli. – A kínai vízfordót például Várkonyi Mihályra cserélték ki. A kedvencem!

Nem tudni, hogy e kettő közül melyik a kedvence. De végre kezd összeállni a kép.

– Azért kerültél bajba – mondd Julinak –, mert valaki eltüntette a porcelándíszeket, és a helyükre híres némafilmsztárok fotóit rakta.

– Mégpedig Emma asszony szalonjában, ahova teadélutánra hívott néhány városi előkelőséget. Ezen

az ünnepségen kell most nyitva tartanod a szemedet – foglalja össze Imre.

– Emma asszony már meglehetősen idős matróna – melegszik bele a pletykába Ilona. – Ki sem mozdul unokaöccse, a híres városi ügyvéd házából. De nagyon előkelő származású hölgy, ezért mindenki megtiszteltetésnek veszi, ha vendégül látja őt egy finom uzsonnára.

– Ráadásul úgy hírlík, pompás megvendéglésben részesül, aki meglátogatja. Kitűnő szakácsnője van, aki mestere a különféle süteményeknek! – teszi hozzá a vén Pityu.

– Juli takarította Emma asszony szobáját. Ezért gondolta mindenki, hogy ő cserélte ki a porcelán nippeket a vitrines szekrényben a szívtiprók fotográfiáira – fejezi be a történetet Ilona.

– Mindent értek – mondod nagy sóhajjal. – El kell rejtőznöm a házban, és egyszerűen megnézni, hogy ki cserélte ki a porcelánokat a fényképekre.

– Az nem olyan egyszerű ám, ahogy te azt gondold. Ugyanis én pontosan tudom, ki cserélte ki őket – mondja lemondóan Juli. – De senki nem hitt volna nekem.

– Hogyan?!

– Majd meglátod! – sóhajt Juli. – Deríts fényt az ügyre, különben rajtam marad a szégyen! És ezt már nem tűrhetem tovább!

Nincs más hátra: orrodra igazítod a vizitust, és útnak indulsz.

Az ügyvéd háza már korábban magára vonta a figyelmet. Elegáns, tornyos, fehér épület, kékre festett erkélykorláttal. Úgy tűnik, az uzsonnavendégek éppen most érkeznek. Egy kötényes szobalány áll a kapuban, és a kerten át az oldalsó bejáráshoz vezeti a vendégeket.

Meglepetésedre az idős Ágoston urat és nejét pillantod meg, akiknek tegnap este az asztalán álldogáltál a kávéházban. Ágoston úr volt az, aki néhány mondatnál leleplezte hiszékeny felesége előtt a krumpliból kinövő pálma rejtélyét.

Kisvártatva csatlakozik hozzájuk Imre, akinek szemmel láthatóan mindenhova bejárása van a városban. És ha még nem lenne elég az ismerősökből, földig érő, csipkével díszített barackszín ruhájában Gizella suhog a bejáráshoz.

– Csak egy rövid vizitre jövök – magyarázza Imrének. – Még két meghívásom van mára!

Úgy tűnik, a primadonnát több előkelő városi hölgy is szeretné ma délután a szalonjában fogadni. Emma asszonyhoz talán a kiváló sütemények híre vonzotta az énekesnőt. Máskülönben nehéz elképzelni, hogy sok közös témájuk akadna. Még jobban meglepődsz, amikor mogorva arccal Holló úr sasszézik a kapuhoz. Ezúttal vékony csizmát és öltönyt visel – alig ismered fel. Egy kisebb táskát tart a kezében: bizonyára kénytelen volt magával hozni néhány apróbb bűvészkelléket. Ha a pálmát és a galambot már útra is bocsájtotta, úgy tűnik, Emma asszony ragaszkodott hozzá, hogy

legalább egy-két trükköt bemutasson este a szalonban. Bizonyára szép tiszteletdíjat kap a produkcióért.

Az újabb vendégeket viszont nem ismered. Tekintélyes úr világosszürke öltönyben, aztán egy középkorú pár érkezik. A férj leginkább úgy fest, mint egy hó-bortos világutazó egzotikus kalapban, különös, zsebes nadrágban. Elnyűtt ruhái sehogy sem illenek ebbe a környezetbe, de szemüvege mögött értelmes, kissé elgondolkodó tekintettel méricskéli a világot. Felesége büszkén vonul az oldalán. Majd nagy meglepetésedre Jámbor rendőrfelügyelő is befut. Boldogtalan arcáról lerí, hogy mi sem áll távolabb tőle, mint finom teát kortyolgatva cseverészni Emma asszony uzsonnáján. De a következő pillanatban kiderül, hogy mi szél fújta erre.

– Emma asszony bőkezű támogatója a magyar királyi rendőrségen dolgozók gyermekeinek. Annyi mindent köszönhetünk neki! – magyarázza az iménti párnak.

Sorra bevonulnak a lakásba. A bejáratí ajtó nyitva marad, így a nyomukban te is beléphetsz, és egy szűk lépcsőházba érve követed a csapatot az első emeletre. Az előtérben nagy a tolongás, a vendégek jobbra-balra kerülgetik egymást. A cselédek szolgálatkészben veszik át a kabátokat-kalapokat, amíg mindenkit elnyel egy nagyobb helyiség. Bizonyára a család ebédlője lehet.

Beóvakodsz, és egy pillantással felméred a terepet. A nagy, ovális asztalnál idős, csupa-mosoly, csupa-ránc, elegáns dáma ül. Fürtjei olyan határozottan

göndörödnek az arca két oldalán, mintha szobrász keze faragta volna oda őket. Egyszerű, elegáns sötét ruhát, igazgyöngyökből álló többsoros láncot visel. A vendégek sorra hozzá lépnek. A férfiak kezét csókolnak, a hölgyek pukedliznek, aztán mindenki helyet foglal a nagy asztal körül. Juli egy másik cseléd lány társaságában finomságokkal megrakott tálcákkal érkezik. Egy idősebb asszony kávé és teáskannát hoz. Szemével szigorúan odaint Julinak, aki a kelletténél tovább ácsorog az asztalnál, és száját kissé eltátva elmélyülten tanulmányozza Gizella ruháját. Aztán észbe kap, és kisiét a szalonból. A zsebes kötényt nem látod rajta.

Pillantásod végigfut az ízlésesen berendezett szobán. Az élénk színűre festett falakat tájképek és családi fotográfiák díszítik. A nehéz, sötétzöld bársonyfűggyök egészen a földig érnek. A hatalmas ovális étkezőasztal mellett további kisebb asztalokat és kényelmes karosszékeket látsz a helyiségben. Egy kecses tálaló-szekrényt leszámítva azonban nincsen több bútor. Ha jól sejtet, Emma asszony nem ebben a szobában őrzi a becses nippgyűjteményét, amivel állítólag mindig eldicsekszik a látogatóinak. Erre a szertartásra talán csak uzsonna után kerül sor.

Összefut a szádban a nyál, látva, ahogy a vendégek nagy lendülettel fognak bele a sütemények eltüntetésébe. Emma asszony büszke és gondos háziasszonyként kínálja őket, és közben – talán jóléretsülségét fitogtatva – mindenkivel beszélgetést kezdeményez.

– Kedves felügyelőm! Hogy én mennyire átérzem a maga nehéz helyzetét! Hiszen tűt keres a szénakazalban! – Futólag Gizellára pillant.

– Ne értse félre, drágám! Tudom én, hogy a rubinja a maga nemében óriási méretű drágakő, de mindent összevetve mégiscsak egy kavicsméretű tárgy, amit a mi jó felügyelőnknek kell ebben a nagy és zezugos városban megtalálnia. Szegény, szegény felügyelőm! Mondja, hogy halad? Mikor adja vissza a mi kétségbeesett dalos torkú pacsirtánknak a legféltettebb kincsét?

Jámbor felügyelő – a reggel megvádolt Imre pillantását szorgosan kerülve – fülig vörösödik. Gizella alig észrevehetően felvonja a szemöldökét.

Hirtelen rádöbben, hogy Emma asszonyt valójában mulattatja, ha zavarba hozhatja a vendégeit. Jámbor felügyelő kényszeredetten motyog valamit a rendőrség jötevőjének arról, hogy a nyomozati munka eme fázisában sajnálatos módon nem áll módjában információkat megosztani. De azért egészen jól haladnak.

Miközben ezt mondja, nem néz Gizellára. A primadonna arca kissé piros, és amikor Emma asszony megkérdezi tőle, hogy lenne-e kedve énekelni, azt feleli:

– Sajnos a sokkhatás ráment a hangszálaimra. Boldogan énekelnék a vendégeinek, asszonyom, de attól tartok, hogy ma nem vagyok formában.

Egy-egy. Emma asszony továbbra is kimérten mosolyog, és Gizellától elfordulva ezúttal Holló urat veszi célba, aki épp egy szelet kuglóffal birkózik.

– És a mi híres illuzionistánk? Reméljük, neki nem ment rá a mágikus képességeire a sokkhatás. Könyörgök, mondja, hogy legalább egy-két aprócska trükköt bemutat ma nekünk! Esedezem!

Holló úron látszik, hogy nincs ínyére az idős hölgy esedező pillantása. Megköszörüli a torkát, és kimérten válaszol:

– Egy-két kártyatrükköt bemutatathatok éppen...

– Csodás! – tapsikol Emma asszony. Aztán hirtelen intézkedni kezd. – Juli! Kerítsd elő a családomat! Ezt nekik is látniuk kell. Az unokaöcsém a földszinti irodában van, bizonyos Kurácsi úrral tárgyal. A gyerekeket is keresd meg!

Juli feje felbukkan az ajtóban, aztán újra eltűnik. Emma asszony pedig új áldozatot keresve Imrére veti csúfondáros és okos tekintetét. Ám ezúttal emberére talál.

– Magáról meg mit hallok, Sólyom Imre hírlapíró úr? Mindenféle koholt vádakba meg párbajügyekbe keveredik. Ejnye, csúnya fiú! Ha nem ismerném magát, azt mondanám, hogy egyszer meg fogja ütni a bokáját.

– Drága Emma asszony – hajol meg Imre udvariasan. – Maga meg én rokonlelkek vagyunk. Mindketten a botrányokból táplálkozunk, ugyebár...

Az ezüstkanalak megállnak a levegőben, a légy zümmögését is hallani lehet a napsütötte szalonban.

Micsoda szemtelenség! Ilyesmit mondani egy városi előkelőségnek!

Ám egy hosszúra nyúló másodperc után Emma asszony elneveti magát, és a mutatójával tréfásan megfenyegeti Imrét.

– Maga nagyon pimasz, fiatalember! De való igaz, hogy sólyomszeme van. Észreveszi az igazságot, és mindenkinek a veséjébe lát.

Úgy tűnik, Emma asszonynak minden iróniája mellett némi önkritika is jutott.

Eltűnődsz azon, hogy a családja vajon hogyan viseli az asszony csípős nyelvét. Szegények! És az a haj! Hány órát tolthet vele reggelenként, amíg belövi?

A sütemények gyorsan fognak, de úgy tűnik, a társaság egy darabig még a szalonban tartózkodik, Alfréd úr régészeti beszámolóját hallgatva. Nem fér a fejébe, hogyan tud majd egyikük észrevétlenül átsurranni valamelyik szomszédos szobába, ahol Emma asszony csodás porcelánnippjei sorakoznak a vitrinben.

Kicsit unod már a csevegést, és azt sem túl jó szórakozás figyelni, ahogyan mások süteményt majszolnak. Úgy döntesz, megkeresed a szobát, ahol a tényleges bűntény történik.

A szalont hátrahagyva a folyosóra lépsz, és a félhomályban azonnal megpillantasz valamit.

A látvány egészen meglepő: nem ilyesmire számítottál. Hat-hét éves forma kislány áll nem messze tőled, kilincsre zárt ajtó előtt. Nem tud a jelenlétedről, ám te pontosan érzékeled, hogy rosszban sántikál. Kezében borítékot szorongat, körülnéz, aztán lábujjhegyre áll,

és lenyomja a kilincset. Besurran a szobába, és halkán behúzza maga után az ajtót.

Mi folyik itt?!

Úgy döntesz, hogy követed a lányt. Nagy levegőt veszel, és átevickélsz a falon az ajtó mellett, ahol az imént a kislány eltűnt. A szalonnál jóval kisebb helyiségbe jutsz. Emma asszony fogadószobája lehet: fényes, sötétbarnára pácolt asztal, székek és szekrények alkotják a szoba berendezését. A vitrines szekrényekben porcelán étkészletek mellett tucatjával sorakoznak a különféle apró figurák. A híres-neves nippel!

A kislány egy pillanatig tanácstalanul áll a szoba közepén, aztán a borítékba nyúl, és tartalmát az asztalra helyezi. Három fekete-fehér portréképet láatsz. A kor híres színészeinek fotóit.

A lányka most nagy buzgalommal dolgozni kezd. Kézbe veszi az első képet, kinyitja a vitrines szekrényt, és a fotót a színesre festett, mandarinrécét ábrázoló porcelán helyére teszi. Arra is ügyel, hogy egy csészével hátulról megtámassza a híres színészt. Kicsit felvihog, körülnéz, és a mandarinrécét bedugja egy pamlagon heverő díszpárna mögé. Nagyon elégedettnek látszik – akárcsak Charlie Chaplin portréja a vitrinben. Aztán másik fotót vesz kézbe, és komoly arccal járkal a két üvegajtós szekrény között.

Döbbsen bámulsz a jelenetet, és semmit nem értesz. Hogyan lehetséges ez? Hiszen nem más, mint Emma asszony kis rokona a rejtélyes bűnöző! Egy

hétéves kislány. De miért tesz ilyet? Ennek semmi értelme!

Villámcsapásszerűen érkezik a felismerés: ezt az egészet nem is ő találta ki!

Talán valaki megkérte, hogy cserélje ki a képeket a nippekre! Valaki, aki gonosz tréfát akart űzni Julival, tudva, hogy őt vádolják majd meg a szekrénybe csempészett fotókkal.

Az idő szorít. Azon tűnődsz, hogyan deríthetnéd ki, mi is történt valójában. Emlékezteted magad, hogy ez az utolsó helyszín. Innen nem léphetsz ki úgy, hogy nem tudod, ki járatta a bolondját a város népével. Nincs mese, kockáztatnod kell!

Muszáj megkérdezned a kislányt, hogy ki vette rá erre a butaságra. És úgy kell megszólítanod, hogy lehetőleg ne rémüljön halálra. Láthatatlan, de beszélő kísértet formájában biztosan nem érsz célt. Hiszen fellármázná a házat.

Mentőötleted támad. Kilépsz a folyosóra, és a zsebedből előhúzol egy kissé gyűrött zsebkendőt. Az előtérben egy falhoz tolt asztalon kis csokor virágot láttál. A vázához sietsz, és belemártod a zsebkendőt, majd óvatosan, hogy a ruhádat ne érje víz, a kezedre tekered. A szalonból ezúttal nevetés szűrődik a folyosóra. Talán némileg oldódott odabent a hangulat. Sietned kell.

Vársz néhány másodpercet, hogy a víz hatására teljesen láthatóvá válj, aztán finoman megkocogtatod

Emma asszony szobájának ajtaját. Kicsit tétovázol, majd belépsz a helyiségbe.

A kislány felkiált, amikor meglát. Elkerekedő szemében egyszerre tükröződik ijedség és kíváncsiság. Aztán gyorsan feltalálja magát – úgy tűnik, nem félsz gyerek. A kezében tartott labdázó kisfiút ábrázoló porcelánt a háta mögé rejti, és morcosan megkérdezi:

– Ki maga? A vendégiség a szalonban van. Nem itt.

– Jó napot – mondod udvariasan, hiszen ő is magázott. Tény, hogy valódi úrilánynak látszik. – Kicsit meguntam a csevegést, és arra gondoltam, körülnézek ebben a szép házban.

Gyanakodva méricskél, de úgy tűnik, nem talál el-lenszenvesnek.

– Maga nagyon fura ruhát hord – jelenti ki. – Nem nagyon tetszik.

– Ööö... sajnálom. Egyébként megkérdezhetem, hogy mit csinál?

– Titok – mondja a lányka szigorúan.

– Hú, bírom a titkokat – mondod. – Illetve, ööö... nagyon is kedvelem a titkokat. – Aztán ravaszul hozzátéved: – Csak az a baj, hogy általában el szoktam kotyogni valakinek.

A kislányon látszik, hogy vívódik. Úgy tűnik, ő is szívesen elmesélné – hiszen mit ér a titok, ha nem dicsekedhetünk el vele?

Tovább ütöd a vasat.

– Persze megértem, hogy nem akar beszélni róla. Sajnálom, hogy zavarom a nagy munkában. De szívesen segíték, ha gondolja.

– Már majdnem kész vagyok – mondja, és továbbra is fürkészve néz rád, mintha azt latolgatná, mennyire bízhat benned.

– Milyen érdekes fényképek! – mondod a vitrinekre mutatva, ahol immár három híres filmszínész várja, hogy végre felfedezzék őket. – Az egyiküket én is ismerem.

– Én egyiket sem ismerem, de a levélben azt írták, hogy... – A szája elé kapja a kezét.

– Hogy? – kérdezed gyorsan. – Mit írtak a levélben?

– Hogy tegyem be őket a nippék mellé a szekrénybe – hadarja a kislány. Aztán büszkén hozzát teszi: – Azt már egyedül találtam ki, hogy a nippéket meg elrejtsem. Emma néni jó mérges lesz – kuncog. – De sosem fog rájönni, hogy én voltam!

Közelebb lépsz a kislányhoz, és egy székre ereszkedsz.

– És mondja csak, kisasszony! Ki írta azt a levelet?

– Hát azt meg honnan tudjam? – mered rád felháborodva. – Nemrég találtam a szobámban. Talán valaki becsúsztatta az ajtó alatt. – Úgy tűnik, kezd megeredni a nyelve, és most már dicsekvés is vegyül a hangjába. – Azt írták benne, hogy sietnem kell. És hogy jutalmat kapok, ha valami vicces dolgot teszek Emma néni híres porcelánjai közé, amit az uzsonnáin szokott muto-
gatni. Először arra gondoltam, hogy szedek a kertben

csigát... de azok mindig elmásznak. Aztán az jutott eszembe, hogy apukám irodájából kihozok néhány iratot, és bedugdosom a vitrinbe. Nagyon ideges lenne tőle – mondja szemmel látható élvezettel. – De aztán megláttam Juli kötényét a konyhában, és kilógott a zsebéből ez a három furcsa ember, és arra gondoltam, milyen mókás lenne, ha ők kerülnének a nippék helyére. Emma néni biztos szívszélhűdést fog kapni, ha meglátja őket. Maga mit gondol?

– Szerintem is.

– Maga tudja, mi az a szívszélhűdés?

– Háát... – Nem tudod folytatni, mert élenkülő csevegés és léptek zaja szűrődik be a szobába. – Figyeljen! Nekem most el kell tűnnöm!

– Nekem is! – mondja rémülten, és kirohan a szobából. Hátra sem néz.

Magadra maradsz, de nem feledkezel meg arról, hogy láthatóvá váltál. A zsebkendőt a sarokba dobod, és nedves kézfejedet egy asztalterítőbe törlöd. A függöny rejtékébe húzódasz, miközben az első vendégek épp a helyiségbe lépnek. Megkönnyebbülve figyeled, ahogyan a tested lassan átlátszóvá válik a függöny mögött. Sikerült!

Emma asszony lassacskán csoszog a vitrines szekrény felé, és a vendégeihez fordulva magyaráz:

– És most, engedjék meg, hogy megmutassam az én szerény gyűjteményemet! Városszerte közismert, hogy a porcelán az én örökös szenvedélyem. Drága jó

megboldogult férjem mondta mindig, hogy Emma, te annyit költesz porcelánra, hogy minden zugból kutyák, lovak meg madarak bámulnak rám! Néha meg is ijedt tőlük szegény jó uram! – Emma asszony jóízűen kacag a saját szellemes történetén.

Figyeled, ahogy a vendégek közelebb lépnek, és Emma asszony válla felett kukucskálnak a vitrinekbe. Gizella váratlanul felnevet, és azt kiáltja: *Nahát!* Imre pedig gunyorosan megkérdezi:

– Újabban a modern filmművészet is az érdeklődési körébe tartozik, kedves Emma?

– Hogyan? – hökkén meg Emma asszony, majd a többiek pillantását követve hátrafordul, ám a kedvenc porcelán kanalasgémje helyett Rudolph Valentino mosolyog rá sejtelmesen az üveg mögül, egyenesen Hollywoodból.

Páran megpróbálják visszafojtani a nevetést, de ez csak kevésbé sikerül. Emma asszony egy vészjóslóan csendes másodpercig dermedten áll, majd a következő pillanatban velőtrázó hangon felvisít:

– Júúúlia! Gyere ide! De rögtön!

Úgy döntesz, a többit már nem várod meg. Kisuransz a függöny mögül, és a kaján arccal mosolygó vagy szánakozva pislogó vendégek háta mögött kisietsz a szobából. A lépcsőházban alig tudsz kitérni a lélekszakadva érkező Juli útjából. Szegény lány! Ami ezután történik, arra valahogy nem vagy kíváncsi. Emma asz-

szonnyal nem jó ujjat húzni – erről ilyen rövid idő alatt is megbizonyosodtál.

Kilépsz a házból, és lassan, elgondolkodva sétálsz a kapualj felé. Délutánból lassan estébe hajlik az idő, a téren kigyúlnak az első kandeláberek.

Egy nap történéseit követted végig a városban. Sokakat megismertél, sok mindent megtudtál, sok pletykát hallottál. Mint egy mozaik ezer darabja, cikáznak a fejedben a tények, történések, emlékképek és sejtelmek. És ezeknek most egyetlen, valós eseménysorra kellene összeállniuk.

Vajon képes leszel kirakni ezt a képet?

Váratlan fordulat, hogy egy kislány volt a tréfa elkövetője. Nagyon ravasz ötlet volt vele végeztetni a feladatot. Ki vehette rá?

(A Sűgóra most is számíthatsz, ha elakadtál.)

13. FEJEZET

KIRAKÓS JÁTÉK

(ÉS A MEGOLDÁSRA IS FÉNY DERÜL)

Mire a barátaidhoz érsz, már egészen gondterheltnak tűnsz.

– Nem sikerült? – fogad Juli rémült arccal. – Mondd meg az igazat!

– Hagyd már! – szól rá Imre. – Valamit azért csak kiderítettél, nem igaz?

– Nem tűnik valami vidámnak – morogja Pityu. – Szerintem kudarcot vallott. Nem baj. Végül is nekünk már úgyis mindegy.

– Nem mindegy! – szólal meg váratlanul Kornél. – Mármost... nekem igen. De maguknak... – dadogja. – Mi van, ha valamiformán mégis igaz, amit azokról a különféle ösvényekről mondtunk? Ahol kiderülnek a turpisságok?

– Hagyjuk már szóhoz jutni! – inti csendre a többi-eket Zsigmond. – Szerintem sok minden kiderült, de vannak még tisztázandó kérdések. Jól mondom?

– Pontosan – dűnnyögöd. Titkon meg azt gondolod, hogy ebben a kirakóban soha nem fog minden darab a helyére kerülni.

Váratlanul Ilona siet a segítségére.

– Akkor most hagyjunk neki egy kis nyugalmat – javasolja. – Mi elmegyünk sétálgatni, kísértgetni, addig maga szépen, nyugodtan átgondolja a dolgokat. Aztán fél óra múltán visszajövünk, és akkor elmondhatja, mi mindenre jött rá!

– Fél óra?! – kérdezed rémülten.

– Legyen fél nap? Vagy fél év? – tréfál Pityu.

– Legyen egy óra – javaslod. – Ha addig nem áll össze a kép, akkor már nem is fog.

Ebben maradtok.

Jelentősegteljesen pislognak rád, ahogy elhagyják a kapualjat. Nézed, ahogyan libegve-lebegve távolodnak, majd hátadat a falnak vetve belebámulsz a sötétbe.

Lássuk csak! Hogy is volt ez az egész?

Hogyan dolgozna például Jámbor detektívfelügyelő?

Nyilván sorra venné a tényeket. Azokat a dolgokat, amiket biztosan tudhat. Amiket a saját szemével látott, hallott, vagy amiről megbízható tanúk számoltak be neki.

De várjunk csak! Létezik egyáltalán megbízható tanú?

Vajon hihetünk-e mindig a szemünknek?

Előfordulhat, hogy valamiről azt hisszük, hogy látuk, miközben nem is pontosan úgy történt a dolog, mert az események egy részét a képzeletünk egészítette ki. Bizonyára ilyen is van.

És ha – tegyük fel – nincs elég tény és adat, és a felügyelő kudarcot vall a szigorúan logikus, következtetésre épülő módszerével? Akkor vajon milyen megoldáshoz folyamodik?

Megvan! Biztosan abból indul ki, hogy milyen ember lehet az elkövető: mik a tulajdonságai, mi mozgatja a cselekedeteit. És már sorolod is: a rubinrablás elkövetője minden bizonnyal ravasz, okos, merész és kapzsi. Így néhány személyt biztosan kizárhatsz a listából. De még így is túl hosszú a gyanúsítottak névsora.

Lássuk csak: kik jöhetnek egyáltalán szóba?

Itt az utolsó alkalom, hogy átgondold a bűntényt. Az alábbiakban az ügyben szereplő személyek listáját találod. Ha akarod, írd fel a leggyanúsabb személyt a detektívnaplódba. Természetesen többet is felírhatsz, de tudnod kell, hogy ezzel – bár növekszik a találat esélye – kisebb lesz a dicsőség.

Vedd tehát sorra a szereplőinket:

Júlia, cselédlány

Kornél, asztalosinas

Sólyom Imre, újságíró

Ilona, divatárueledő

Zsigmond, patikussegéd

Pityókás Pityu, utcazenész

Széplaki Gizella, énekesnő

Holló úr, bűvész

Sándor, főpincér

Kurázsai Marcell, kereskedő

Annuska, kasszírnő

Czinege úr, költő

Ede, patikussegéd

Ők azok, akik jelen voltak a bűnügyek valamelyikénél (vagy legalább kettőnél). Sajnos azt is megállapítod, hogy nincs olyan személy, akit minden helyszínen láttál.

Hogyan lehetséges ez? Ha van tipped, írd fel a naplódba!

Elkészültél? Akkor olvasd tovább a történetet!

De vigyázz! Leleplezés következik!

Egy óra múltán betódulnak a kapualjba a kísértetbarátaid. Halvány arcukon reménykedés, fakó szemükben szorongás és kíváncsiság. Vajon megtudhatják végre az igazságot?

Rájuk mosolygysz, és végre egészen magabiztosnak érzed magad.

– Mindent tudok – mondod. – Vagy legalábbis... majdnem mindent sejtek.

– Hogyhogy sejtessz? – elégedetlenkedik Zsigmond. – Nekünk bizonyítékokra van szükségünk!

– Ezzel még ráérünk – hűti le Imre. – Egyelőre hallgassuk meg a teóriáját!

– Juj, de izgulok! – ugrál Juli, és Kornél karjába csimpaszkodik. Aztán észreveszi, hogy mit művel, elengedi a fiút, és mindketten zavartan másfelé néznek.

Ilona a homlokát törölgeti – csak remélni mered, hogy nem kezd könnyezni. Pityu úr a hegedűt cincogtatja: már megtanultad, hogy ez nála az élénk érdeklődés jele.

Nagy levegőt veszel, és beszélni kezdesz.

– Amikor felkerestetek, és megismertem a történetet, arra gondoltam, hogy egy vérbeli nyomozó senkiben sem bízna. Úgy értem, még azokban sem, akik ártatlannak vallják magukat. Így abból indultam ki, hogy – noha a város népét még nem is ismerem – nem zárhatom ki, hogy a valódi tettes közöttetek rejtőzik. Ezért aztán rátok is gyanakodnom kell. És ahogy később kiderült, igazam is volt!

– Jaj, ne! – sopánkodik Ilona. – Ez nem lehet igaz! Köztünk van a tettes?

– Egy bizonyos tettes – bólintasz, és Kornélra nézel. Ő megadóan bólint, mintha azt mondaná: *Mit bánom én, mondd el nekik!*

– A posta épületében meggyőződtem arról, hogy nem véletlenül terelődött a csokoládélopás gyanúja Kornélra. Éppen mögöttem álltam, amikor gyors és merész mozdulattal kivágta a cukrászdai doboz sarkát, és magához vett kétmaréknyi édességet.

– Tudtam én! – kiált fel Juli. – Vagyis... sejtettem. És nekem egy szemet sem adtál – teszi hozzá szemrehányóan.

– Akart adni – mondod sietve, mire mindketten újra zavarba jönnek.

– De nem is ez a lényeg – folytatod. – Nem az én dolgom, hogy Kornél tettei felett ítélek. Egy azonban világossá vált: a posta épületét kizárhatom a nyomozásból, mert az itt zajló bűnesetnek nem volt köze a rubin elrablásához. Ez Kornél magánakciója volt.

– Akkor a postán nem is garázdálkodott az emberünk? – kérdezi a fejét vakarva Imre.

– Ezt azért nem mondanám. Mindenhova elért a keze – mondod titokzatosan. – De erről egy kicsit később.

– Folytassa, kérem! – suttogja Ilona.

– Ha a postai gáztett nem az emberünk követte el, akkor már csak öt helyszínt kell szemügyre venni:

a kávéházat, a nyomdát, a divatáru-kereskedést, a patikát és az ügyvédi lakást. Volt-e olyan személy, aki mindenhol megjelent? Bevallom, egy darabig arra gyanakodtam, hogy talán maga Gizella rejtette el a rubint, hogy így jusson hozzá a biztosítási összeghez. A hölgy ugyanis elég sok helyszínen felbukkant. Láttam a divatáruüzletben és a patikában, sőt, Emma asszony uzsonnáján is megjelent az ügyvéd házában. Fölöttébb gyanús volt nekem.

– Na és a nyomda? – kérdezi éles hangon Imre. – Csak nem hiszed, hogy Gizella lopózott be oda, és cserélte ki a betűsört?

– Elvileg nem lehet kizárni – mondod. – A sötét, csuklyás köpeny takarhatott férfit és nőt is. Mégsem hittem komolyan, hogy ő volt. A nyomdában főleg Sándorra, a főpincérre gyanakodtam. Őt később a postán is láttam, de a többi a helyszínen nem volt nyoma.

– És miért gyanakodott rá? – kérdezi Ilona. – Hiszen ő talpig úriember!

– Egy felírófüzetet hagyott a téren, amikor kisurrant a nyomdából. Később azonban arra jutottam, hogy talán valaki magára kapta Sándor köpenyét, vagy zsebre vágta, és hamis nyomként hátrahagyta a füzetét, hogy így terelje el magáról a gyanút.

– És miért zártad ki a főpincért mint lehetséges elkövetőt? – kérdezi Zsigmond.

– A cipője miatt – feleled. – Sándor a kávéházban majdnem rálépett a lábamra. Már akkor feltűnt, milyen

fényesen csillog és járás közben nyikorog a cipője. A nyomdából menekülő alakon azonban csizmát láttam. Nem gondoltam, hogy Sándor hazament volna átöltözni a hajnalig tartó kávéházi nyomozás után. Arra jutottam, hogy valaki magához vette a köpenyét vagy a füzetét.

– Logikus – bólint Imre. – De a csizma is férfire utal, nem igaz?

– Igen, innentől kezdve inkább a férfiak váltak gyanússá. Nem gondoltam, hogy Juli vagy Ilona műveltek volna ennyi gonosztságot a városban. De meg kell hogy mondjam – pillantasz Imrére és Zsigmondra bocsánatkérően –, rátok egy kicsit azért gyanakodtam.

– És rám nem? – kérdezi kissé sértődötten Pityu. Rosszulesik neki, hogy kihagyod a gyanúsítottak sorából.

– De, de, magára is, hogyne – mondod gyorsan, mire elégedetten elvigyorodik.

Zsigmond rosszállóan csóválja a fejét.

– Nonszensz – mondja. – Ez teljes örültség!

– Engem érdekel a gondolatmenete – mosolyog Imre. – Pusztán teoretikusan. Halljuk!

– Nos... nemcsak ti, hanem Kurácsi Marcell kereskedő és Holló úr, a bűvész is magukra vonták a figyelmet. Úgy gondoltam, négyetek között van a valódi tolvaj és bajkeverő.

– Megtisztelsz – hajol meg gúnyosan Imre.

– És mi van a szép kasszírnnővel, Annával? – veti közbe Juli. – Csuda titokzatos hölgy az! Rá sosem gyanakodtál?

– Egy kicsit gyanakodtam – ismered be. – De őt csak a divatáruüzletben láttam. És különben is, a nyomdabéli alak csizmája inkább férfi elkövetőre utalt, ahogy már mondtam.

– Kár – mondja Juli. – Szerintem töről metszett kalandornőnek látszik. Azok is pont így festenek a villogó fekete szemükkel. A jó múltkor olvastam az újságban egy megtörtént esetet, amiben...

– El ne meséld! – szól rá Zsigmond. – Ha kérhetem, térjünk vissza az ügyhöz!

– Persze – mondod előzékenyen. – Hol is tartottam? Ja, igen! A négy gyanús férfinél. Talán Holló úr volt a kedvencem. A nyomdában biztosan gyorsan végzett volna a feladattal – a kezügyessége megvan hozzá. A divatáruüzletben is felbukkant, amikor Ilonával megvarratta a kiszakadt titkos zsebet a köpenyén.

– Ez szakmai titok! – szól rád szigorúan Ilona.

– Elnézést – mondod, aztán folytatod: – Holló úr részt vett Emma asszony uzsonnáján, de a postán és a patikában nem láttam, ezért őt is ki kellett zárnom a gyanúsítottak közül.

Zsigmond egyre kényelmetlenebbül mocorog.

– Akkor hát: Kurácsi úr? – kérdezi idegesen. – Nekem mindig is gyanús volt az a fickó. Folyton Anna körül lebzsel. Látszott, hogy szegény lány fél tőle.

– Hát miért nem védte meg maga? – nevetgél Kornél. – Esetleg kihívhatta volna párbajra azt a Kurácsit! Piff-puff!

Zsigmond nem díjazza a viccet. Választ vár.

– Kurázsi urat sem tudtam igazán gyanúba fogni – mondod. – A divatáruüzletben ugyan megjelent, és Emma asszony uzsonnája idején is épp a házban volt, hiszen az ügyvéddel tárgyalt, de a patikában őt sem láttam.

– Akkor hát nincs megoldás? – kérdezi kétségbeesve Juli.

– Talán Imre volt – veti fel Kornél. – Neki minden-
hova volt bejárása!

– Imre nem volt a divatáruüzletben, amikor bogáncs került a kalapra. Így őt is ki kellett zárnom.

– Tényleg nincs válasz? – kérdezi lelombozva Ilo-
na. – Ez hát a végkövetkeztetése?

– Nem, nem! Nyugodjon meg! – mondod gyorsan. – Van egy lehetőség, ami csak később jutott eszembe. Először elvetettem, mert nagyon meredek ötletnek tűnt. De minél tovább gondolkodtam rajta, annál valószínűbbnek látszott, hogy így – és csakis így! – történhetett. Szerintem legalábbis nem történhetett másképp.

– Tehát nincs bizonyítékod? – kérdezi Zsigmond.

– Nincs. Mégis fogadni mernék rá, hogy tudom a megoldást.

– Mondd már! – kiáltják többen egyszerre.

– Rendben. A rejtély kulcsát akkor találtam meg, amikor visszaidéztem, mi is történt pontosan a patikában, amikor Zsigmond a pult fölé hajolva kevergette a fiókban a porokat. Ez a jelenet felkeltette

a figyelmemet. Először arra gondoltam, hogy ő is hazudott nekem, és lám, Kornél mellett ő maga is elkövetett egy butaságot. De bárhogy is tűnődtem, nem értettem: ugyan miért tett volna ilyet? Hiszen minden vágya az volt, hogy patikavezető legyen! Ha összecséri a porokat, és ezzel bosszúságot okoz a felügyelőnek, akkor nemhogy patikavezető nem lesz, de még az állását is elveszítheti. Így ennek nincs semmi értelme!

– Bizony nincs – bólogat Zsigmond.

– Az is feltűnt, hogy Zsigmond titkos alkimista kísérleteket folytat a laborban. Furcsa volt, hogy milyen gyorsan ott termett a pult mögött, miután magára hagytam. Azt is észrevettem, hogy eközben eltűnt a fogasról a laboratórius fiú fehér köpenye. Ezek a tények mind ott kavarohtak a fejemben, amíg egyszer csak összeállt a kép.

Lélegzet-visszafojtva bámulnak rád.

– Vagyis?! – kérdezi feszülten Imre. Most már ő sem mosolyog.

– Kicsit korábban kezdéném – mondod. – Még a kávéházi estélyen feltűnt nekem, hogy van némi hasonlóság a bűvész, Holló úr és Zsigmond között. Nem is az arcuk hasonlít, inkább a fejformájuk, a vékony alkatuk és a kopaszodó fejük búbja a szürkés hajjal. Ha Holló úr lehajtja a fejét, magára kap egy fehér köpenyt – és talán egy szemüveget –, majd a pult mögött tesz-vesz, senki meg nem mondja, hogy ez a jelentéktelen figura nem is Zsigmond, hanem a nagy bűvész!

Akit amúgy mindig sejtelmes fekete jelmezben látunk, és szinte el sem tudjuk képzelni másféle öltözetben.

– Nahát! – kapja a szája elé a kezét Zsigmond. – Szóval így történt! Míg én a laborban voltam, ő összekeverte a porokat!

– Ez nagyon kockázatos lett volna – ellenkezik Imre. – Ugyan honnan tudhatta a bűvész, hogy a fiú el fog menni valahova, és otthagyja azt a köpenyt? Nem számíthatott erre.

– Arra jutottam – válaszolod –, hogy a zseniális Holló úr nem minden gáztettét tervelte ki előre. Volt olyan, amire felkészült, és olyan is akadt, amikor hirtelen észrevett egy lehetőséget, és kihasználta. Talán bement a patikába, látta, hogy Zsigmond eltűnik a laborban, a másik munkatárs pedig nagyon elfoglalt. Aztán megpillantotta a fehér köpenyt... Arra gondolt, itt a lehetőség, hogy újabb kalamajkát okozzon a városban. Én úgy hiszem, hogy nagyon élvezi, ha bajba keverhet másokat! A hatalom érzését adja neki.

– Aljas gazember! – kiáltja Ilona. – Akkor engem is ő húzott csőbe?

– Szerintem igen. Elmondom, hogyan történhetett.

Imre jegyzetfüzetet és tollat vesz elő, a többiek várakozva néznek rád.

– Holló úr valószínűleg roppant kapzsi ember. Nagyon szereti a pénzt, és van ügyessége ahhoz, hogy csapdát állítson másoknak. Hiszen ez a munkája! Illúziókat gyárt, melyeket mindenki elhisz neki. Bármit is

tesz, nem szabad hinnünk a szemünknek, mert csalás rejlik mögötte. Emlékeztek a pálmás trükkjére?

– Emlékszünk – mondja kórusban Juli és Kornél.

– Véletlenül megtudtam, hogy a trükkhöz használt lapátnak üreges a nyele. Abban van elrejtve a vékonyra összepréselt selyempálma. Miután a pálma csodás módon kinőtt a földből, Holló úr a keze ügyében tartotta a lapátot egy közeli szeparében. Ő volt az, aki a nagy tolongásban véletlenül meglökte Gizellát, és egy láthatatlan mozdulattal elszakította és kiemelte a nyakából a láncot. Majd visszatért a szeparéba, ahol a rubint a foglalatban pár pillanat alatt ribizlizselére cserélte, az ékkövet pedig zsebkendőbe csomagolta, és a lapát szárába rejtette. Amikor Gizella keresni kezdte a láncot, Holló úr úgy tett, mintha maga is segítene, és bedobta az ékszert a tülekedő emberek közé. Ilona megtalálta, Gizella a nyakába tette, és csak hosszú percek múlva derült ki, hogy a rubin már nincs sehol. Fogadni mernék rá, hogy a lapát nyelében lapult! Tökéletes rejtékhely, hiszen aki nem ismeri a bűvészek trükkjeit, bármilyen alapos kutatást végez is, nem fog belenézni egy közönséges lapátnyelbe. És bármilyen ügyes nyomozó is Jámbor detektívfelügyelő, még ő sincs tisztában minden bűvésztrükkel!

– Ez ám a magyarázat! – bólint elismerően Pityu. – Na de megállja-e a helyét a többi ügylet is? Meséld csak tovább!

– Azt hiszem, Holló úr teljes nyugalomban volt az eset után. Nem aggódott, sőt, még arra is volt energiája,

hogy másokat keverjen gyanúba a városban. Valószínűleg sejtette, hogy az idegenek – mint ő is – fokozottan gyanúsak a rendőrség szemében, ezért igyekezett minél nagyobb zűrzavart okozni.

– Sikerült is neki – morogja Zsigmond. – Aljas gazfickó!

– A nyomdában kezdte – folytatod. – Valószínűleg már korábban magához vette Sándor köpenyét, hogy ha valaki meglátja, ne ismerje fel a csuklyában. A nyomdában könnyű dolga volt. A fiú elaludt, a nyomdász elhagyta a helyiséget. Holló úr pár perc alatt kicserélte a betűket, anélkül, hogy komolyabb feltűnést keltett volna. Kifelé menet magához vett egy borítékot. Bevallom, ez is segített az ügy felderítésében. Órákkal később ugyanis újra láttam egy borítékot, mégpedig a kislány kezében az ügyvéd házában. Ebben küldte neki Holló úr az üzenetet a nippekkel kapcsolatban.

– Még ilyet! – álmélkodik Juli. – Akkor Holló úr cserélte a nagyságos asszony kalapján a virágot bogáncsra?

– Szerintem igen – mondod. – Ő a szemfényvesztés és a villámgyors trükkök mestere. Amikor az üzletbe érkezett, és látszólag tétován toporgott, észrevétlenül cernát hurkolt a bábu talapzata köré, a végét pedig el ejtette a pultnál. Senki nem vette észre. Aztán bement Ilonával a varrósobába. Később azonban, amikor Annuska és Kurácsi úr a bábu közelében tartózkodtak,

a kalapdoboz pedig már a pulton volt, lehajolt, és meg rántotta a cernát. A bábu nagy csattanással felborult, és az üzletben természetesen minden szem a balesetre és a szabadkozó Annuskára szegeződött. Csak néhány másodpercre volt szükség ahhoz, hogy Holló úr útszéli bogáncsot tegyen a kalapra. Aztán gyorsan visszazárta a dobozt, és komoly arccal, a szokásos megközelíthetlenséget sugározva távozott az üzletből.

– Nagy mókamester, az már biztos – mondja elismerően Pityu. – Pedig éppen úgy fest, mint aki karót nyelt.

– Felháborító! – kiáltja Ilona. – Szégyentelen! Fel fogom jelenteni.

– Ezzel egy picit már elkésett, drágám – mondja neki kedvesen Imre.

– Ezután – nézel kissé bocsánatkérően Kornélra – te voltál az, aki kijuttatta a városból a rubint.

– Micsoda?! – háborodik föl az asztalosinas. – Még hogy én! Ezt már nem kened rám!

– Bizony, te voltál – mondod szelíden. – Nem tudom, hogy Holló úr segédje be volt-e avatva a bűnténybe – még az is lehet, hogy igen –, de annyi biztos, hogy a galamb és a lapát – szárában a rubinnal – még a délelőtt folyamán elhagyta a várost, hogy a következő fellépési helyszínen várja a minden hájjal megkent bűvészt. Talán máskor is alkalmazta már ezt a trükköt. A lapát szára kitűnő rejtkehely, és ugyan ki gyanakodna egy bűvészkellékekkel megrakott bőröndre?

A rubin tizenegy órakor lófogatós postakocsin elhagyta a várost. Hiába kutatták át a rendőrök a kávéház minden zegét-zugát, forgatták ki a vendégek zsebét és kézításkáját. Holló úr pontosan tudta, hogy mit csinál.

– Hát ezt nem is sejtettem – vakarja a fejét Kornél. – Ha tudtam volna, hogy a bőröndben rubin van, akkor nem a csokoládéra figyeltem volna.

– Inkább ne is folytasd! – szól rá Juli.

– A patikai eset bizonyult a legbonyolultabbnak. Nem akarlak megsérteni – nézel rá Zsigmondra –, de úgy láttam, hogy titkos kísérleteket folytatsz a laborban a főnököd tudta nélkül. Arra gondoltam, hogy a nagyapád nyomdokaiba léptél, és talán az örök élet elixírjét kutatod. Vagy valami hasonlót.

– Dehogyan – szól közbe Juli. – Szerintem szerelmi bájtalt kotyvasztott a Zsigmond úr. Hiszen mindenki láthatta, mennyire odavan Annuskáért, a kasszírőért! Az a dölyfös kisasszony meg észre se vette...

– Hallgass! – förmed rá Zsigmond vöröses arccal.

Megsajnálod, és sietve folytatod.

– Amíg Zsigmond a laborban volt, Holló úr belépett a patikába. Az is lehet, hogy korábban érkezett, és vásárolni akart. Talán észrevette, hogy Zsigmond furcsán viselkedik, és eltűnik egy másik helyiségben. Meglátta a fehér köpenyt a fogason, és azonnal felismerte egy újabb botrány lehetőségét. Kissé félrehúzódva magára kapta a köpenyt, majd fejét leszegve a pult mögé lépett, és gyorsan összekeverte a két tégely

tartalmát. Valószínűleg nagyon kedveli a kiélezett helyzeteket, melyek a lelepleződés veszélyével járnak. Ez talán szakmai ártalom nála – mondd elgondolkodva. – Amikor végzett a cserével, a viszketőporos tégelyt a másik patikus keze ügyébe készítette, kijött a pult mögül, és fejét lehajtva, mint akinek sürgős dolga akadt, elhagyta az épületet. Senki nem állította meg.

– Mi nem cseveghetünk munkaidőben. Ezt mindenki tudja – magyarázza Zsigmond.

– Holló úr az utcára érve egy bokor takarásában kibújt a köpenyből, aztán úgy folytatta az útját, mintha mi sem történt volna. De azt gondolom, hogy igazán elégedett volt magával.

– Aljas csepűrágó! Még hogy illuzionista! Semmit nem tud a valódi mágiáról! A világon semmit! – háborog Zsigmond.

– De képes elhíttetni másokkal mindenfélét. Ebben rejlik az ő tudománya – mondd.

– Akkor már csak az ügyvédi lakás van hátra – veti fel Imre. – De ezt magunktól is kitaláljuk. Holló úr előre megírta a levelet, tudva, hogy ezen a módon is zavart okozhat egy magánháznál. Zseniális gondolat! Még csak meg sem mondta, hogy mit kell tennie a lánynak, csupán annyit kért, hogy legyen köze a híres-nevezetes nippekhez!

– Nem tudhatta, hogy beválik-e a terv – bólintasz. – De bízott abban, hogy a kincs ígérete cselekvésre készíti az ügyvéd kislányát. És így is történt.

Szegény családot nem kímélte aznap Holló úr szeszélye. A méltóságos Edit asszony egy jótékonyági ebéden került székébe a kalapja miatt, az idős Emma asszony pedig a nippjeivel sült fel.

– És mindenért én voltam a hibás! – dohog Juli. Aztán hozzáteszi. – Pedig sejtettem én, hogy a kis Adél csinálta a turpisságot. De sehogy sem értettem, hogy miért akart bajba keverni. Hiszen kedveltük egymást!

– Nem tudta, hogy bajba kever téged. Őt egyszerűen csak a kincs érdekelte.

Imre becsukja a jegyzetfüzetét, és komolyan néz rád.

– Hiszek neked. Csakis így történhetett. Mindannyian hálával tartozunk a munkáért!

Éppen szabadkozni kezdenél, de nem hagynak szóhoz jutni. Egymás szavába vágva bizonygatják, mennyire nagyra becsülnék, és milyen kiváló nyomozónak tartanak.

– Ha maga nincs – szipogja Ilona –, örökkön tartó bizonytalanságban kellene élnünk.

– És halnunk – teszi hozzá Pityókás úr.

Erre még Zsigmond is elmosolyodik.

Kornél esze pedig már a következő lépésen jár.

– Akkor nem csinálunk valamit? Szerintem kéne valamit csinálni. Én legalábbis úgy gondolom.

– Párbajra gondolsz? – kérdezi előzékenyen Imre. – Szívesen leszek a segéded, Kornél.

– Szerintem – mondod, egészen nekibátorodva a sikertől – tegyünk még egy próbát a kávéházban.

– És a vizitusz? Nem működik, ha másodszor mészhelyszínre ugyanabban az időpontban. Látható leszel – figyelmeztet Zsigmond.

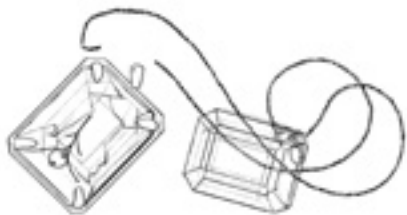
– Majd kölcsönadtok egy-két ruhát, és elvegyülök a tömegben – feleled, kissé megriadva a saját merészségedtől. – Hiszen csak úgy derülhet ki, hogy helyes-e az elképzelésem, ha ténylegesen ellenőrzöm.

Juli szeme csillog. Ő már egészen beleélte magát az ötletbe.

– Mi meg majd az ablakon keresztül leselkedünk – dörzsöli a tenyerét. – Nem hagyhatjuk ki a mókát, ahogy lelepleződik az a gonosz ember!

14. FEJEZET

ÚJRA A KÁVÉHÁZBAN

Szívesen elidőznél még egy kicsit a kísértetek körében, élvezve az elismerő pillantásokat és baráti hátba veregetéseket. Rendkívül hálásak neked. De titkon már mindannyian a következő lépésen gondolkodtok. Vajon be lehet avatkozni utólag az események menetébe? Lehet-e új utat nyitni egy régmúlt történetben, ami alternatív valóságot teremt?

Nehéz, sőt, megoldhatatlannak tűnő kérdések. De most lehetőségek van egy próbát tenni.

Eltűnődsz, vajon nem sodród-e magadat a kelleténél nagyobb veszélybe, ha lemondasz a láthatatlanságról, és teljes testi valódban lépsz újra a kávéház épületébe. Mi van, ha valaki kiszúrja, hogy idegen és gyanús alak vagy? Esetleg Jámbor felügyelő még bilincsbe is ver, és kihallgat? Te pedig azt mondod majd neki, hogy *tudja, felügyelő úr, én a jövőből érkeztem, és szívesen segítek magának megoldani ezt a rejtélyt...*

Elég különös gondolat! Jámbor felügyelő valószínűleg nem hinne neked, és ami még rosszabb: a barátaid sem tanúskodnának melletted, hiszen az akkori formájukban nem ismernek téged.

– Kockázatos dolog a személyes megjelenés – mondja ki Zsigmond, amin egy ideje mindannyian tűnődtek.

– Nincs más választásunk, ha eredményt akarunk elérni – vágja rá Imre, akit, úgy tűnik, kevésbé érdekel a személyes biztonságod. Sokkal inkább az igazságérzet hevíti.

– Majd úgy csinálja, hogy ne legyen feltűnő – mondja Kornél. – Csak ne kezdjél beszélgetni a többiekkel, mert a furcsa szójárásod azonnal elárul.

– Igyekszem – mondod, és nagyot nyelsz. – Majd álldogálok a fal mellett, és csak akkor szólalok meg, ha nagyon muszáj.

– Szerintem sikerülni fog – biztat Ilona. – És most ideje átöltözni! Segítek egy kicsit az igazításnál. Nos, ki ad kölcsön egy-két ruhadarabot? Viselhet helyette ilyen érdekes... holmikat – mér végig kissé rosszallóan.

Tíz perc múlva egészen elfogadható, huszadik század eleji külsővel állsz előttük. Egyedül a cipőd nem illeszkedik az öltözékhez, de azt reméled, hogy ez senkinek nem fog feltűnni. Pityu a hegedűtokból némi aprópénzt halászik elő, és jószívuén a kezébe nyomja.

– Ha netán ennél valamit.

– Nem hiszem, hogy lesz étvágyam – közlöd, de azért elteszed a pénzt. – A mosdóért amúgy kell fizetni?

Mindannyian nagyon furcsán néznek rád. Inkább gyorsan másra tereled a szót.

– Ha jól értem, most nincs szükség a vizituszra.

– Tedd csak zsebre – mondja Imre. – Jól jön majd, ha menekülnöd kell, és időugrást alkalmazol.

– Nagyon biztató – mondod szárazon, de belátod, hogy igaza van. – Hát akkor indulok is.

– A közelben leszünk – néz rád biztatóan Imre. – Sok mindent ugyan nem tehetünk érted, de ha bajba kerülsz, kitalálunk valamit. És most térjünk vissza a tegnapi estére. Hiszen egy egész nappal későbbi időpontban vagyunk.

Körbeálltok, és megfogjátok egymás kezét. Orrodra helyezed a lencséket, és már mormoljátok is: *tegnap este, ugyanitt, tegnap este, ugyanitt.*

A jól ismert szédelés és különös érzések kíséretében pár pillanat múlva megérkeztek időutazásokat kívánt állomására. Mintha semmi nem történt volna: ugyanaz a sötét kapualj, mint az előbb. Talán csak a tér felől szivárgó folyamatos zsibongás utal arra, hogy éppen nagyszabású esemény zajlik a városban. Zsigmond előveszi a zsebóráját, és bólint.

– Már gyülekeznek a vendégek.

– Járj szerencsével! – szorítja meg a kezedet Juli. – Bátrabb vagy, mint amilyennek látszol!

– Ööö... hát, köszönöm.

Elindulsz.

Próbálsz magabiztosan lépkedni a tér irányába. A sötétség némi biztonságot nyújt, mégis igyekszel kitérni a kandaláberek fényköréből. Nyüzsgés, tülekedés, csevegés és nevetés mindenütt. Furcsán érzed magad, ahogy egyedül, immár látható formában lézengsz a tömegben. A kávéház fényei hívogatóak, a vendégek folyamatosan tódulnak az épületbe.

Valaki majdnem neked ütközik.

– Ó, pardon!

Felnézel. Imre az.

– Ööö... elnézést – szabadkozik, aztán kicsit közelebb hajol. – Mondja csak! Nem ismerjük egymást valahonnan?

Az ereidben megfagy a vér. Hát ez meg hogy lehet?!

– Mintha már láttam volna magát... valamikor, valahol – fürkészi tovább az arcodat.

– Nem hiszem – mondod gyorsan, és mint akinek sürgős dolga akadt, suta félmosoly kíséretében továbblépsz. Jobb lesz elvegyülni a kávéházi tömegben, mielőtt Juli vagy Kornél is megszólít, és firtatni kezdik, honnan vagy olyan ismerős.

Egy csoport jól öltözött dáma mögött lépsz be a kávéházba. Ismét lenyűgöz a tágas teret átjáró kellemes illat, a fény és csillogás – na meg a szórakozó városi nép morajlása.

Egy napilapot kapsz a kezedbe, és a falhoz húzódsz. Az újság egészen jó fedezék lesz. A szemed elé kerülő

cikk a vasúti dolgozók sztrájkját taglalja, de a szavak már nem jutnak el az értelmedig. Titkon szemmel tartod a bejáratot, így megfigyelheted, hogyan érkezik meg Juli a barátnői társaságában, majd Kornél és Ilona is. Zsigmond már régebb óta a helyiségben tartózkodik. A kártyázók asztalánál ácsorog, és újra megbizonyosodhatsz arról, hogy figyelme megoszlik a játék és a közeli pultban álló kasszírő között. Bizony, szegény Zsigmond reménytelenül szerelmes ebbe a szép hölgybe. Bárhogy alakulnak is az események, nem valószínű, hogy sok esélye van Annuskánál. A nő ugyanis – erről újra meggyőződsz – egészen mással van elfoglalva. Riadtan pislog a kávéház egyik asztala felé, ahol nem más, mint Kurácsi Marcell ücsörög szórakozott, kissé önhitt arckifejezéssel egy csésze fekete társaságában.

Kettejüknek valamilyen közös ügye van – érted meg, és elhatározod, hogy ha alkalmad adódik rá, fényt derítesz erre a rejtélyre is.

Sándor, a főpincér fényes és csikorgó cipőjében fűgén sétál az asztalok között. A dalárda hölgyei – csakúgy, mint tegnap – az ételek között válogatnak. Czinege úr, a költő édesdeden szunyókál egy asztalnál. Minden éppen olyan, mint tegnap volt – és egy kicsit mégis más. Hiszen új elem került a rendszerbe: te magad, aki pluszinformációval talán új kanyart adhatsz a történeteknek.

Az asztalok, szeparék és pamlagok mind foglaltak már, sokan álldogálni kényszerülnek a teremben.

Prücsi Pepiék bandája Pityókás Pityu rosszalló pillantásától kísérve húzza a nótáját.

Aztán egyszer csak vége szakad a muzsikának, és az üzletvezető – ahogyan tegnap is – derűs arccal színpadra lép, és konferálni kezdi a műsort.

Így aztán kénytelen vagy újra végignézni a kardnyelőt, akit kissé már unalmasnak találsz. De Holló úr műsorszámát ezúttal a beavatottak cinkosságával figyeled. A trükkök nagy része továbbra is rejtély marad számodra – persze a köpeny titkos zsebei sok mindent megmagyaráznak –, de a pálmanövésztésen már csak somolyogsz az orrod alatt. Meg kell hagyni, Holló úr nagyon jártas a tudományában: úgy játszik a közönsége érzelmeivel, mint macska az egérrel. Nem tudod nem csodálni nyugodt, rezzenéstelen arcát, ahogyan zajos ünneplés közepette elhagyja a színpadot. Miközben titkon már a rablásra készül...

A színpadi lépcső közelében cövekelsz le, hogy meghallgasd Gizella műsorát. Az áriákat ezúttal sem úszhatod meg. Miközben a primadonna énekel, egyre közelebb araszolsz az emelvényhez, és közben azt találgatod, hogy a hatalmas ablaküveg túloldalán vajon jól látod-e azt a hat sejtelmes körvonalat. A barátaid követik nyomon az eseményeket?

Szerencsére senki nem szól hozzád, ahogy elvegyülsz a színpad közelében állók gyűrűjében. Egyre feszültebb leszel. Ha minden jól alakul, néhány percen belül saját szemeddel láthatod a bűntényt. Már tudod,

mire kell figyelni, így sokkal könnyebb kiszűrni a valódi információt az ingerek áradatából. Elsősorban Holló úrra fogsz koncentrálni. Ha igaz a teóriád, valahol itt kell sündörögnie a színpad környékén.

Így is van! A vacsoráját már elfogyasztotta – vélhetően a ribizlizselét is magához vette a süteményről –, és most úgy lézeng a színpadi lépcső körül, mint egy sötét árnyék. Aljas tervét segíti, hogy rajongók hada próbál a színpadhoz férkőzni, autogramra áhítózza.

És most! Most lép le az énekesnő az utolsó lépcsőfokról, és miközben egy kalapos hölgy a keze után kap, Holló úr, mintha csak a tömeg sodorná oda, kissé meglöki. Amikor Gizella elveszíti az egyensúlyát, a bűvész boszorkányos ügyességgel a nyakához kap, és eltépi a vékony aranyláncot.

Nem veszíted szem elől a tolvajt akkor sem, amikor a csoportosulást otthagya visszasiet a szeparéba. Ki is törődne vele? Hiszen Gizella épp azt kiabálja, hogy elszakadt a lánc, mire a tömeg egy emberként kezd fürkészni a padlót. Több férfi szolgálatkészzen négykézlábra ereszkedik, mások Gizellát nyugtatgatják.

Tisztes távolból figyeled, mit művel Holló úr a szeparében. Először végigfuttatja a szemét a helyiségen. Gyorsan elkapod róla a pillantásodat, hogy még véletlenül se figyeljen fel rád. Amikor úgy érzi, hogy biztonságban van, kivesz valamit a zsebéből, és egy percig elmélyülten dolgozik az asztallap takarásában. Látod a mozdulatot, ahogy a kis, fehér zsebkendőbe tekert

rubint gyorsan a lapát nyelébe csúsztatja, majd feláll, és oda oldalog, ahol a legnagyobb a tülekedés.

Egy-két percre volt csupán szüksége, hogy végrehajtsa a cserét!

Most ő is lehajol, mintha a padlót tanulmányoznáná, de pontosan látod, ahogy ügyes csuklómozdulattal térdmagasságban elhajítja az ékszert. Ilona pedig pár másodperc múlva fel is kapja a földről.

– Megtaláltam!

Az ablakra pillantasz. Bár nem érzékeled pontosan, mégis úgy tűnik, hogy a halvány árnyalakok odakint szintén tanúi voltak az iménti eseményeknek. Mindannyian meggyőződhetnek róla: az elképzelésed helyes volt. A bűntett elkövetője nem más, mint Holló úr, a híres illuzionista, az ünnepeelt bűvész!

Ám a munkád még nem ért véget. Attól nem kell tartanod, hogy Holló úr elmenekül a lapátjával és kálitkájával a kávéházból, amiatt azonban kissé aggódsz, hogyan fogadja majd a felügyelő a bejelentésedet. Hiszen még soha nem látott téged! Ha megvádolod a bűvészt, azzal talán magadat is gyanúba kevered, és nem úszod meg a kihallgatást. Ezt pedig mindenképp szeretnéd elkerülni. *Ki maga? Honnan jött?* Olyan kérdések ezek, amelyeket nehéz lenne megválaszolni.

Az estély pedig tovább folyik a maga medrében. Már meg sem lepődsz, amikor Gizella vérfagyasztó sikolyát hallod, és észleled az általános felzúdulást, ami

a medálcsere felfedezését kíséri. Kissé unottan figyeled, ahogy Gizella elájul, majd zokog, és ahogyan vigasztalják. Az üzletvezető intézkedik, a pincér pedig telefonon értesíti a rendőrséget. Ezt már mind ismered!

Most már csak várnod kell.

Holló urat keresed a szemekkel. Észreveszed, hogy a segédjét félrevonva magyaráz valamit. A kellékei gondosan összekészítve, bőröndbe csomagolva várakoznak a szepareában. Úgy tűnik, a nagy bűvész és tolvaj indulásra kész. A világért sem szeretne több időt eltölteni a kávéházban, mint amennyit feltétlenül szükséges.

Kisvártatva csödület támad az ajtónál: Jámbor felügyelő és emberei érkeznek. Először az üzletvezetővel váltanak néhány szót, majd a feldúlt lelkiállapotát nem is titkoló Gizella csatlakozik hozzájuk. Az énekesnő követeli, hogy azonnal kerítsék elő a drágakövet. Jámbor felügyelő nyugodt, de határozott hangon utasításokat osztogat. Az emberek izgatottan tárgyalják az eseményeket, néhányan felháborodva követelik, hogy nyissák ki végre az ajtókat.

Most kellene közbelépni.

Ha most fényt derítenél az igazságra, új irányt adnál a történetnek. Ez volt a célod, ezért jöttél ide! Ezt várják tőled különös, új barátaid a kávéház üveglakának túloldalán. Szinte a hátadban érzed a tekintetüket. Némán sürgetnek: *Gyerünk! Mire vársz?*

Csak ne tartanál annyira a felügyelőtől.

Hirtelen Julit pillantod meg a közelben. Nyakát nyújtogatja, igyekszik minél több részletet elcsípni a nyomozói munkából.

– Maga is látta? – fordulsz hozzá hirtelen ötlettől vezérelve.

– Mit?! – néz rád elkerekedő szemmel. Hosszasan fürkészh, aztán megkérdezi: – Maga a városban lakik, ugye?

– Ööö... nem, dehogy. De azt ugye maga is látta, hogy a bűvész bedugott valami a lapát nyelébe?

– Én? – kérdezi meghökkenve Juli. Aztán elgondolkodik, oldalba böki a barátnőjét, és azt mondja neki:

– A bűvész valamit elrejtett a lapát nyelibe. A saját két szép szememmel láttam!

A barátnőnek több sem kell. Közelebb furakszik néhány kipirult arcú cseléd lányhoz, és hangosan kiabálja:

– A bűvész lopta ki a nyakából a smukkot! Megesküszöm, hogy Juli a saját két szemével látta!

Nem telik két percbe, és valaki Jámbor felügyelő fülébe leheli az információt. Igaz, addigra egy kicsit már eltorzul a történet, és valahogy így hangzik:

– A bűvész holmiját tessék, kérem, átkutatni, felügyelő úr! Legalább húsz ezüst kiskanalat talál majd a lapát szárában. Meg a rubintot is! Az ügyvédék Juli cselédje látta az egész fosztogatást!

Elégedetten elmosolyodsz, és figyeled, ahogy a történelem egy alternatív ösvényen íródik tovább. Jámbor

felügyelő a szeparéjában komoran ücsörgő Holló úrhoz lép, és halkan mond neki valamit.

Holló úr először tiltakozik, aztán hirtelen felpattan, nekiiramodik, és a vendégeket félrelökődve a kijárat felé rohan. Ám egy ürge rendőr útját állja, és karját hátracsavarva erősen tartja, amíg odaérnek a társai.

Holló úr viselkedése felér egy beismerő vallomással. Egy rendőrtiszt a börd tartalmát vizsgálja át, egy másik a segédet kíséri a kijárat felé. A vendégek sorában izgatott morajlás, az újságírók buzgón jegyzetelnek, és szakadatlanul dolgozik a fotográfus is. Lesz miről olvasni a holnapi újságban!

Az ablak felé fordulsz, és kacsintasz egyet. Bár nem látod őket, tudod, hogy ott vannak. Julinak majd külön is meg kell köszönnöd, hogy számíthattál rá a leleplezésben.

Még élveznéd egy kicsit a győzelem titkos mámorát, de a hátad mögött fojtott hangvételű párbeszéd kelti fel a figyelmedet.

– Bizony, bizony. Így járnak a tolvajok. Igaz, Annuska?

– Miről beszél maga?!

– Ne nézzon ilyen ártatlanul, kisasszony! Tudja, én magánnyomozó vagyok. Épp egy olyan ügyet próbálok felderíteni, amiben valaki – egy titokzatos hölgy – különféle álneveken rendre kasszírnőnek adja ki magát, aztán pár hónap múltán úgy eltűnik a kávéházi bevétellel, mint a kámfor.

– És mi közöm nekem ehhez? Semmit nem tud rám bizonyítani! – vágja rá ellenségesen a lány.

Hátrafordulsz.

Kurázsi úr, az állítólagos kereskedő kissé gúnyosan mosolyog a szép kasszírőre.

– Eddig megúsztad, Anna. Vagy Ibolya? Esetleg Ágnes. Sokféle álnevet használ. Ki tudja, melyik az igazi? De szemmel tartom magát. Jobb lesz, ha vigyáz!

Meglepve sandítasz Annuska piros arcára. Nahát! Ki hitte volna? Ezek szerint tényleg kalandornő lehet, aki egy darabig kasszírőként dolgozik a kávéházakban, aztán egy szép napon – huss! – eltűnik a kassza tartalmával... Ha jobban belegondolsz, a titokzatos, távolságtartó és hallgató Annuskától nem is áll olyan távol ez a szerep.

Lassan minden rejtélyre fény derül.

A Holló úr holmiját átvizsgáló rendőr a főnöke felé fordulva diadalmasan mutatja fel a rubint. Gizella odarohan, a vendégek tapsolnak. A közelben ácsorgó Juli a barátnőjéhez fordul.

– Na, mit mondtam! Nem megmondtam, hogy mindent láttam?!

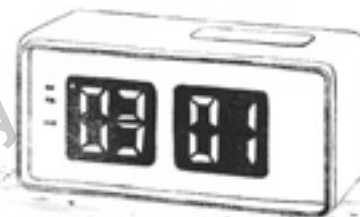
Nos, igen. Juli sorsa biztosan másképp alakul ezután. Hiszen leleplezett egy bűntényt! Ügyes lány...

Pár perc múltán a tömegbe vegyülve elégedett mosollyal sétálsz ki a kávéházból.

És most: hogyan tovább?

15. FEJEZET

BÚCSÚ

Rövidesen ismét a jól megszokott gyülekezési helyeteken, a kapualjban álltok. Mi tagadás, épp egy lármás kis ünnepség zajlik: Pityu hegedül, Juli, Imre és Kornél kört alkotnak, aztán a te kezedet is elkapják, és viháncolva forogtok körbe. Ilona egy ideig tartózkodón ácsorog mellettetek, aztán elmosolyodik, kézen fogja Zsigmondot, és ők is beállnak a táncba. Imre vidám hujjogása visszaverődik a falakról.

– Csendesebben! – inti Ilona, de látszik, hogy ő is élvezi a mókát.

– Megmásítottuk a történelmet! – kiáltja Kornél. – Juhúú!

Noha ő az egyetlen, akit jogosan vádoltak a csínytevésével, most mégis önzetlenül örül a többiek sikerének.

– Akkor most egy olyan világban járunk – próbálja összeilleszteni a kirakó darabjait Ilona, miután kissé

fújtatva abbahagyjátok a táncot –, ahol Holló úr lepleződik, és ahol a másnapi események nem történnek meg. Jól mondom? Hiszen máris bezárta őt a magyar királyi rendőrség.

Imre bólint.

– Így nem lesz alkalma bemenni a nyomdába, a patikába, a divatáru-kereskedésbe és az ügyvédi házba. Nekem pedig – mármint a valódi, élő Imrének – ma éjjel arról kell cikket írnom, hogy elkapták a rubinrablás elkövetőjét.

– Remélem, beleírja majd, hogy én lepleztem le – húzza ki magát Juli. Aztán rájön, hogy ez azért így nem egészen pontos. Rád mosolyog.

– Mármint mi ketten, együttes erővel.

Kár lenne tagadni, hogy jóleső büszkeség önt el. De rögtön a nyomában egy kis szomorúság settenkedik. Hiszen a kaland véget ért. Vissza kell térned a szokványos hétköznapiakba, és el kell búcsúznod újdonsült barátaitól.

Zsigmond megérzi a feszengésedet.

– Hálával tartozunk neked – mondja. – Jó lenne valahogy viszonzni a segítségedet. De sajnos semmi nem jut eszembe.

– Add neki a vizitust – javasolja csúfondárosan Pityu. – Az méltó fizetség lenne.

– Nem tehetem – mondja szigorúan Zsigmond. – Családi ereklje!

Egy pillanatra mindenki elgondolkodik, mivel is hálálhatnák meg a munkádat. Tanácstalanul pislognak egymásra.

– Nem kell semmit adnotok – mondod nagylelkűen. – Épp elég ajándék volt nekem ez az utazás a múltba! Kár, hogy senki nem hinné el, ha elmesélném.

– Akkor írd belőle egy regényt! – javasolja Imre. – A papír sok mindent elbír. Könyveknél soha nem lehet tudni, mi igaz, és mi nem.

– Ennyit nem szoktam írni – húzod el a szádat. – És most már tényleg ideje indulnom.

– Elkísérlek – mondja Zsigmond. – Végül is valakinek vissza kell hoznia a vizitust.

– Félted, mi? – kuncog Pityu.

– És ti... Mit fogtok csinálni ezután?

– Én tudom! – vágja rá azonnal Juli. – Végignézzük az életünket, mint egy hosszú, mozgóképes jelenetet, amiben nem leszünk alávaló gazembernek kinyilvánítva.

– Talán hírlapírói díjat nyerek az idén – ábrándozik Imre. – Merthogy akkoriban lecsúsztam róla, mivel belekeveredtem a bűnügybe.

– Én meg minden bizonnyal patikavezető leszek – büszkélkedik Zsigmond.

– Én meg asztalos... – motyogja bizonytalanul Kornél. – Ahogy eddig is az voltam. Az is lehet, hogy nem költözöm más vidékre, hanem itt maradok... és megházasodom.

Juli elkerekedő szemmel néz rá.

– Te?! – kérdezi elképedve.

– Én hát. Miért? – pillant rá Kornél sértetten. – Olyan nagy képtelenség?

– Nem, csak... – Juli lassan felocsúdik a meglepetésből. – Én meg biztosan híres leszek! Főleg, ha Imre cikket ír rólam. Hogy aszongya: Kis Júlia, a minden hájjal megkent, szemfüles cselédlány leleplezte az aljas bűvészt. És le leszek fotografálva a csipkegalléros ünneplő ruhámban, aztán meglátja egy színházi direktor, aki azonmód felfedez, és elhív a filmjébe játszani, és híres leszek, és...

– Elég lesz, Juli! Várjuk ki a végét – csitítja Ilona. Aztán merengve hozzáteszi: – Én folytatom, amit elkezdtem, és amihez a legjobban értek. A divathoz! De közben semmi nem árnyékolja be a karrieremet.

– Én meg csak hegedülök tovább – zárja le az álmodozás körét Pityu. – Jó is, hogy kiderült a turpisság – meg mindegy is. De azért inkább jó – teszi hozzá, látva az arckifejezésedet. – Derék munka volt, na. Azt meg kell hagyni. Mert ez az igazság.

– Köszönöm – bólintasz, és Zsigmond felé nyújtod a kezed. – De most már tényleg mennünk kell. Minden jót nektek az új ösvényen!

Zsigmond megvárja, amíg orrodra igazítod a vizituszt, aztán megfogja a kezedet. Mielőtt kimondod a címet és a dátumot, még egy utolsó pillantást vetsz a kísértetekre.

Már egyáltalán nem tűnnek különösnek vagy baljósoknak. Olyanok, mint bárki más. És most már a barátaid... igaz, kissé távol lesztek egymástól térben és időben is.

Enyhe szédülés kap el, és amikor kinyitod a szemed, ismét a szobádban állsz Zsigmond társaságában. Az ébresztőórára esik a pillantásod: hajnali három óra múlt. Nem sok időd maradt pihenni.

– Hát akkor... – fordulsz kissé feszengve Zsigmondhoz. Utálsz búcsúzkodni.

– Mondd csak! Igaz, amit Annuskáról meséltél? Hogy egy... egy amolyan kalandornő, aki megszökik a kassza tartalmával?

– Az a magándetektív, Kurácsi Marcell erre gyanakodott. – Zsigmond fancsali arcát látva szinte megsajnálsz. – Persze tévedhetett is. Azt hiszem, egyelőre nem tudta rábizonyítani.

– Szerintem nincs igaza! – kel ki magából Zsigmond. – Annuska nem tehetett. Ha visszatérek, utánajárok a dolognak. Remélem, az akkori Zsigmond ebben a másik időlagútban megvédi a szegény hölgy becsületét.

– Sok szerencsét hozzá! – mondd a hősszerelmes patikussegéd-kísértetnek. – Nagyon különös, hogy nyitottunk egy új időlagutat, nem igaz?

– Különös – mormolja elgondolkodva. – És ha tudnád, mennyi furcsa dologról ír még az öreg alkimista mester abban a könyvben. El sem hinnéd, hogy mi minden lehetséges!

– Azért ez az éjszakai kaland a társaságokban kicsit szélesítette a látókörömet – neveted el magad, és átnyújtod Zsigmondnak a vizitust.

– Helyes – mondja, az orrára biggyeszti, és szögletes mozdulattal búcsút int. Aztán egy pillanat alatt köddé válik.

Magadra maradsz a szobában. Gyorsan pizsamába bújsz, ágyba fekszel, aztán sokáig csak bámulsz magad elé a sötétben.

Az biztos, hogy mostantól időutazás-szakértőnek számítasz. Csak azt nem tudod, hogyan tálald mind ezt az osztálytársaidnak. Vagy tartsd inkább titokban? Mássz bele holnap is a gagyi időutazó-kartondobozba, és futkoss velük együtt az iskolai folyosón?

Talán átalakíthatnád apukád régi szemüvegét vizitusszá. Annyira azért nem lehet bonyolult...

Nagyot ásítasz, és a kísértetekre gondolsz. Vajon hogyan alakul ezután a sorsuk? Tényleg átírtad a történetüket? Vagy ezt az egészet csak álmodtad?

A válasz talán örökre rejtély marad.

Egy azonban biztos: holnap, tanítás után a sarki cukrászdában mindenképp veszel magadnak egy nagy szelet ribizlis süteményt.

SÚGÓ

NYOMDA

Sándorra, a főpincérre gyanakszol? Mit is olvastál a cipőjéről a kávéházi jelenetben? Aztán nézz utána, a nyomdából távozó alak lábbelijéről mi szerepel a szövegben!

Arról nem is beszélve, hogy bárki magához vehetett egy jegyzetfüzetet, vagy magára kaphatta a Sándor kabátját.

DIVATÁRU-KERESKEDÉS

Trükkös megoldás! A tettes maga rántotta meg távolabbról a bábut. Annuska épp a közelben állt, ezért úgy tűnt, hogy ő borította fel. Erről azonban szó sincs! A tettes a kalapdoboz közelében állt, megrántotta a cérnát, és amikor a csattanásra mindenki másfelé nézett, gyorsan kivette a selyemvirágot, és bogáncsot rakott a helyére a kalapon. Egy pillanat műve volt! Dörzsölt alak, az biztos.

POSTA

Üdvözetem küldöm ebből a csodás városból. Az idő szép, a nap süt, a szél kicsit fújogat, de még épp kell-mes. Bárcsak ti is itt lennétek! Mindenkit üdvözlök!

PATIKA

Miért nem nézett Zsigmond senkire, miközben a porokat keverte? Te láttad az arcát? Próbálg meg visszaemlékezni, vagy olvasd át újra ezt a szakaszt. Ennél többet most nem mondhatok. Remélem, érted a célzást!

ÜGYVÉDI LAKÁS

Biztos lehetsz benne, hogy a tettes ezen az estén az ügyvédi házban volt, mert csak így rakhatta a levelet a kislány szobájába. Ezzel jelentősen leszűkül a kör. Micsoda könnyebbség!

AZ ÉPÜLETEKRŐL TÉNYSZERŰEN ÉS RÖVIDEN

A regény írása során elsődlegesen azt tartottam szem előtt, hogy az épületek funkcióit, az ott zajló munkafolyamatokat, a XX. század eleji városi hangulatot és életérzést minél érzékletesebben mutassam meg az olvasóknak. Ezzel a kiegészítő fejezettel az a célom, hogy tisztázzam, mely pontokon tért el a regény cselekménye az épületek valódi, tényszerű történetétől. Az írói szabadság és fikció jegyében helyenként némileg szabadon kezeltem az egyes épületek szolgáltató funkcióját, illetve az ott élő-dolgozó figurákat is magam találtam ki.

Ez a rövid összefoglaló – akárcsak maga az erdélyi épületegyüttes a Skanzenben – a valódi történelmi adatok átadását, megismertetését szolgálja.

A KÁVÉHÁZ

(a rejtélyes rubinrablás helyszíne)

A Korzó kávéház a XX. század eleji Marosvásárhely egyik központi helyszíne volt. A Skanzenben az 1913-as állapotról kaphatunk hű képet. Az enteriőr és a kávéházi munkakörök bemutatása során ragaszkodtam a történelmi hűséghez. A kávéházi törzsközönség elsősorban a felsőbb, tanultabb társadalmi rétegek képviselőiből, hivatalnokokból tevődött össze, ugyanakkor egy jótékonyági est és a neves fellépők szerepeltetése az épületbe vonzhatta a városi és környékbeli lakosság minden rétegét. Ebben a fejezetben valós személyek is említésre kerültek: Prücsi Pepi bandája valóban létezett!

A NYOMDA

(ahol egy sötét alak átírja a városi híreket)

A marosvásárhelyi Hirsch Nyomda és Könyvkereskedés Hirsch Mór tulajdonában állt, a kiállítás az 1906 és 1920 közötti időszakot jeleníti meg. A szecessziós stílusú épületnél a korabeli nyomdászmesterség és alkalmazott technológia bemutatására koncentráltam, de egy apró részletben itt is eltértem a tényektől. Hirsch úr ugyanis viszonylag kis nyomdát üzemeltetett, városi lapot nem készített, inkább kisebb méretű és példányszámú nyomtatványokat. A városi újság önkényes megjelenítése a történetben azonban lehetőséget adott az újságírói munka bemutatására.

Érdekesség, hogy a Hirsch Nyomda és a Korzó kávéház Marosvásárhely főterén egymással szomszédos épületek – tényleges elhelyezkedésüket a Skanzen kiállítása is híven tükrözi.

A DIVATÁRÜZLET

*(ahol felborul egy próbababa,
de ennek senki nem tulajdonít nagy jelentőséget)*

A kézdivásárhelyi épületben Dávid Antal örmény származású kereskedő életkörülményei elevenednek meg. Dávid Antal a város meghatározó értelmiségi alakja, a helyi kereskedők társaságának elnöke, kereskedelmi tanácsos volt. Az üzlet főként szövetekkel és férfidivatáruval kereskedett, így a női ruhák, kiegészítők megjelenése csupán a képzeletemnek és divat iránti érdeklődésemnek kifejeződése.

A POSTA

(ahol galambok és bonbonok kerülnek feladásra)

Ennél a helyszínnél is tartottam magam az eredeti épület – a székelyudvarhelyi posta – valóságához. A lófogatos postakocsi inkább a kisebb településekre volt jellemző, a fővárosban ekkor már motorizált kocsikkal szállították a küldeményeket. A százvonalas telefonközpont az 1910-es évek székelyudvarhelyi példáját vette alapul, annak minden kihívásával. Az épületben 1907 és 1919 között működött a Magyar Királyi Postahivatal.

A PATIKA

*(ahol senki nem akar beteg lenni,
szép viszont annál inkább)*

Lényegében itt sem tértem el az eredeti épület – a székelykeresztúri patika – bemutatásától. Az intézmény Jaeger F. József patikus tulajdonában volt, a Skanzen kiállítása 1913-as állapotot jelenít meg. A regényben megjelenő vendégtér, patika officina és a labor szerves részét képezték az intézménynek. A patikussegédek kemény munkája és szegényes karrierlehetőségei, valamint az anyagi megbecsüléssel kapcsolatos problémájuk általánosan jellemző a korszakra. A Skanzen látogatói az épület mögött egy szikvíztöltő műhelyt és gyógynövénykertet is megtekinthetnek.

AZ ÜGYVÉDI LAKÁS

(*ahol a város színe-java*

együtt uzsonnázik a félelmetes Emma asszonnyal)

Ebben az esetben tértem el leginkább a valóságtól annak érdekében, hogy a hat épületet egyetlen cselekménysorra felfűzve mutathassam be. A többi épületről eltérően, melyek az 1910-es évek állapotát tükrözik, ez a ház csak 1924-ben épült meg Kós Károly tervei alapján a Keresztes testvérek megbízásából. 1937-ben átépítették az épületet. A kiállítás ebben a fázisban mutatja be az épületet, én viszont csaltam egy picit az idővel: egy fiktív család lakhelyévé tettem, bár az ügyvéd tulajdonost megtartottam.

Aki
rám a b
azok a
minden
nyelőt
ben. Ne
...
rőből a

A könyvben találkoztok a Pálma rejtélye című, valóban létező bűvésztrükkal. Akárcsak Ágoston úr, mi is leleplezzük eme régi újságcikk segítségével a trükköt!

A szinpad rejtelsei

A varázspálma.

Ez a megmagyarázhatatlan, rendkívül hatásos trükk a szinpadon következőképp látható le:

A bűvész, mikor a közönség elé lép, kezében egy őrisi krumpfit tart és trükkös beszéd kíséretében bemutatja azt, mint a földszőlő gumók egyikét, amelynek valami komikus latin nevet is adhat, lehetőleg minél bolondalibbat.

— Hátvegye az urak! Ezzel a gumóval napnál világosabban lehet bizonyítani, hogy egy legújabban felfedezett elektro-mágneses eljárás által pár perc alatt képesek vagyunk egy pompás növényt műveszteni ki a földből. Nincs többé szükség a nap melegére, fényére, a nap elmelet mostantól kezdve penzióna!

A bűvész a krumpfit átadja a nézők egyikének és ezzel beletérteti egy jó nagy, deszkából készült növény ládába, amelyet előbb felmutatott, hogy üres. A láda fenekén lyuk van, a bűvész ezt befűti papírral, amelyre egy másik nagy ládából pár marék földet szór. Ezre jön rá a krumpfi, amelyet aztán a bűvész egy nagy kerti lapátjával teljesen eltérít földről. A lapát végét ott marad a krumpfi fölött, a láda kellős közepén. A nézők szinte kikétközüket visszafojtva lelik, hogy mi lesz ebből? A bűvész most két hosszú karót vesz elő és ezeket egymástól 15–20 centiméterre elől (a közönség fele a földre szúrja, úgy hogy fölül szétálljanak egymástól). A karók felső végére egy szögbe szorított, vagy terítől berit, ami függőleg képer és a lapátot eltámaszja.

Az így előtett krumpfiak növénye való gyors fejlesztéshez elektromágneses szükséges. Az erre szolgáló dinamógépet a bűvész egy salvarszkatétréből, egy kávédarabokból, néhány spulni cémából és hasonló komikus tárgyakból állítja össze. Vezető kábel gyanánt közönségszékbe húzható kört szolgálhat, amelyet a dinamó gépezetűl odavezetnek a krumpfi ládához. A bűvész még megmutatja a földet egy kisny permezzel aztán párszor megforgatja a lapátot és íme, mikor a függőleg a karókkal együtt eltávolítják, a ládában egy pompás, hatalmas — pálma van! A bűvész két szolgálval kienetelti a ládából ezt a pálmát az ennek tövéhez hozzásimított krumpfiával együtt és körülbordoztatja a közönség közt. Hogy a komikus hatás még

nagyobb legyen, a krumpfin egy zsebkendő is lóg, láncra is egyűti.

Nézzük most a trükk nagyarázatát. A krumpfi, a láda, a föld, a karók és a terítő ártatlanok a dolgos, ellenben az igénytelenek látszó lapát már nagy szerepet játszik. Ezt a lapátot a melléklet ábra mutatja be két rajzban, amelyek közül az első a lapát nyelét keresztmetszetben, a második pedig oldalról nézve ábrázolja.

A lapát nyelve (b) zöldre festett, igen vastag acélból, amelynek alsó részén van az aránylag kicsiny lapát c. A lapát üres nyelében gondosan összerézselve egy jókora pálmával van, amelyet selyempapírral készítenek, amely tehát összeragadt állapotban nagyon kis helyet foglal el.

A pálma szárának alsó része a c lapát mögött kiáll ennek nyeléből és fölből készült nyálleggel (d) van ellátva.

A lapátnyelét felső végén egy szintén zöldre festett betétről van (f), amely a nyelében könnyen mozog és amellyel a pálma szárának felső végét (g) a csőben lefelé lehet nyomni. A bűvész így is csinálja, még pedig már akkor, mikor a ládában a földet a krumpfi fölött elgázítja és végül a lapátot a láda közepén a földre beleszurja. A bűvész ugyanis lenyomja a betétről, ez pedig a pálma szárát, mire a d nyálleget szépen belefördök a krumpfi középsőbe és ott szilárdul megmarad.

Mikor a karókra ráakasztják a terítőt, a bűvész ennek védelme alatt a lapát nyelét egyszerűen lehúzza a pálmáról, miközben csak arra van gondja, hogy balkezelével jól lezárítsa a földet és abban erősen tartja a krumpfit. Mútan a bűvész mindenféle hókusz-pókusz kíséretében még egy kevés földet szór a ládába, végül feleredő a lapátot, a terítőt és a pálmát bemutatja, mint az elektromágneses növénytermelési módszer diadalát.

Az őrisi és lincsi a krumpfi való csempésése már csekély feladatot egy gyakorlott bűvésznek. Rendesen úgy történik a dolog, hogy a bűvész még a mutatvány előtt közönségre várakoztatja az őrisi lincset és valamely módon eltűnteti. Mikor újra elő akarja varázsolni, hogy visszajöjjön tulajdonosának, rémülten veszi észre, hogy az őrisi nincs sehol, nem bírja előadni, bizonyosan eltűnt valamelyik ostora szellem. Kéri tehát a tulajdonost, hogy legyen egy kis türelme, amíg a szellem sikerről ismét nyakacsap. Ezután következik a pálmatrükk és a krumpfiak a ládában való elhelyezése közben a bűvész könnyen talál alkalmat, hogy odaszúrja az őrisi, amelyről aztán azt állíthatja, hogy a szellem csempészte oda, bizonyára huncutságból.

A számonkérő olvasók figyelmébe! A lappal járó kedvelőink igénybevétele érdekében mellékelünk kétféleképpen lezárunk 20-20 oldalas leírt találhatók!

KÖSZÖNET

Szeretném megköszönni a szentendrei Skanzen munkatársainak a regény írása során tanúsított segítőkészségüket és szakmai támogatásukat. Nagyné dr. Batári Zsuzsanna, Horváth Anita, Debrődi Boglárka, Németh Szandra, dr. Sári Zsolt, Szegedy-Kloska Tamás nagy segítségemre voltak a tervezés és az írás során, elláttak szakmai anyagokkal, és készségesen válaszoltak az olykor különös kérdéseimre. A lektorálásban nyújtott segítségükért köszönet illeti Raffai Pétert és Szigethy Zsófiát.

Orosz Annabella illusztrátor lenyűgöző rajzai megidézik a korszak hangulatát. Örülök, hogy ismét együtt dolgozhattunk!

Szerkesztőm, Győri Hanna profizmusa és alaposága megnyugtató háttérrel adott egy ilyen szerteágazó munkához.

Köszönöm Rác Szilviának, Braun Katalinnak és Vadas Jánosnak az értékes segítséget a kézirat megszületésének és a karakterek megformálásának korai fázisában.

Végül pedig köszönetem és hódolatom Agatha Christie-nek, aki már fiatalon a detektívtörténetek rajongójává tett, és aki örökös példát mutat arra, hogyan kell pár lépéssel az olvasó előtt járni, és őt az orránál fogva vezetni úgy, hogy a nyomozó hajlamúak és különösen szemfülesek számára azért olykor teremjen némi babér.

Végezetül köszönöm az Olvasónak, hogy nem csak olvasott, hanem nyomozott is.

Szép munka volt!

Kertész Erzsé

A KIÁLLÍTÁSRÓL

KEDVES OLVASÓ!

Már többször találkoztál a könyv lapjain a skanzen szóval. Tudod, hogy valójában mit is jelent?

A Skanzen egy szabadtéri múzeum, ahol igazi lakóházakat találsz, falusi utcákba vagy városi terek köré rendezve, ahogyan régen, száz-százötven évvel ezelőtt is álltak, mellettük csűr, istálló, tyúkól, kút és egyéb melléképületek.

De vajon hogyan kerülnek ezek az épületek a múzeumba, azaz a szentendrei Skanzenbe? Szoktál legózni? A folyamat egy felnőtt legózásra hasonlít. A kutatók az ország különböző pontjain választanak ki épületeket, hogy segítségükkel bemutathassák Magyarország tájainak építészetét és életmódját. Az eredeti házak részeit megszámozzák, az építészek vezetésével lebontják, és hatalmas kamionokkal a Skanzenbe szállítják, majd a darabokból – mint ahogyan a legóból – újra összeállítják az épületeket a múzeumban.

Sokszor a házakat egy régebbi formájukban állítják helyre. Ugyanis mindegyiknek története van;

változnak, átépítik, modernizálják őket, és a múzeumban az életüknek egy bizonyos szakaszát keltik életre. A visszavarázsolt házakban eredeti tárgyak alkotják a berendezést, általában egy régebbi korból, így ha benézel az ajtón, olyan, mintha a múltba csöppentél volna! Van olyan, aki ilyenkor a nagymamája házának egyik szobájára emlékszik, de gyakran sosem látott tárgyak és korok tárulnak a látogatók szeme elé.

A Skanzenben Szentendrén sok ilyen házat találsz, és ha nincs nálad vizitusz, akkor is bepillantatsz a múlt ablakán. Látogass el a múzeumba, és vegyél részt egy igazi időutazáson – itt a nyomozás helyszíneit élőben is megnézheted!

TARTALOM

Köszöntő	5
1. fejezet: Kísérleti labor	7
2. fejezet: A tanácskozás	21
3. fejezet: Mi történt valójában?	34
4. fejezet: A vizitusz	42
5. fejezet: A kávéház	51
6. fejezet: A rablás	65
7. fejezet: Hogyan tovább?	79
8. fejezet: A nyomda	87
9. fejezet: A divatáru-kereskedés	102
10. fejezet: A posta	120
11. fejezet: A patika	135
12. fejezet: Az ügyvédi lakás	152
13. fejezet: Kirakós játék	172
14. fejezet: Újra a kávéházban	192
15. fejezet: Búcsú	205
Súgó	212
Az épületekről tényszerűen és röviden	214
Köszönet	222
A kiállításról	224

DETEKTÍVNAPLÓ

@Orchard Literary Agency

@ Orchard Literary Agency

@ Orchard Literary Agency

@ Orchard Literary Agency